

การดำเนินงานของกลุ่มยุทธกรในจังหวัดชัยนาท

นายสุทิน จันอิน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาส่งเสริมการเกษตร สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2557

The Operations of Young Farmer Groups in Chai Nat Province

Mr. Sutin Jun-in

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Agriculture in Agricultural Extension and Development

School of Agricultural and Cooperatives

Sukhothai Thammathirat Open University

2014

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท
ชื่อและนามสกุล นายสุทิน จันอิน
แขนงวิชา ส่งเสริมการเกษตร
สาขาวิชา เกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์ ดร. จินดา ขลิบทอง
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เฉลิมศักดิ์ ตุ่มหิรัญ

วิทยานิพนธ์นี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 30 ตุลาคม 2558

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร. นันทา บูรณะชนง)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. จินดา ขลิบทอง)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เฉลิมศักดิ์ ตุ่มหิรัญ)

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา

(ศาสตราจารย์ ดร. สิริวรรณ ศรีพหล)

ชื่อวิทยานิพนธ์ การดำเนินงานของกลุ่มเยาวชนเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

ผู้วิจัย นายสุทิน จันอิน รหัสนักศึกษ 2569002591

ปริญญา เกษตรศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร. จินดา ขลิบทอง (2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมศักดิ์ ตุ่มหิรัญ

ปีการศึกษา 2557

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ข้อมูลพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกกลุ่มเยาวชนเกษตรกร (2) ความคิดเห็นของสมาชิกต่อการดำเนินงานของกลุ่มเยาวชนเกษตรกร (3) เปรียบเทียบการดำเนินงานของกลุ่มเยาวชนเกษตรกร (4) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานของกลุ่มเยาวชนเกษตรกร (5) ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของกลุ่มเยาวชนเกษตรกร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ (1) สมาชิกกลุ่มเยาวชนเกษตรกรที่ได้รับรางวัลจำนวน 51 คน ใช้วิธีการศึกษาจากประชากรทั้งหมด และ (2) สมาชิกกลุ่มเยาวชนเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัล ใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย จำนวน 51 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด t-test และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์

ผลการวิจัย พบว่า (1) สมาชิกเยาวชนเกษตรกรกลุ่มที่ได้รับรางวัล ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุเฉลี่ย 12.33 ปี ศึกษาอยู่ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 การติดต่อสื่อสารภายในกลุ่มกับครูที่ปรึกษาผ่านทางโทรศัพท์ มีการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มทำการเกษตร บิคารมารดาประกอบอาชีพทำนา มีประสบการณ์ทางการเกษตร มีความสนใจด้านการเกษตร สมาชิกเยาวชนเกษตรกรกลุ่มที่ไม่ได้รับรางวัล ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงเช่นกัน อายุเฉลี่ย 12.86 ปี ศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีการติดต่อสื่อสารภายในกลุ่มกับครูที่ปรึกษาผ่านทางโทรศัพท์ มีการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มทำการเกษตร บิคารมารดาประกอบอาชีพปลูกพืชไร่ มีประสบการณ์ทางการเกษตรมีความสนใจด้านการเกษตร (2) สมาชิกเยาวชนเกษตรกรกลุ่มที่ได้รับรางวัล มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานและผลการดำเนินงานของกลุ่มเยาวชนเกษตรกรอยู่ในระดับมาก ส่วนสมาชิกเยาวชนเกษตรกรกลุ่มที่ไม่ได้รับรางวัล มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลางและผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก (3) การเปรียบเทียบการดำเนินงานของกลุ่มเยาวชนเกษตรกรที่ได้รับรางวัลและกลุ่มเยาวชนเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัล มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น ด้านพฤติกรรม ด้านความพึงพอใจ และด้านผลลัพธ์ที่ได้จากการเป็นสมาชิกกลุ่ม/การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม (4) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงาน ได้แก่ ด้านกำลังคน ด้านการประสานงาน ด้านการนำหรือการจูงใจ ด้านงบประมาณ ด้านการติดตามและประเมินผล ด้านการจัดการ และด้านวัสดุอุปกรณ์ (5) ทั้งสองกลุ่มมีปัญหาและข้อเสนอแนะเช่นเดียวกันคือ ด้านกำลังคนมีน้อย วัสดุอุปกรณ์และงบประมาณไม่เพียงพอ และขาดการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ดังนั้นคณะกรรมการและสมาชิกเยาวชนเกษตรกร เจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับ ควรมีการวางแผนการดำเนินงานร่วมกันในการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานของกลุ่มเยาวชนเกษตรกรให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ การดำเนินงาน กลุ่มเยาวชนเกษตรกร จังหวัดชัยนาท

Thesis title: The Operations of Young Farmer Groups in Chai Nat Province

Researcher: Mr. Sutin Jun-In; **ID:** 2569002591;

Degree: Master of Agriculture (Agricultural Extension and Development);

Thesis advisors: (1) Dr. Jinda Khlibtong, Associate Professor;

(2) Dr. Chalernsak Toomhiran, Assistant Professor; **Academic year:** 2014

Abstract

The objectives of this research were to study (1) basic socio-economic status of the members of young farmer groups, (2) the opinion towards the operations of young farmer groups, (3) the comparison the operations of young farmer groups, (4) factors relating to the operations of young farmer groups, and (5) problems and suggestions on the operations of young farmer groups.

The population in this study was divided into two groups, Group 1 were all 51 members of rewarded young farmer groups, Group 2 were members of general young farmer groups, 51 samples were selected by simple random sampling method. The data were collected by using questionnaires. The statistical methodology used to analyze the data was frequency, percentage, mean, standard deviation, minimum value, maximum value, t-test, and correlation analysis.

The findings of this study were as follows: (1) most of the young farmers in Group 1 and Group 2 were female, with average age at 12.33 and 12.86, educated at upper primary level and lower secondary level respectively. Most of them communicated within the group and advisors through telephone. They participated in agricultural activities of the group. Their parents were farmers who did rice farming and crop producing respectively. Most of them had experience in farming and were interested in agriculture. (2) The members in Group 1 had opinions toward the operations and benefit of the young farmer group at high level, while the members in Group 2 had their opinions on the operations of their young farmer group at medium level, and on the benefit of their young farmer group at high level. (3) To compare the operations of young farmer groups, it was found that the operations of Group 1 and Group 2 were statistical significant differences at .05 level in the aspects of learning knowledge, behavior, satisfaction, and benefit/advantage reception of being a group member or participating in group activities. (4) The factors relating to the operations of young farmer groups were number of labor, coordination, motivation, budget, following-up and evaluation, management, and materials/equipment. Furthermore (5) young farmers in both groups had the same problems and suggestions, these were insufficiency of labor, materials/equipment, budget, and systematic management. Hence, committee and members of young farmer groups, officials, and related sectors at every level should work together in solving problems of young farmer group operations in order to be more efficient and effective outcomes.

Keywords: Operations, Young farmer group, Chai Nat Province

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจากบุคคลหลายท่าน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. จินดา ขลิบทอง อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์ ดร. เฉลิมศักดิ์ ตุ่มหิรัญ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม อาจารย์ธีระศักดิ์ ชุมเงิน เกษตรจังหวัดชัยนาท ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำตลอดมา รวมถึงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ และตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ให้มีเนื้อหาสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้บังคับบัญชา และพี่ๆ น้องๆ ทุกท่าน ของสำนักงานเกษตรจังหวัดชัยนาท และสำนักงานเกษตรอำเภอทุกอำเภอ ที่ได้เอื้อเฟื้อในเรื่องข้อมูลข่าวสารต่างๆ พร้อมทั้งให้กำลังใจให้ความช่วยเหลือในทุกๆ ด้านเป็นอย่างดี และขอขอบคุณอาจารย์ที่ปรึกษากลุ่มยุวเกษตรกร พร้อมทั้งสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรในทุกๆ อำเภอของจังหวัดชัยนาททุกท่าน โดยได้รับความร่วมมือเอื้อเฟื้อข้อมูลต่างๆ พร้อมทั้งสละเวลาในการให้สัมภาษณ์จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และเพื่อนๆ แขนงวิชาส่งเสริมการเกษตร รุ่น 14 ทุกท่านที่ให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ตลอดมา

ขอบคุณกำลังใจจากบิดา มารดา และทุกคนในครอบครัว ที่คอยให้กำลังใจตลอดมาจนทำให้ผู้วิจัย มีความมุ่งมั่น มานะ อดทน จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอน้อมรำลึกพระคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ทุกท่านที่อบรมสั่งสอน สร้างพื้นฐานการศึกษา เป็นแบบอย่างในการศึกษาหาความรู้ จนมาสู่ความสำเร็จของการศึกษาในครั้งนี้ คุณค่าและคุณประโยชน์ความดีอันพึงมีพึงได้จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบแด่ผู้มีพระคุณทุกท่านไว้ ณ ที่นี้

สุทิน จันอิน

พฤศจิกายน 2558

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	2
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	3
สมมติฐานการวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	7
แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่มผู้ประกอบการ.....	7
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการดำเนินงานและการบริหารจัดการ.....	27
บริบทของพื้นที่.....	37
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	46
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	52
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	52
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	53
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	55
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	56

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มเยาวชนเกษตรกร ในจังหวัดชัยนาท.....	58
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของเยาวชนเกษตรกรต่อการดำเนินงานของกลุ่มเยาวชนเกษตรกร ในจังหวัดชัยนาท.....	65
ตอนที่ 3 ผลการดำเนินงานของกลุ่มเยาวชนเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท.....	81
ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบการดำเนินงานของกลุ่มเยาวชนเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท.....	89
ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกลุ่มเยาวชนเกษตรกร ในจังหวัดชัยนาท.....	92
ตอนที่ 6 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการเพิ่ม ประสิทธิภาพการดำเนินงานของกลุ่มเยาวชนเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท.....	94
ตอนที่ 7 การทดสอบสมมติฐาน.....	106
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	107
สรุปการวิจัย.....	107
อภิปรายผล.....	119
ข้อเสนอแนะ.....	127
บรรณานุกรม.....	131
ภาคผนวก.....	134
ประวัติผู้วิจัย.....	144

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 จำนวนอำเภอ ตำบล หมู่บ้าน เทศบาล อบต.ของจังหวัดชัยนาท.....	39
ตารางที่ 2.2 จำนวนอำเภอ ตำบล หมู่บ้าน เทศบาล อบต.ของจังหวัดชัยนาท.....	41
ตารางที่ 2.3 จำนวนสมาชิกของกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท	42
ตารางที่ 3.1 จำนวนตัวอย่างของกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท	53
ตารางที่ 4.1 ข้อมูลพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มเกษตรกร ในจังหวัดชัยนาท.....	59
ตารางที่ 4.2 ระดับความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกร ในจังหวัดชัยนาท โดยภาพรวม.....	65
ตารางที่ 4.3 ระดับความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการดำเนินงานด้านกำลังคน ของกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท.....	67
ตารางที่ 4.4 ระดับความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการดำเนินงานด้านงบประมาณ ของกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท.....	69
ตารางที่ 4.5 ระดับความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการดำเนินงานด้านวัสดุอุปกรณ์ ของกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท.....	71
ตารางที่ 4.6 ระดับความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการดำเนินงานด้านการจัดการ ของกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท.....	73
ตารางที่ 4.7 ระดับความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการดำเนินงานด้านการนำหรือการจูงใจ ของกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท.....	75
ตารางที่ 4.8 ระดับความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการดำเนินงานด้านการประสานงาน ของกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท.....	77
ตารางที่ 4.9 ระดับความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการดำเนินงานด้านการติดตาม และประเมินผลของกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท.....	79
ตารางที่ 4.10 ระดับความคิดเห็นของเกษตรกรต่อผลการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกร ในจังหวัดชัยนาท โดยภาพรวม.	81
ตารางที่ 4.11 ระดับความพึงพอใจของเกษตรกรต่อการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกร ในจังหวัดชัยนาท.....	82

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.12 ระดับความคิดเห็นของยูวเกษตรกรต่อการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นภายหลังจากการเป็นสมาชิกกลุ่ม/การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท.....	84
ตารางที่ 4.13 ระดับความคิดเห็นของยูวเกษตรกรต่อพฤติกรรมการทำงานภายหลังการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท.....	86
ตารางที่ 4.14 ระดับความคิดเห็นของยูวเกษตรกรต่อผลลัพธ์ที่ได้ภายหลังจากการเป็นสมาชิกกลุ่ม/การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท.	88
ตารางที่ 4.15 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของยูวเกษตรกรต่อการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท.....	90
ตารางที่ 4.16 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของยูวเกษตรกรต่อผลการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท.....	91
ตารางที่ 4.17 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของยูวเกษตรกรกับการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท.....	92
ตารางที่ 4.18 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกับการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท.....	93
ตารางที่ 4.19 ปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรที่ได้รับรางวัลในจังหวัดชัยนาท.....	94
ตารางที่ 4.20 ข้อเสนอแนะของกลุ่มยูวเกษตรกรที่ได้รับรางวัลในจังหวัดชัยนาท.	97
ตารางที่ 4.21 ปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัลในจังหวัดชัยนาท.....	100
ตารางที่ 4.22 ข้อเสนอแนะของกลุ่มยูวเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัลในจังหวัดชัยนาท.....	103

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	3
ภาพที่ 2.1 Flowchart การส่งเสริมความรู้ ทักษะและประสบการณ์ให้แก่ผู้วเกษตรกร.....	22
ภาพที่ 2.2 แสดงที่ตั้งและอาณาเขต.....	37

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยเป็นแหล่งผลิตอาหารที่สำคัญต่อประชากรโลกมาหลายทศวรรษตั้งแต่ในอดีตสืบทอดต่อมาจนถึงปัจจุบันเนื่องจากความอุดมสมบูรณ์ของสภาพพื้นที่ ทรัพยากรธรรมชาติ ความหลากหลายของพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ประชากรของประเทศประกอบอาชีพการเกษตร ซึ่งเป็นอาชีพที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ แต่สถานการณ์ปัจจุบันพื้นที่การเกษตรมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง สภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไป การอพยพแรงงานสู่ภาคอุตสาหกรรมและบริการมากขึ้น ส่งผลให้แรงงานภาคเกษตรลดลง ดังนั้นการพัฒนาเยาวชนซึ่งเป็นลูกหลานของเกษตรกรจึงเป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อให้เยาวชนรุ่นใหม่ได้สืบทอดอาชีพการเกษตรจากครอบครัวต่อไป

การส่งเสริมและพัฒนาประเทศภาคการเกษตรให้บรรลุเป้าหมายจำเป็นต้องเกิดกระบวนการเรียนรู้กันภายในกลุ่ม กระบวนการกลุ่มเป็นช่องทางที่มีประสิทธิภาพ โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้เริ่มดำเนินการพัฒนาเด็กและเยาวชน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2510 ซึ่งกรมส่งเสริมการเกษตรได้มีการจัดตั้ง “กลุ่มยุวเกษตรกร” เพื่อเป็นการรวมกลุ่มของเด็กและเยาวชนที่มีอายุระหว่าง 10-25 ปี มีความสมัครใจมารวมตัวกันจัดตั้งเป็นกลุ่มยุวเกษตรกรต่อสำนักงานเกษตรอำเภอ และจังหวัด เพื่อรับบริการความรู้ที่เหมาะสมกับอาชีพการเกษตรจากโครงการส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ การอบรมความรู้ที่เหมาะสมกับอาชีพการเกษตรในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะอาชีพการเกษตร เลหกิจการเกษตร พร้อมทักษะการดำเนินชีวิตในสังคม โดยเน้นจากวิธีการเรียนรู้จากประสบการณ์และปฏิบัติจริง (Learning by doing) ในการที่จะช่วยเหลือตนเอง ครอบครัว และท้องถิ่น การสืบทอดอาชีพการเกษตร กลุ่มยุวเกษตรกรในปัจจุบันมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการพัฒนาเกษตรกร เน้นการมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ความเข้าใจ ปรับกิจกรรมยุวเกษตรกรให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

จังหวัดชัยนาท มีการดำเนินงานของกลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียนที่สังกัดพื้นที่การศึกษา จังหวัดชัยนาท จำนวนทั้งหมด 21 กลุ่ม แต่ละกลุ่มประกอบด้วยคณะกรรมการกลุ่มยุวเกษตรกรซึ่งจะมีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบอย่างชัดเจน ได้แก่ ประธาน รองประธาน เลขานุการ ทรัพย์ญิก ปฏิคม

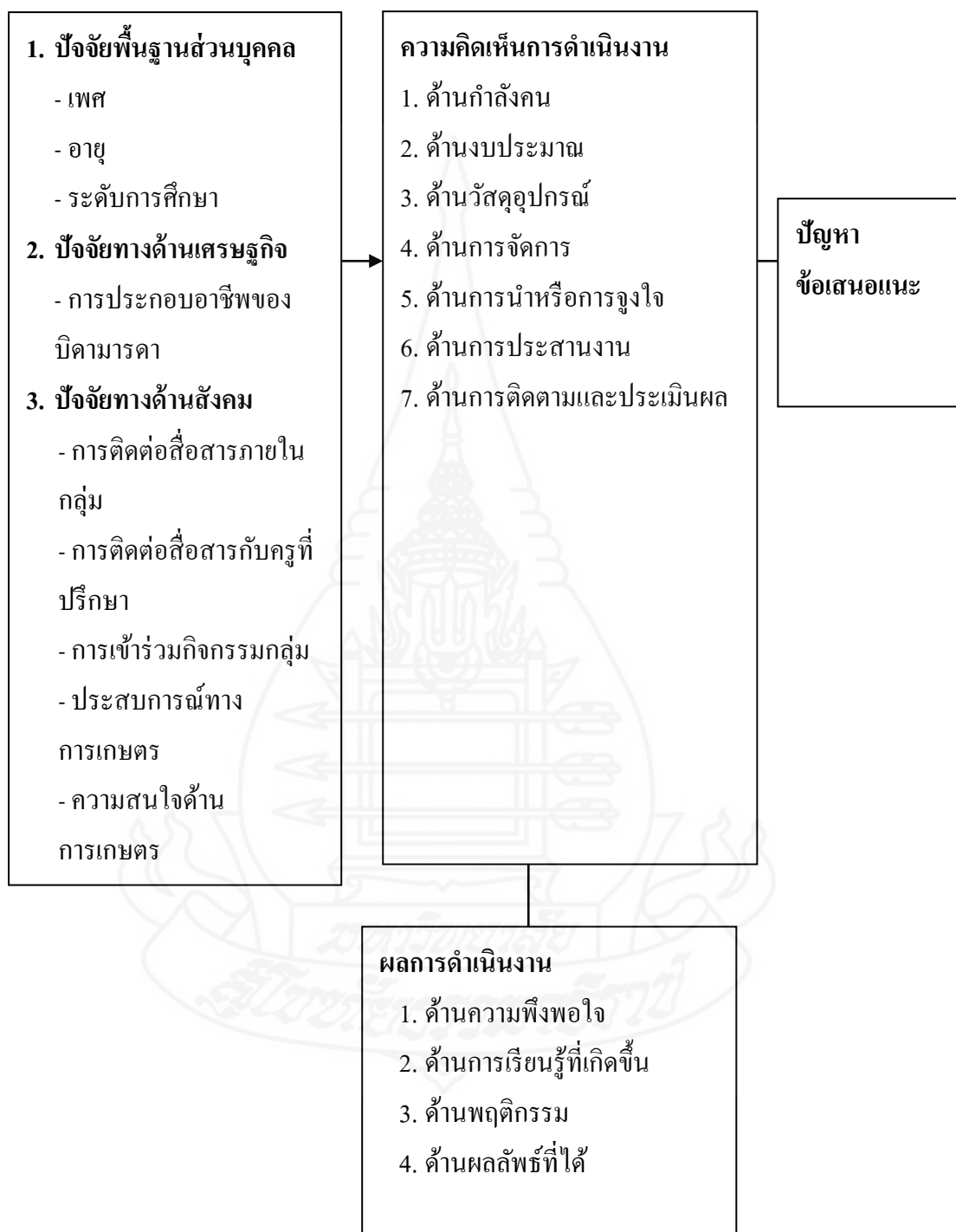
สมาชิกยูวเกษตรกร และอาจารย์ที่ปรึกษา ทั้งนี้ในการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในแต่ละโรงเรียนมีประสิทธิภาพแตกต่างกันขึ้นอยู่กับความพร้อมของแต่ละโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาด้านงบประมาณในการสนับสนุนวัสดุสาธิตมีน้อย ไม่เพียงพอกับความต้องการศึกษาเรียนรู้ของสมาชิกยูวเกษตรกร การกำหนดแผนงานการดำเนินงานของกรมส่งเสริมการเกษตรให้ดำเนินงานในช่วงเดือนมกราคมถึงมีนาคม แต่ไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จได้ เนื่องจากกลุ่มยูวเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นกลุ่มในโรงเรียนและในช่วงเวลาดังกล่าวเป็นช่วงของการสอบและการปิดภาคเรียน จึงส่งผลทำให้การดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรขาดช่วง เนื่องจากไม่มีเวทีพบปะระดับจังหวัด

ดังนั้นผู้ศึกษาจึงมีความสนใจในการศึกษาการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาทว่าเป็นอย่างไร สมาชิกยูวเกษตรกรมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาทอย่างไร มีปัจจัยใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาทให้ประสบความสำเร็จ มีปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาทอย่างไร เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มาเป็นข้อมูลการพัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาทต่อไปในอนาคต

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท
- 2.2 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของยูวเกษตรกรต่อการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท
- 2.3 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท
- 2.4 เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท
- 2.5 เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. สมมติฐานการวิจัย

4.1 ปัจจัยพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา การติดต่อสื่อสารภายในกลุ่ม การติดต่อสื่อสารกับครูที่ปรึกษา การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม การประกอบอาชีพของบิดามารดา ประสบการณ์ทางการเกษตร และความสนใจด้านการเกษตร มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานของกลุ่มยุวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

4.2 ความคิดเห็นการดำเนินงาน ด้านกำลังคน ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการจัดการ ด้านการนำหรือการจูงใจ ด้านการประสานงาน และด้านการติดตามและประเมินผล มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานของกลุ่มยุวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

5. ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาการดำเนินงานของกลุ่มยุวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท แบ่งขอบเขตออกเป็นขอบเขตด้านพื้นที่ ขอบเขตด้านเนื้อหา ขอบเขตด้านประชากร และขอบเขตด้านเวลา ดังนี้

5.1 ขอบเขตด้านพื้นที่ เป็นการศึกษาเฉพาะกลุ่มยุวเกษตรกรใน โรงเรียนที่อยู่ภายใต้สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดชัยนาท

5.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาข้อมูลพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มยุวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท ผลการดำเนินงานของกลุ่มยุวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท อันได้แก่ ด้านความพึงพอใจ ด้านการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น ด้านพฤติกรรม และด้านผลลัพธ์ที่ได้ ความคิดเห็นของยุวเกษตรกรต่อการดำเนินงานของกลุ่มยุวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท ประกอบด้วย ด้านกำลังคน ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการจัดการ ด้านการนำหรือการจูงใจ ด้านการประสานงาน ด้านการติดตามและประเมินผล และปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของกลุ่มยุวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

5.3 ขอบเขตด้านประชากร การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษากลุ่มยุวเกษตรกรที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

5.4 ขอบเขตด้านเวลา ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา คือ ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2558 ถึง 30 กันยายน 2558 รวมระยะเวลา 5 เดือน โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม ถึง กันยายน 2558

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 กลุ่มยูวเกษตรกร หมายถึง เยาวชนชายหญิงซึ่งเป็นผู้ศึกษาอยู่ในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดชัยนาท ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3

6.2 ผลการดำเนินงาน หมายถึง ผลที่ได้รับจากการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท ซึ่งประกอบด้วย ด้านความพึงพอใจ ด้านการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น ด้านพฤติกรรม และด้านผลลัพธ์ที่ได้

6.2.1 ด้านความพึงพอใจ หมายถึง กลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาทมีความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม เนื้อหา และวิทยากรที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกร

6.2.2 ด้านการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น หมายถึง กลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาทมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกอบอาชีพเกษตรกรรมเพิ่มขึ้นกว่าเดิม เช่น การได้รับความรู้ทางด้านการเกษตร ความรู้ด้านเคหกิจเกษตร ความรู้เรื่องของการซื้อขายการตลาด การบริหารการเงิน การแก้ปัญหาต่างๆ เป็นต้น

6.2.3 ด้านพฤติกรรม หมายถึง กลุ่มยูวเกษตรกรมีการปรับปรุงพฤติกรรมในการทำการเกษตรอย่างถูกต้อง มีการปรับปรุงพัฒนาเทคนิคการทำการเกษตรเพื่อให้ได้ผลผลิตที่สูงขึ้นกว่าเดิม

6.2.4 ด้านผลลัพธ์ที่ได้ หมายถึง ประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกร เช่น การมีเงินออมเพิ่มมากขึ้น การลดภาระค่าใช้จ่ายในครัวเรือน เป็นต้น

6.3 การดำเนินงาน หมายถึง ทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท อันประกอบด้วย ด้านกำลังคน ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการจัดการ ด้านการนำหรือการจูงใจ ด้านการประสานงาน และด้านการติดตามและประเมินผล ดังนี้

6.3.1 ด้านกำลังคน หมายถึง ความพร้อมเพียงของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรในการดำเนินงานร่วมกัน การมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และวัตถุประสงค์ของการรวมกลุ่มยูวเกษตรกร

6.3.2 ด้านงบประมาณ หมายถึง ความพร้อมด้านเงินทุนในการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรที่ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่ปรึกษาโครงการ บิдамารดาหรือผู้มีอุปการะเลี้ยงดูยูวเกษตรกร

6.3.3 ด้านวัสดุอุปกรณ์ หมายถึง ความพร้อมทางด้านเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

6.3.4 ด้านการจัดการ หมายถึง ความเหมาะสมของการกำหนดนโยบาย แผนงานที่ใช้ในการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกร ตลอดจนการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบโครงการอย่างชัดเจน

6.3.5 ด้านการนำหรือการอุใจ หมายถึง การเสริมสร้างความเข้มแข็งด้วยการสร้างแรงจูงใจให้สมาชิกเกิดการมีส่วนร่วม ด้วยการจัดทำกิจกรรมต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งมีการปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกให้สมาชิกช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน เสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

6.3.6 ด้านการประสานงาน หมายถึง การติดต่อพูดคุยระหว่างกันของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร ครูที่ปรึกษาโครงการ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันอย่างสม่ำเสมอ

6.3.7 ด้านการติดตามและประเมินผล หมายถึง การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรเป็นประจำ เพื่อนำมาปรับปรุงผลการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

6.4 การติดต่อสื่อสารภายในกลุ่ม หมายถึง ช่องทางในการติดต่อสื่อสารเกี่ยวกับงานยูวเกษตรกรระหว่างสมาชิกกับสมาชิกยูวเกษตรกรด้วยกันภายในกลุ่ม

6.5 การติดต่อสื่อสารกับครูที่ปรึกษา หมายถึง ช่องทางในการติดต่อสื่อสารเกี่ยวกับงานยูวเกษตรกรระหว่างสมาชิกยูวเกษตรกรกับครูที่ปรึกษาโครงการนั้นๆ

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 ผลที่ได้จากการศึกษาจะเป็นแนวทางประกอบการพิจารณาเพื่อวางแผนพัฒนาการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาทให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

7.2 เป็นแนวทางให้หน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง นำผลงานการวิจัยไปส่งเสริมการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาทต่อไป

7.3 สามารถนำไปเป็นแนวทางในการศึกษาและพัฒนางานวิจัยในพื้นที่ต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง การดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท เป็นการศึกษาเชิงสำรวจความคิดเห็นของยูวเกษตรกร เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานของยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาทให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกร
2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการดำเนินงานและการบริหารจัดการ
3. บริบทของพื้นที่
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกร

1.1 ประวัติการดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกร

การริเริ่มการพัฒนาเยาวชนเกษตรไทย (พิสดาร จุมจนะ และคณะ, 2554, น. 1) ได้เริ่มขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2495 โดย Dr.Frank Dickinson ผู้เชี่ยวชาญองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (Food and Agriculture Organization of the United Nations: FAO) ได้เสนอโครงการฟื้นฟูความเป็นอยู่ของสมาชิกนิคมสร้างตนเองบางปะกง ต่อองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ โดยให้มีการฝึกอบรมและฝึกปฏิบัติสำหรับเกษตรกร ผู้เป็นหัวหน้าครอบครัว และเกษตรกรวัยรุ่น

ต่อมาในปี พ.ศ. 2496 มีการตั้งคณะกรรมการฟื้นฟูเกษตรกรในนิคมสร้างตนเองบางปะกง ประกอบด้วย ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตร กระทรวงศึกษาธิการ สำนักจัดความมั่นคงร่วมกันของสหรัฐอเมริกา (United States Operations Mission : USOM) องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ และองค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรม (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization : UNESCO) ดำเนินโครงการทดลองส่งเสริมการปลูกพืช ทำสวนครัว และเลี้ยงสัตว์แก่เยาวชนที่โรงเรียนพรหมานุเคราะห์ จังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นครั้งแรก

วันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2496 คณะกรรมการฯ ได้ร่วมวางแผนการจัดตั้ง 4-H Club ขึ้นในประเทศไทย โดยนำรูปแบบและแนวทางการดำเนินงานมาจากประเทศสหรัฐอเมริกา โดยได้จัดตั้งที่อำเภอบางปะกง อำเภอบางคล้า และอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา และในวันที่ 16 มีนาคม พ.ศ. 2496 นายอินทรีย์ จันทรสติชัย อธิบดีกรมกสิกรรม ได้นำเสนอรายงานผลการดำเนินงานต่อที่ประชุมของคณะกรรมการฯ ที่ประชุมได้พิจารณาเห็นว่า การดำเนินงานของ 4-H Club ส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับเกษตรจึงมีมติมอบให้กองส่งเสริมและเผยแพร่ กรมกสิกรรม กระทรวงเกษตร เป็นหน่วยงานรับผิดชอบในการส่งเสริมและจัดตั้งหน่วย และเปลี่ยนชื่อจาก 4-H Club เป็น “หน่วยยุวกสิกร”

กรมกสิกรรมได้มอบให้นายท่านอง สิงคาลวณิช หัวหน้ากองส่งเสริมและเผยแพร่ ในขณะนั้นเป็นผู้จัดร่างระเบียบและข้อบังคับ แนวทางการดำเนินงาน และออกแบบเครื่องหมาย ยุวกสิกรกรเสนอให้ที่ประชุมพิจารณา และได้รับความเห็นชอบให้ถือปฏิบัติเรื่อยมา ในปีแรกได้มีการส่งเสริมจัดตั้งหน่วยยุวกสิกรขึ้น จำนวน 4 หน่วย ในเขตอำเภอบางปะกง อำเภอบางคล้า อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา และอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี หลังจากนั้นการส่งเสริมจัดตั้งหน่วย ยุวกสิกรได้ขยายตัวไปอย่างกว้างขวางทั่วประเทศ

ต่อมาในปี พ.ศ. 2510 ได้มีประกาศพระราชกฤษฎีกาการจัดตั้งกรมส่งเสริมการเกษตรขึ้นในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และในปี พ.ศ. 2514 จึงได้มีการพิจารณาเปลี่ยนชื่อจาก “หน่วยยุวกสิกร” เป็น “หน่วยยุวเกษตรกร” และในปี พ.ศ. 2518 ได้เปลี่ยนเป็น “กลุ่มยุวเกษตรกร” เพื่อให้สอดคล้องกับงานของกรมส่งเสริมการเกษตร (พิสดาร จุมจนะ และคณะ, 2554, น. 1)

1.2 การดำเนินงานของกลุ่มยุวเกษตรกร

1.2.1 หลักการและเหตุผล

กรมส่งเสริมการเกษตร (2550, น. 3) ได้อธิบายว่า ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม ประชากรส่วนใหญ่ร้อยละ 60 ประกอบอาชีพการเกษตร จนได้รับการยอมรับจากนานาชาติทั่วโลกกว่า เป็นแหล่งผลิตอาหารที่สำคัญหล่อเลี้ยงพลโลกมาหลายทศวรรษ เกษตรกรที่เป็นประชากรกลุ่มใหญ่จึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศทางด้านเศรษฐกิจ โดยฐานะทางเศรษฐกิจของประเทศไทยขึ้นอยู่กับผลิตผลทางการเกษตร จึงอาจกล่าวได้ว่า ครอบครัวยุวเกษตรกรเปรียบเสมือนหน่วยพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศหากว่าฐานะของหน่วยเศรษฐกิจเหล่านี้ไม่มั่นคง ฐานะเศรษฐกิจของประเทศจะเป็นปีกแผ่นไม่ได้

ในปี พ.ศ. 2556 ประเทศไทยมีประชากรอยู่ในวัยเด็กและเยาวชน ประมาณ 16.3 ล้านคน ซึ่งเป็นเด็กและเยาวชนที่อยู่ในระบบการศึกษา จำนวน 12.9 ล้านคน และอยู่นอกระบบ

การศึกษา จำนวน 3.4 ล้านคน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2557, น. (ง)) เด็กและเยาวชนเหล่านี้เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เป็นกลุ่มบุคคลที่มีพลังความคิดสร้างสรรค์และมีศักยภาพในการพัฒนาสูง ซึ่งจะเป็นผู้ที่ต้องก้าวเข้ามารับมือกับอนาคตของประเทศในเวลาอันใกล้นี้ กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงกำหนดแนวทางการพัฒนาเด็กและเยาวชนด้วยการส่งเสริมการรวมตัวกันของเด็กและเยาวชนด้วยความสมัครใจ จำนวนอย่างน้อย 7 คนขึ้นไป จัดตั้งเป็น “กลุ่มยุวเกษตรกร” ขึ้นในสถานศึกษาและตำบลต่างๆ ทั่วประเทศ ตามภูมิลำเนาของเด็กและเยาวชนเหล่านั้น เพื่อให้เด็กและเยาวชนร่วมกันเรียนรู้และดำเนินกิจกรรมตามความสนใจ โดยวิธีการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง (Learning by doing) เพื่อปลูกฝังค่านิยมที่ถูกต้องให้แก่เด็กและเยาวชน ทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรม และการงานพื้นฐานอาชีพด้านเกษตรกรรมเพื่อที่จะเตรียมพร้อมเป็นเกษตรกรที่ดีและเป็นพลังในการพัฒนาการเกษตรของประเทศสืบไป (กรมส่งเสริมการเกษตร, 2550, น. 3)

1.2.2 วัตถุประสงค์

กรมส่งเสริมการเกษตร (2550, น. 3) ได้อธิบายถึง วัตถุประสงค์ของการดำเนินงานของกลุ่มยุวเกษตรกรไว้ดังนี้

- 1) เพื่อส่งเสริมการรวมตัวของเด็กและเยาวชนเป็นกลุ่มยุวเกษตรกร เรียนรู้การอยู่ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตย โดยใช้ข้อบังคับและวิธีดำเนินงานของกลุ่มยุวเกษตรกรเป็นแนวทางในการดำเนินงาน
- 2) เพื่อปรับเปลี่ยนและเสริมสร้างทัศนคติของเด็กและเยาวชนให้รู้สึกภาคภูมิใจในคุณค่าของการเกษตรในฐานะที่มีความสำคัญต่อการดำรงชีพของมนุษย์ และเศรษฐกิจของประเทศ
- 3) เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้รับการถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยีการเกษตร และฝึกปฏิบัติการกิจกรรมการเกษตรตามความสนใจ
- 4) เพื่อส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ รู้จักช่วยเหลือตนเอง ช่วยเหลือเกื้อกูลผู้อื่น การทำงานเป็นกลุ่มคณะเพื่อพัฒนาตนเองและชุมชน

1.2.3 เป้าหมายการดำเนินงาน

กรมส่งเสริมการเกษตร (2550, น. 4) ได้อธิบายถึงเป้าหมายการดำเนินงานของกลุ่มยุวเกษตรกรไว้ดังนี้

- 1) ส่งเสริมการรวมตัวของเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา จัดตั้งเป็นกลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียนๆ ละ 1 กลุ่มทั่วประเทศ

2) ส่งเสริมการรวมตัวของเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา และนอกระบบการศึกษา จัดตั้งเป็นกลุ่มยุวเกษตรกรนอกโรงเรียน หรือกลุ่มยุวเกษตรกรผสมตำบลละ 1 กลุ่ม ทั่วประเทศ

1.2.4 ยุทธศาสตร์การดำเนินงาน

กรมส่งเสริมการเกษตร (2550, น. 4-5) ได้เสนอแนวทางเพื่อให้การดำเนินงานส่งเสริมกลุ่มยุวเกษตรกรบรรลุตามเจตนารมณ์ วัตถุประสงค์และเป้าหมาย จึงกำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการดำเนินงานไว้ 4 ด้าน ดังนี้

1) ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการจัดตั้งกลุ่มยุวเกษตรกร เป็นยุทธศาสตร์เพื่อกระตุ้นให้เด็กและเยาวชนที่อยู่ในระบบการศึกษาและนอกระบบการศึกษา เห็นความสำคัญและความจำเป็นในการรวมตัวกันเป็นกลุ่มยุวเกษตรกร เพื่อร่วมกันเรียนรู้วิชาการเกษตร เทคโนโลยีเกษตร การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการฝึกทักษะด้านอาชีพจากการปฏิบัติจริง โดยกรมส่งเสริมการเกษตรจะให้การสนับสนุนด้านวิชาการและทรัพยากรที่จำเป็นแก่การจัดกิจกรรมเรียนรู้

2) ยุทธศาสตร์การส่งเสริมความรู้และการฝึกทักษะการปฏิบัติงานกลุ่มยุวเกษตรกรเป็นยุทธศาสตร์ที่ดำเนินการต่อเนื่องจากการส่งเสริมการจัดตั้งกลุ่มยุวเกษตรกร โดยใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อค้นหาปัญหาหรือความต้องการ วิเคราะห์ความเป็นไปได้ที่จะแก้ไขปัญหา กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายจัดทำแผนปฏิบัติของกลุ่ม ดำเนินงานตามแผนงาน ติดตามและประเมินผล และสรุปบทเรียน เพื่อนำกลับไปเป็นข้อมูลในการวางแผนงานในขั้นต่อไป โดยกรมส่งเสริมการเกษตรให้การสนับสนุนด้านวิชาการเกษตร อุปกรณ์ และเชื่อมประสานแหล่งทุน เพื่อให้กลุ่มยุวเกษตรกรเริ่มต้นพัฒนาทักษะเป็นผู้ประกอบการต่อไป

3) ยุทธศาสตร์การกำหนดมาตรฐานการดำเนินงานกลุ่มเกษตรกร เพื่อให้การดำเนินงานของกลุ่มยุวเกษตรกรมีการดำเนินงานตามมาตรฐานที่กำหนด กำหนดให้มีการจัดชั้นกลุ่มเป็น 3 ระดับ คือ กลุ่มดี กลุ่มปานกลาง และกลุ่มปรับปรุง เพื่อกระตุ้นกลุ่มยุวเกษตรกรให้มีการพัฒนาการทำงานให้สูงขึ้น และใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินกลุ่ม เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนา กลุ่มยุวเกษตรกรต่อไป

4) ยุทธศาสตร์เพิ่มประสิทธิภาพบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มยุวเกษตรกร เป็นยุทธศาสตร์ที่กำหนดขึ้น เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มยุวเกษตรกร ได้แก่ คณะกรรมการสภายุวเกษตรกร ที่ปรึกษายุวเกษตรกรประจำท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ผู้บริหารสถานศึกษา องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น และองค์การพัฒนาทั้งภาครัฐและเอกชน ได้ร่วมกันพัฒนาแนวทางการดำเนินงานกลุ่มยุวเกษตรกรตั้งแต่ในระดับกลุ่ม อำเภอ จังหวัด และระดับประเทศ ตลอดจนการ

ถ่ายทอดเทคนิค วิธีการทำงานกับกลุ่มยูวเกษตรกรใหม่ที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยกรมส่งเสริมการเกษตรจะพิจารณาให้การสนับสนุนการจัดการประชุม สัมมนา และหรือการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเป็นคราวๆ ตามความเหมาะสม

1.3 หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่งานยูวเกษตรกร

กรมส่งเสริมการเกษตร (2550, น. 6-8) อธิบายถึง หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่งานยูวเกษตรกรไว้ดังนี้

1.3.1 หลักการทำงานขั้นพื้นฐาน

การทำงานทุกอย่างจำเป็นต้องยึดหลักการหลายๆ หลักการประกอบเข้าด้วยกัน โดยจัดลำดับความสำคัญของหลักการต่างๆ นั้น แล้วจึงนำมากำหนดทิศทางและเป้าหมายของการทำงาน หลักการหนึ่งที่เป็นพื้นฐานของการทำงานให้ประสบผลสำเร็จ ซึ่งจะเข้าไปแทรกอยู่ในทุกๆ บทบาทและหน้าที่ของเจ้าหน้าที่และผู้เกี่ยวข้องกับงานยูวเกษตรกร คือ “กระบวนการกลุ่ม” ซึ่งพอจำแนกเป็นขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกันได้ 5 ขั้นตอนใหญ่ๆ ดังนี้

- 1) ศึกษาสภาพการณ์หรือการรวบรวมข้อมูลต่างๆ เพื่อค้นหาปัญหาหรือความต้องการ
- 2) วิเคราะห์ทำความเข้าใจข้อมูลที่รวบรวมได้ เพื่อหาความเป็นไปได้ที่จะแก้ไขปัญหาหรือสนองความต้องการ
- 3) กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย เพื่อแก้ไขปัญหาและสนองความต้องการ
- 4) จัดทำแผนการปฏิบัติงานตอบสนองวัตถุประสงค์และเป้าหมาย
- 5) ดำเนินการตามแผนปฏิบัติงาน มีการติดตามและประเมินผลความก้าวหน้า และความสำเร็จของงาน เพื่อนำกลับไปเป็นข้อมูลประกอบการวางแผนหรือปรับปรุงงานในขั้นเริ่มต้น

1.3.2 บทบาทและหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ต่องานยูวเกษตรกร

การดำเนินงานยูวเกษตรกรให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายเจ้าหน้าที่ในระดับต่างๆ จะต้องยึดหลักการของกระบวนการวางแผนในการแสดงบทบาทและหน้าที่สำคัญต่างๆ ต่อยูวเกษตรกร โดยเฉพาะในเรื่องดังต่อไปนี้

- 1) ศึกษาความจำเป็นและความเป็นไปได้ที่จะจัดตั้งกลุ่มยูวเกษตรกร
- 2) กำหนดแนวทางและเป้าหมายจำนวนกลุ่มที่จะดำเนินการจัดตั้ง
- 3) กระตุ้นบุคคลเป้าหมายให้เห็นความจำเป็นและเกิดการรวมตัวกันเป็นกลุ่ม
- 4) ดำเนินการจัดตั้งกลุ่มยูวเกษตรกร

- 5) ศึกษาปัญหาและความต้องการของยูวเกษตรกรที่อยู่ในความรับผิดชอบ
 - 6) กำหนดแนวทางและเป้าหมายการส่งเสริมกลุ่มยูวเกษตรกร ทั้งด้านวิชาการ และทางด้านเศรษฐกิจและสังคม
 - 7) จัดทำทะเบียนและรายงานจัดตั้งกลุ่ม ตลอดจนความเคลื่อนไหวและความสำเร็จของการดำเนินงานยูวเกษตรกร
 - 8) บริการความรู้การจัดตั้ง การดำเนินงานกลุ่ม และวิชาการด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานยูวเกษตรกร
 - 9) จัดประชุม สัมมนา และฝึกอบรมผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานยูวเกษตรกร
 - 10) เยี่ยมเยียน ติดตาม และนิเทศงานยูวเกษตรกร
 - 11) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานยูวเกษตรกร
 - 12) ประสานงานเกี่ยวกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนในระดับต่างๆ โดยเฉพาะในระดับท้องถิ่น เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานยูวเกษตรกร
 - 13) รวบรวมการจัดสรรทรัพยากร โดยเอกสาร วัสดุ และอุปกรณ์การเกษตร เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกร
 - 14) การฝึกปฏิบัติงานและกิจกรรมของยูวเกษตรกร
 - 15) ร่วมการประชุมคณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในท้องถิ่นเกี่ยวกับงานยูวเกษตรกร
 - 16) จัดทำระบบการเก็บข้อมูลและการเผยแพร่ข่าวสารความรู้ทางการเกษตรและการตลาด สนับสนุนงานยูวเกษตรกร
 - 17) ประสานงานและกิจกรรมของกลุ่มต่างๆ ที่เป็นสถาบันเกษตรกรให้เอื้ออำนวยสนับสนุนซึ่งกันและกัน
- บทบาทและหน้าที่ต่อการดำเนินงานยูวเกษตรกรของเจ้าหน้าที่ในระดับต่างๆ จะมีรายละเอียดหรือความเข้มข้นเน้นหนักที่แตกต่างกัน และมีความเป็นไปได้ที่บทบาทและหน้าที่อื่นๆ อีกที่อยู่นอกเหนือแนวทางที่ได้เสนอไว้แล้วข้างต้น ซึ่งจะขึ้นอยู่กับสภาพการณ์ความจำเป็น หรือสภาพท้องถิ่นที่ปรากฏอยู่ขณะที่เป็นปัจจุบันนั้น

1.3.3 เป้าหมายการส่งเสริมงานกลุ่มยูวเกษตรกร

การดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกรเป็นการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรบุคคล ซึ่งขึ้นอยู่กับสถานการณ์และปัจจัยภายนอกหลายประการที่มีลักษณะเคลื่อนไหวและปรับเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นควรยืดหยุ่นในวิธีการปฏิบัติจะเกิดความคล่องตัว

ในการปฏิบัติงานแต่ละขณะเดียวกันเจ้าหน้าที่ควรกำหนดเป้าประสงค์ในการดำเนินงานส่งเสริมกลุ่ม
 ยูเอชเอทกรในความรับผิดชอบไว้ ดังนี้

- 1) เด็กและเยาวชนชนบทรวมตัวกันจัดตั้งเป็นกลุ่มยูเอชเอทกรในระดับ
 หมู่บ้าน/ตำบล อย่างน้อย 1 กลุ่ม และในสถานศึกษา จำนวน 1 กลุ่ม/โรงเรียน ตามความจำเป็นและ
 ความเป็นไปได้ของท้องถิ่น
- 2) กลุ่มยูเอชเอทกรมีสมาชิกเป็นเด็กและเยาวชนชนบท ชาย-หญิงที่อยู่ในวัย
 เดียวกัน อายุระหว่าง 10-25 ปี ตั้งแต่ 7 คนขึ้นไป และมีที่ปรึกษายูเอชเอทกรอย่างน้อย 1 คน ต่อ
 สมาชิกยูเอชเอทกร 10 คน
- 3) กลุ่มยูเอชเอทกรมีการฝึกปฏิบัติงานในลักษณะงานรวมหรืองานกลุ่มย่อย
 และงานส่วนบุคคล และมีการทำกิจกรรม โดยเฉพาะการจัดประชุมกลุ่มอย่างต่อเนื่องในแต่ละปี
- 4) กลุ่มยูเอชเอทกรมีการจดทำบันทึกในการฝึกปฏิบัติงานและกิจกรรม และ
 มีสมุดบันทึกประจำกลุ่ม และประจำตัวสมาชิกยูเอชเอทกรทุกคน
- 5) กลุ่มยูเอชเอทกรมีรายได้เพิ่มจากผลการฝึกปฏิบัติงานและกิจกรรม และมี
 เงินทุนหมุนเวียนสะสมที่สามารถดำเนินงานของกลุ่มได้
- 6) กลุ่มยูเอชเอทกรมีการประสานงานร่วมกับกลุ่มอื่นๆ ของสถาบัน
 เกษตรกรเป็นสื่อเผยแพร่วิชาการและเทคโนโลยีส่งเสริมการเกษตรในท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง
- 7) สมาชิกยูเอชเอทกรมีความรู้พื้นฐานทางการเกษตรและเคหกิจเกษตร
 ที่เหมาะสมกับท้องถิ่น
- 8) สมาชิกยูเอชเอทกรมีทัศนคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพการเกษตร และ
 การดำเนินงานในรูปแบบลักษณะที่เป็นกลุ่ม
- 9) สมาชิกยูเอชเอทกรผู้นำจัดการประกอบอาชีพการเกษตรเป็นอาชีพหลัก
 ประสบความสำเร็จ เป็นผู้นำการประกอบอาชีพเกษตรกรในท้องถิ่น
- 10) ครอบครัวของสมาชิกยูเอชเอทกรและครอบครัวของเกษตรกรใกล้เคียง
 มีสภาพฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น

1.4 การจัดตั้งกลุ่มยูเอชเอทกร

กรมส่งเสริมการเกษตร (2550, น. 9-10) อธิบายว่า การจัดตั้งกลุ่มยูเอชเอทกรอาจ
 ริเริ่มโดยบุคคลผู้ที่อยู่ในท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรก็ได้ ซึ่งอาจดำเนินการได้ตาม
 แนวทางดังต่อไปนี้

1) *ขั้นเตรียมการ*

(1) สํารวจจํานวนเยาวชนชาย-หญิง อายุระหว่าง 10-25 ปี ในท้องถิ่นนั้น เพื่อทราบจํานวนเยาวชนที่อยู่ในข่ายรับเข้าเป็นสมาชิก ตลอดจนสํารวจสภาพสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรในท้องถิ่นที่จะช่วยสนับสนุนการดำเนินงานกลุ่มเยาวชน

(2) ชี้แจงเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ วิธีดำเนินงาน และประโยชน์ที่จะได้รับให้แก่ผู้ที่สมัครเข้าเป็นสมาชิก ผู้ปกครอง ผู้นำในท้องถิ่น และบุคคลอื่นๆ ให้เข้าใจ เพื่อจะได้ช่วยเหลือสนับสนุนการดำเนินงาน

(3) พิจารณามูลคณในท้องถิ่นที่มีคุณสมบัติเหมาะสม เป็นที่ปรึกษาเยาวชนกรประจำท้องถิ่น เพื่อเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาตามวิธีการในขั้นที่ 2

(4) เตรียมเอกสารและแบบพิมพ์ต่างๆ ที่ต้องใช้ในการดำเนินงาน ได้แก่ ใบสมัครเข้าเป็นสมาชิกเยาวชนกร สมุดบันทึกการฝึกปฏิบัติงานและกิจกรรมของเยาวชนกร

(5) กำหนดวัน เวลา และสถานที่ เพื่อนัดประชุมครั้งแรกให้ผู้เกี่ยวข้อง ผู้สนใจทราบและให้ไปร่วมประชุมโดยพร้อมเพรียงกัน

2) *ขั้นจัดการประชุมชี้แจงผู้เกี่ยวข้อง*

(1) ประชุมเยาวชนชาย-หญิง ผู้ปกครองและบุคคลอื่นๆ ที่สนใจตามที่ได้ดำเนินการไว้ในขั้นเตรียมการ

(2) ชี้แจงวัตถุประสงค์ หลักเกณฑ์ วิธีการดำเนินงานกลุ่มเยาวชนกร ประโยชน์ที่ท้องถิ่นจะได้รับ คุณสมบัติของผู้ที่จะสมัครเป็นสมาชิก งานและกิจกรรมของสมาชิกให้เข้าใจอย่างละเอียดแล้วเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้ซักถาม อย่าลืมเน้นและทำความเข้าใจว่าการทำงานของสมาชิกเป็นวัตถุประสงค์ของงานกลุ่มเยาวชนกร

(3) เสนอบุคคลที่เห็นสมควรเป็นที่ปรึกษาเยาวชนกรประจำกลุ่ม ให้ที่ประชุมพิจารณาคัดเลือก

(4) แจกใบสมัครแก่ผู้ที่จะสมัครเข้าเป็นสมาชิก ชี้แจงวิธีการกรอกใบสมัคร เพื่อให้ผู้ที่จะเป็นสมาชิกนำกลับไปกรอกที่บ้าน พร้อมขอความเห็นชอบจากผู้ปกครองเกี่ยวกับการนำไปส่งให้กับที่ปรึกษาตามกำหนดเวลา และนัดประชุมครั้งต่อไปด้วย

3) *ขั้นจัดการประชุมเพื่อจัดตั้งกลุ่ม*

หากประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้ริเริ่มจัดตั้งกลุ่มเยาวชนกร การประชุมครั้งนี้จะต้องแจ้งให้เจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการเข้าประชุมด้วย การประชุมครั้งนี้ผู้เข้าประชุม คือ เยาวชนที่ส่งใบสมัครเข้าเป็นสมาชิก ที่ปรึกษา ผู้ปกครอง และบุคคลอื่นที่สนใจ ซึ่งต้องดำเนินการประชุมตามแนวทางต่อไปนี้

(1) เจ้าหน้าที่ชี้แจงวิธีการดำเนินงาน บทบาท และหน้าที่ของสมาชิก ของที่ปรึกษา ของคณะกรรมการสภาคุณครูคุณครู วิธีดำเนินการประชุม และวิธีเลือกตั้งคณะกรรมการสภาคุณครูคุณครู

(2) ชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติงานและกิจกรรมต่างๆ ที่สมาชิกจะเลือกทำตามความสมัครใจ และสมมุติบทที่สมาชิกจำเป็นต้องใช้

(3) ตั้งชื่อกลุ่มคุณครูคุณครูตามความเห็นชอบของที่ประชุม

(4) เลือกตั้งคณะกรรมการสภาคุณครูคุณครูของกลุ่ม

(5) กำหนดวัน เวลา และสถานที่ประชุมครั้งต่อไป ซึ่งถือว่าเป็นการประชุมประจำเดือนครั้งแรกของกลุ่มคุณครูคุณครู

(6) ให้เจ้าหน้าที่ร่วมกับที่ปรึกษาคุณครูคุณครู และคณะกรรมการสภาคุณครูคุณครูจัดทำรายงานการจัดตั้งกลุ่มคุณครูคุณครู ประกอบด้วย รายงานการประชุม ทะเบียนสมาชิก ทะเบียนหุ้น (ถ้ามี) เพื่อขอขึ้นทะเบียนจัดตั้ง

(7) สำนักงานเกษตรอำเภอ เมื่อได้รับคำร้องขอขึ้นทะเบียนจัดตั้งกลุ่มคุณครูคุณครูแล้วให้ตรวจสอบความถูกต้องแล้วรับจดทะเบียนให้ โดยออกใบประกาศนียบัตรรับรองการจัดตั้งกลุ่มคุณครูคุณครูให้ แล้วรายงานให้จังหวัดทราบ

(8) สำนักงานเกษตรจังหวัดรายงานจัดตั้งกลุ่มคุณครูคุณครูให้กรมส่งเสริมการเกษตรแล้วสำเนาให้สำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขตทราบ

1.5 ความหมาย ประเภท และโครงสร้างของกลุ่มคุณครูคุณครู

1.5.1 ความหมายของกลุ่มคุณครูคุณครู

คุณครูคุณครู คือ “เด็กและเยาวชนที่มีอายุระหว่าง 10 ถึง 25 ปี มีความสนใจด้านการเกษตร สมัครเป็นสมาชิกกลุ่มคุณครูคุณครู เพื่อพัฒนาความรู้และประสบการณ์ด้านการเกษตร การเสริมสร้างทักษะอาชีพและทักษะการดำเนินชีวิต” (พิศดาร จุมจนะ และคณะ, 2554, น. 6)

กลุ่มคุณครูคุณครู หมายถึง กลุ่มเยาวชนชาย-หญิง ที่มีอายุระหว่าง 10-25 ปี จำนวนตั้งแต่ 15-30 คน มีความสนใจเกี่ยวกับการเกษตรและเคหกิจเกษตร รวมตัวกันจัดตั้งเป็น “กลุ่มคุณครูคุณครู” (พรชูลี นิลวิเศษ, 2553, น. 44)

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า คุณครูคุณครู หมายถึง เยาวชนที่มีอายุระหว่าง 10-25 ปี มีความสนใจเกี่ยวกับการเกษตรและเคหกิจเกษตร รวมตัวกันจัดตั้งกลุ่มคุณครูคุณครู เพื่อพัฒนาความรู้ทางด้านการเกษตร

1.5.2 ประเภทของกลุ่มเยาวชนเกษตรกร

กลุ่มเยาวชนเกษตรกรแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่ (พรชวลีย์ นิลวิเศษ, 2553, น. 44-45)

1) *กลุ่มเยาวชนเกษตรกรนอกโรงเรียน* เป็นกลุ่มเกษตรกรที่สมาชิกทั้งหมดพ้นจากการเป็นนักเรียนแล้ว กลุ่มเยาวชนเกษตรกรประเภทนี้แบ่งออกได้เป็น

(1) กลุ่มเยาวชนเกษตรกรนอกโรงเรียนในสถาบันเกษตรกร เป็นกลุ่มเยาวชนเกษตรกรที่จัดตั้งในเขตท้องที่หรือตำบลที่มีการจัดตั้งสถาบันเกษตรกรที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลแล้ว

(2) กลุ่มเยาวชนเกษตรกรนอกโรงเรียนนอกสถาบันเกษตรกร เป็นกลุ่มเยาวชนเกษตรกรที่จัดตั้งในเขตท้องที่หรือตำบลที่ยังไม่มีการจัดตั้งสถาบันเกษตรกรขึ้น

2) *กลุ่มเยาวชนเกษตรกรในโรงเรียน* เป็นกลุ่มเยาวชนเกษตรกรที่สมาชิกทั้งหมดคือนักเรียนที่กำลังเรียน กลุ่มเยาวชนเกษตรกรประเภทนี้ส่วนใหญ่จัดตั้งอยู่ในโรงเรียน

3) *กลุ่มเยาวชนเกษตรกรผสม* เป็นกลุ่มเยาวชนเกษตรกรที่ประกอบด้วยสมาชิกทั้งที่เป็นนักเรียนและที่พ้นจากการเป็นนักเรียนแล้ว กลุ่มเยาวชนเกษตรกรประเภทนี้อาจจะจัดตั้งในท้องที่หรือตำบลที่มีการจัดตั้งสถาบันเกษตรกรแล้ว และอาจจะจัดตั้งในท้องที่หรือตำบลที่ยังไม่มีการจัดตั้งสถาบันเกษตรกรก็ได้

1.5.3 โครงสร้างของกลุ่มเยาวชนเกษตรกร

องค์ประกอบของกลุ่มเยาวชนเกษตรกร ประกอบด้วย สมาชิกกลุ่มเยาวชนเกษตรกร คณะกรรมการสภาเยาวชนเกษตรกร และที่ปรึกษาเกษตรกรประจำท้องถิ่น ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้(พรชวลีย์ นิลวิเศษ, 2553, น. 45-46)

1) *สมาชิกกลุ่มเยาวชนเกษตรกร* สมาชิกเยาวชนเกษตรกรแบ่งออกได้ 2 ประเภท คือ

(1) *สมาชิกสามัญ*

ก. *คุณสมบัติของสมาชิกสามัญ*

1. ต้องเป็นเยาวชนชายหรือหญิง อายุ 10-25 ปี เป็นโสด มีความสนใจในกิจการเกษตรหรือเคหกิจเกษตร

2. สมัครเข้าเป็นสมาชิกด้วยความเต็มใจ ไม่มีการบังคับ ได้รับความเห็นชอบจากบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง

3. เข้าใจในวัตถุประสงค์และเห็นชอบในหลักวิธีดำเนินงานของกลุ่มเยาวชนเกษตรกรทุกประการ โดยตลอด และยินดีปฏิบัติตามหลักวิธีดำเนินงานและข้อบังคับกลุ่มเยาวชนเกษตรกร

ข. หน้าที่ความรับผิดชอบของสมาชิกสามัญ สมาชิกยูวเกษตรกรทุกคนจะต้องมีหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

1. ทำงานของตนซึ่งแยกจากผู้ปกครองให้เสร็จอย่างน้อยปีละ 1 โครงการ
2. ปฏิบัติและรับผิดชอบงานของตนเองอย่างเต็มความสามารถ เว้นแต่เกิดเจ็บป่วยหรือไม่สามารถปฏิบัติงานได้ด้วยเหตุใดก็ตาม อาจมอบให้ผู้ปกครองหรือผู้อื่นปฏิบัติงานแทนได้เป็นครั้งคราว
3. ปรับปรุงงานตามคำแนะนำของที่ปรึกษายูวเกษตรกรประจำท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินงานเพื่อให้งานเจริญก้าวหน้าอยู่เสมอ
4. บันทึกการปฏิบัติงานลงในสมุดบันทึกแต่ละประเภทให้เรียบร้อย พร้อมทั้งให้ที่ปรึกษายูวเกษตรกรประจำท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ตรวจได้ตลอดเวลา
5. ร่วมประชุมประจำเดือนทุกครั้ง และร่วมในการเลือกตั้งคณะกรรมการสภายูวเกษตรกร ตลอดจนต้องคัดเลือกที่ปรึกษายูวเกษตรกรประจำท้องถิ่นของกลุ่ม
6. ให้ความช่วยเหลือเพื่อนสมาชิกและคณะกรรมการสภายูวเกษตรกรในการดำเนินงานตาม
7. ช่วยเผยแพร่งานยูวเกษตรกรให้ประชาชนในท้องถิ่นได้รู้จัก ตลอดจนชักชวนให้เพื่อนเยาวชนเข้ามาร่วมเป็นสมาชิกให้มากยิ่งขึ้น

(2) สมาชิกกิตติมศักดิ์

ก. คุณสมบัติของสมาชิกกิตติมศักดิ์

1. เป็นเยาวชนชายหรือหญิง อายุ 10-25 ปี
2. เป็นผู้ที่มีความสนใจและเข้าใจในวัตถุประสงค์และเห็นชอบในหลักวิธีดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกร โดยตลอด และยินดีปฏิบัติตามหลักวิธีดำเนินงาน และข้อบังคับของกลุ่มยูวเกษตรกรในส่วนที่เกี่ยวข้องทุกประการตามโอกาสอันควร
3. เป็นผู้ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสภายูวเกษตรกร และที่ประชุมกลุ่มยูวเกษตรกร
4. เป็นผู้ที่มีส่วนช่วยเหลือสนับสนุนงานต่างๆ ของกลุ่มยูวเกษตรกร

ข. หน้าที่ความรับผิดชอบของสมาชิกกิตติมศักดิ์ สมาชิกกิตติมศักดิ์มีหน้าที่รับผิดชอบ ดังนี้

1. ให้ความสำคัญสนับสนุนช่วยเหลือการดำเนินงานของกลุ่ม
ยูวเกษตรกรที่ตนสังกัด
2. ร่วมประชุมประจำเดือนของกลุ่มตามโอกาสอันสมควร
3. ช่วยเผยแพร่งานยูวเกษตรกรให้เป็นที่รู้จักแก่ประชาชนใน
ท้องถิ่น ตลอดจนชักชวนแนะนำให้เยาวชนในท้องถิ่นสมัครเข้าเป็นสมาชิกยูวเกษตรกร

2) คณะกรรมการสภายูวเกษตรกร

คณะกรรมการยูวเกษตรกร มีจำนวน 5 คน เคยได้รับเลือกตั้งจากสมาชิก
ในกลุ่มยูวเกษตรกรนั้นเพื่อทำหน้าที่เป็นตัวแทนในการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกร
คณะกรรมการสภายูวเกษตรกรนี้จะอยู่ในตำแหน่งได้คราวละ 1 ปี และให้มีการเลือกตั้ง
คณะกรรมการสภายูวเกษตรกรชุดใหม่ทุกๆ ต้นปีการดำเนินงาน (เดือนพฤษภาคม) คณะกรรมการ
ประกอบด้วยประธาน รองประธาน เลขานุการ ทรัพย์สิน และปฏิคม

3) ที่ปรึกษายูวเกษตรกรประจำท้องถิ่น

ที่ปรึกษายูวเกษตรกร หมายถึง บุคคลในท้องถิ่นที่สนใจในงาน
ยูวเกษตรกร จะเป็นชายหรือหญิงก็ได้ เป็นอาสาสมัครเพื่อทำหน้าที่ควบคุม แนะนำคณะกรรมการ
สภายูวเกษตรกรและสมาชิกให้ปฏิบัติงานตามโครงการที่กำหนดไว้ ตลอดจนช่วยเหลือแก้ไข
ปัญหาอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้น

การคัดเลือกที่ปรึกษายูวเกษตรกรนั้น กระทำได้หลายวิธี เช่น สมาชิก
ยูวเกษตรกรคัดเลือกหรือลงคะแนนเสียงเลือกตั้งที่ปรึกษาตนเอง โดยมีผู้ปกครองหรือเจ้าหน้าที่คอย
แนะนำให้ความเห็น หรือเจ้าหน้าที่ดำเนินงานยูวเกษตรกรเป็นผู้พิจารณาคัดเลือกบุคคลที่เหมาะสม
แล้วเชิญมาเป็นที่ปรึกษา หรืออาจจะมอบให้ผู้ปกครองของสมาชิกร่วมกันพิจารณาคัดเลือกที่
ปรึกษาให้ก็ได้

1.6 งานและกิจกรรมของกลุ่มยูวเกษตรกร

การดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกร เป็นงานพัฒนาเยาวชนในชนบทที่เป็นบุตรหลาน
ของเกษตรกร โดยวิธีการให้การศึกษาแบบนอกระบบ ซึ่งเน้นหนักเกี่ยวกับเรื่องวิชาการเกษตรแผน
ใหม่และเคหกิจการเกษตร เพื่อให้เยาวชนมีใจรักอาชีพเกษตรกรรมและมีความรู้ขั้นพื้นฐาน เพื่อ
เตรียมตัวเป็นเกษตรกรชั้นนำในอนาคต การใช้วิชาการและเทคโนโลยีใหม่ๆ จึงมีความจำเป็นต่องาน
เกษตรเป็นอย่างมาก เกษตรกรจำเป็นต้องได้รับการถ่ายทอดความรู้ที่เหมาะสมและถูกต้อง
ดังนั้นการเตรียมตัวและสร้างพื้นฐานทางการเกษตรให้แก่เยาวชนจึงมีความจำเป็นเร่งด่วนด้วย
วิธีการ “การดำเนินงานยูวเกษตรกร” (พรชูลี นิลวิเศษ, 2553, น. 44)

ความหมายของคำว่า งาน และกิจกรรม ในการดำเนินงานกลุ่มยุวเกษตรกรมีความแตกต่างกันในลักษณะของผลที่เกิดขึ้น ผลที่ยุวเกษตรกรได้รับจากการทำกิจกรรมจะเป็นสิ่งที่ช่วยเสริมสิ่งที่ยุวเกษตรกรได้รับจากการปฏิบัติงานงานจึงถือว่าเป็นสิ่งสำคัญหลักที่ยุวเกษตรกรทุกคนจะต้องยึดถือปฏิบัติ หากต้องการกระตุ้นหรือเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ให้มากขึ้น ยุวเกษตรกรจะต้องทำกิจกรรมเสริมต่างๆ ควบคู่ไปกับการปฏิบัติงานของตนด้วย (พิศดาร จุมจนะ และคณะ, 2554, น. 15)

1.6.1 งานของกลุ่มยุวเกษตรกร

งานของกลุ่มยุวเกษตรกร ในที่นี้ตรงกับภาษาอังกฤษว่า Projects ซึ่งหมายถึงงานที่สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรทุกคนจะต้องเลือกปฏิบัติ งานของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรอาจแบ่งได้เป็น 4 ลักษณะ คือ (พิศดาร จุมจนะ และคณะ, 2554, น. 16)

- 1) งานเกี่ยวกับการเกษตร เช่น การเลี้ยงสัตว์ต่างๆ การปลูกพืชไร่ การปลูกผัก การเพาะเห็ดฟาง และการปลูกพืชอื่นๆ
- 2) งานเกี่ยวกับเคหกิจเกษตร เช่น การถนอมอาหาร การแปรรูปอาหาร การตัดเย็บเสื้อผ้า การเย็บปักถักร้อย และรวมไปถึงการจัดการบ้านเรือนด้วย
- 3) งานเกี่ยวกับเครื่องจักรกลการเกษตร เช่น การซ่อมบำรุง การประหยัดพลังงาน การประดิษฐ์เครื่องกล
- 4) งานเกี่ยวกับการอนุรักษ์ธรรมชาติ เช่น การปลูกป่า การอนุรักษ์ดิน น้ำ ป่าไม้ ต้นน้ำลำธาร การตกแต่งภูมิทัศน์

การกำหนดให้สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรทุกคนจะต้องเลือกปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่งตามความสนใจและสมัครใจของตนเองนั้นก็เพื่อให้ทุกคนได้มีโอกาสหาความรู้ ความชำนาญ ประสบการณ์จากการปฏิบัติจริง อันอาจจะเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพในวันข้างหน้า งานของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรนี้ อาจแบ่งออกได้เป็น 3 ส่วน ได้แก่ (พิศดาร จุมจนะ และคณะ, 2554, น. 16-17)

- 1) งานส่วนบุคคล คือ งานที่สมาชิกทุกคนสนใจเลือกทำตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยแยกเป็นสัดส่วนจากผู้ปกครอง อาจจะทำที่บ้านหรือที่หนึ่งใดก็ตามความเหมาะสม งานส่วนบุคคลนี้จะช่วยฝึกสมาชิกให้รู้จักรับผิดชอบ มีความคิดริเริ่ม เรียนรู้ในวิชาการด้วยการทำจริง เพื่อเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพในวันข้างหน้า นอกจากนี้ยังช่วยให้สมาชิกได้ใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ ภูมิใจในผลงานของตนเอง ซึ่งบางครั้งอาจมีรายได้ด้วย

2) *งานกลุ่มย่อย* คือ งานที่สมาชิกตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ร่วมกันปฏิบัติและรับผิดชอบแยกจากงานส่วนบุคคลและงานรวมของกลุ่ม เป็นการฝึกปฏิบัติตามสาขาวิชาที่สมาชิกนั้นๆ สนใจสร้างความสนิทสนมระหว่างสมาชิกยิ่งขึ้น

3) *งานรวม* คือ งานที่สมาชิกทั้งกลุ่มร่วมกันปฏิบัติและรับผิดชอบ สถานที่ดำเนินการอาจจะเป็นในโรงเรียน บ้านสมาชิกคนใดคนหนึ่ง ที่สาธารณประโยชน์ในหมู่บ้าน การที่กำหนดให้สมาชิกได้ร่วมกันปฏิบัติงานนี้ เพราะมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สมาชิกได้เรียนรู้การทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ มีความสมัครสมานสามัคคีในหมู่สมาชิกด้วยกัน ผลหรือรายได้ที่เกิดจากงานรวมอาจพิจารณาแบ่งปันกันในหมู่สมาชิกที่ร่วมปฏิบัติงาน หรืออาจรวบรวมเป็นเงินรายได้ของกลุ่มเพื่อใช้ประโยชน์ด้านสวัสดิการ นันทนาการ บำเพ็ญสาธารณประโยชน์ และอื่นๆ

1.6.2 กิจกรรมของกลุ่มยุวเกษตรกร

กิจกรรมของกลุ่มยุวเกษตรกร หมายถึง การปฏิบัติที่เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้และเกิดการพัฒนาจากการร่วมดำเนินงานที่สำคัญๆ นอกจากการปฏิบัติในงานหรือโครงการดังต่อไปนี้ (พิศดาร จุมจนะ และคณะ, 2554, น. 17)

1) การจัดบันทึกการฝึกปฏิบัติงานและกิจกรรม

การจัดบันทึกเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อยุวเกษตรกร ยุวเกษตรกรสามารถใช้สิ่งที่จัดบันทึกไว้เป็นแนวทางในการเรียนรู้ข้อดีและข้อบกพร่องของการฝึกปฏิบัติงานและกิจกรรมของตน กิจกรรมการจัดบันทึกจะเกี่ยวข้องกับเรื่องของการวางแผนงานล่วงหน้า การปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดไว้ การจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย การจัดทำรายงานการประชุมของกลุ่มยุวเกษตรกรและการบันทึกทะเบียนประวัติ หรือข้อมูลอื่นๆ ที่สำคัญของกลุ่ม โดยในการดำเนินงานของกลุ่มยุวเกษตรกร จะมีสมุดบันทึกการฝึกปฏิบัติงานและกิจกรรม สำหรับให้ยุวเกษตรกรได้ใช้เพื่อฝึกหัดการจัดบันทึกด้วย

2) การประชุมกลุ่มยุวเกษตรกร

การประชุมกลุ่มยุวเกษตรกรเป็นกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติตามข้อบังคับของกลุ่มยุวเกษตรกร เพื่อตกลงร่วมกันเกี่ยวกับแผนงาน รายละเอียดของการดำเนินงานและกิจกรรม สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรจะมีโอกาสได้แสดงความคิดเห็น และเรียนรู้การยอมรับเหตุผลของส่วนรวม ซึ่งเป็นการฝึกลักษณะความเป็นผู้นำด้านหนึ่งให้กับยุวเกษตรกร โดยปกติกลุ่มยุวเกษตรกรจะมีการประชุมกันประมาณเดือนละ 1 ครั้ง เพื่อให้การดำเนินงานและกิจกรรมของกลุ่มยุวเกษตรกรเกิดความต่อเนื่องขึ้น ซึ่งเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรควรออกเยี่ยมหรือนิเทศงานกลุ่มในโอกาสนี้ด้วย การประชุมของกลุ่มยุวเกษตรกรโดยทั่วไป สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ภาค คือ

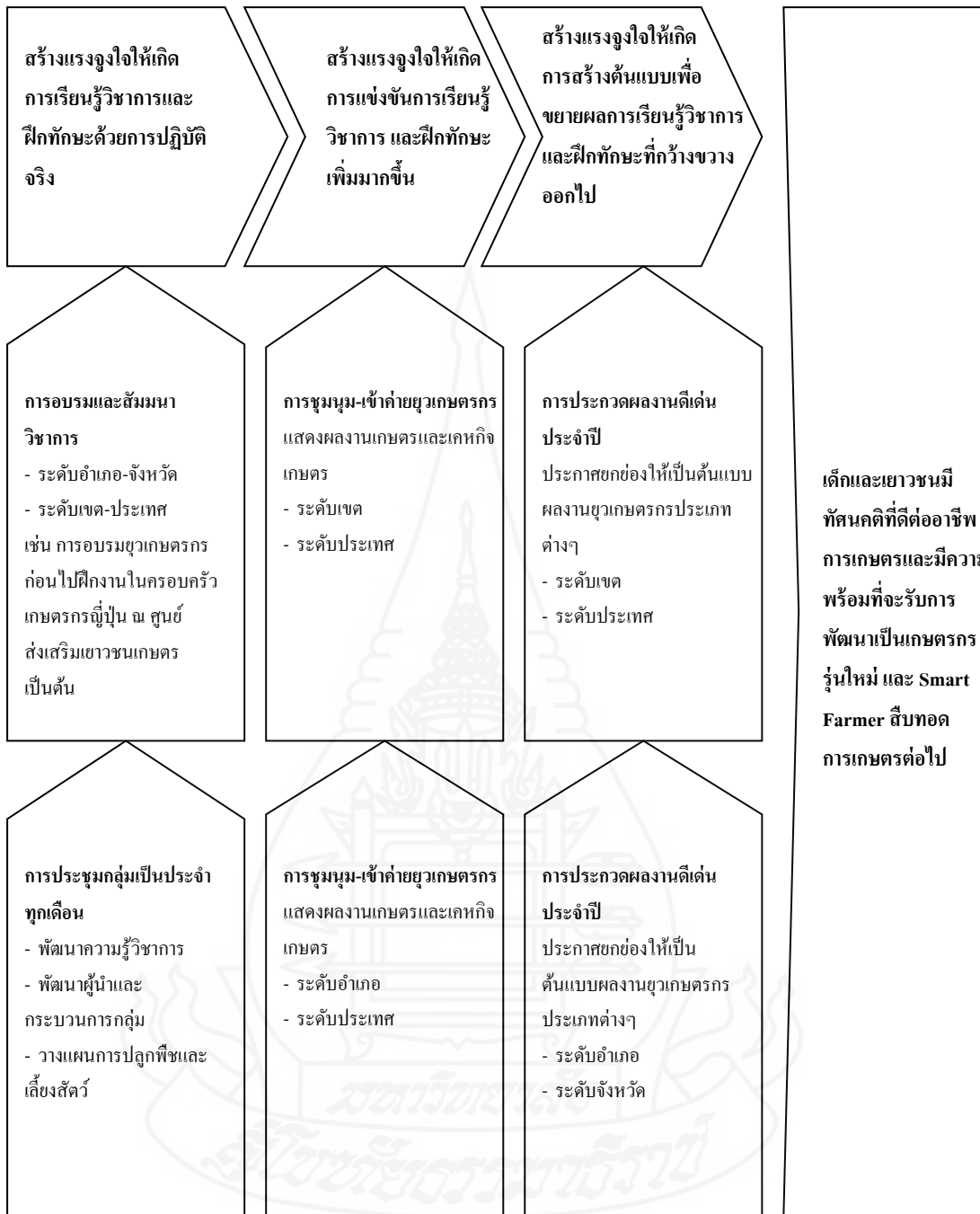
(1) *ภาคบริหารงาน* สมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร จะทำการตกลงกันเกี่ยวกับรายละเอียดของการดำเนินงานบริหารจัดการ แผนงาน และกิจกรรมของกลุ่ม อาจมีการนัดหมายหรือมอบหมายความรับผิดชอบของการทำงาน ตลอดจนการระดมความคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่างๆ ที่จะเป็นแนวทางพัฒนาหรือแก้ไขปัญหากลุ่มยูวเกษตรกรของตน

(2) *ภาคความรู้* สมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรจะได้รับการถ่ายทอดความรู้วิชาการด้านต่างๆ ทั้งการเกษตร วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสังคม ที่อยู่ในความต้องการหรือความสนใจของกลุ่ม วิทยากรผู้ถ่ายทอดความรู้อาจเป็นเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ที่ปรึกษา ยูวเกษตรกร สมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้เชิญมา ซึ่งความรู้ทางด้านวิชาการ อาจจะเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกันกับวาระการประชุมในภาคการบริหารงานสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานและกิจกรรมของยูวเกษตรกรได้

(3) *ภาคบันเทิง* สมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรจะมีส่วนร่วมกันทางด้านนันทนาการต่างๆ เช่น การร้องเพลง การเล่นเกมเข้าจังหวะ และการเล่นเกมต่างๆ เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อเป็นการผ่อนคลายจากการประชุมในภาคการบริหารงานและภาคความรู้ต่างๆ

1.7 การพัฒนาการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกร

การพัฒนายูวเกษตรกรและกลุ่มยูวเกษตรกรในปัจจุบันมียุทธศาสตร์กำหนดไว้เพื่อเป็นกรอบในการดำเนินงาน โดยมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการพัฒนายูวเกษตรกรและกลุ่มยูวเกษตรกร เน้นให้เจ้าหน้าที่เข้าไปมีส่วนในการสร้างความรู้ความเข้าใจ ปรับกิจกรรมยูวเกษตรกรให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน นำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นทิศทางการพัฒนาด้านกิจกรรมของกลุ่มยูวเกษตรกร เพื่อให้กลุ่มยูวเกษตรกรเข้มแข็ง ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายยูวเกษตรกรทั้งในและต่างประเทศ ตลอดจนการสร้างและพัฒนายูวเกษตรกรไปสู่การเป็นมืออาชีพ ทางด้านการเกษตร ซึ่งในปัจจุบันมีผู้นำด้านการเกษตรที่เป็นเครือข่ายซึ่งเกิดจากการพัฒนา ยูวเกษตรกรของกรมส่งเสริมการเกษตรจึงตั้งเป็น “สมาคมคลื่นลูกใหม่ไทย” “ชมรมผู้ผ่านการฝึกงานการเกษตรจากประเทศญี่ปุ่น” โดยเป็นเครือข่ายที่สามารถถ่ายทอดประสบการณ์องค์ความรู้ให้กับกลุ่มยูวเกษตรกรได้ทั่วประเทศ (พิศดาร จุมจนะและคณะ, 2554, น. 3) ซึ่งแนวทางการระบวงการพัฒนายูวเกษตรกร มีดังนี้

ภาพที่ 2.1 Flowchart การส่งเสริมความรู้ ทักษะและประสบการณ์ให้แก่เกษตรกร

ที่มา : กลุ่มงานพัฒนาผู้เกษตรกร. (2558). กระบวนการพัฒนาผู้เกษตรกร. สืบค้นจาก

<http://www.farmdev.doae.go.th/data/4-h/2014/3ผู้เกษตรกร.pdf>

1.8 ปัญหาการดำเนินงานของกลุ่มยุทธกร

ปัญหาการดำเนินงานของกลุ่มยุทธกร สรุปได้ดังนี้ (พรชูลิย์ นิลวิเศษ, 2553, น. 47)

1. การดำเนินกิจกรรมของกลุ่มยังต้องพึ่งเจ้าหน้าที่
2. สมาชิกมีส่วนร่วมในการดำเนินงานไม่ครบทุกคน
3. ไม่มีแผนงานหรือโครงการในการดำเนินงานปีต่อๆ ไป
4. ขาดการประชาสัมพันธ์ และผู้นำท้องถิ่นไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของงานกลุ่ม
5. สมาชิกมีความรู้ไม่เพียงพอในการดำเนินงาน
6. กิจกรรมส่วนตัวของสมาชิก ยังไม่สามารถแยกจากครอบครัวหรือผู้ปกครองได้
7. งานด้านเทคนิคเกษตรยังมีน้อยในกลุ่ม

เพียงพอ

เด่นชัด

นอกจากปัญหาดังกล่าวข้างต้นแล้ว การบริการจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร เป็นปัญหาหรือไม่ขึ้นอยู่กับคำตอบคำถามของเจ้าหน้าที่แต่ละคน หรือโดยองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้ง จากหน่วยงานรัฐและเอกชน โดยอาจตอบคำถามจากปัจจัยสำคัญของความสำเร็จ (KSF : Key Success Factors) ที่เกี่ยวข้องกัน

1. กลุ่มเป้าหมายได้รับการบริการดูแลลูกค้าหรือไม่
2. นวัตกรรมที่นำไปส่งเสริมเป็นนวัตกรรมที่เหมาะสมหรือไม่เพียงใด ในการก่อให้เกิดประสิทธิผล ที่มีทั้งปริมาณและคุณภาพในการขยายเครือข่าย ผลกำไรและรักษาสมดุล ธรรมชาติ
3. เจ้าหน้าที่สร้างความเชื่อถือหรือไม่เพียงใด
4. การบริการกลุ่มเป้าหมายที่มีความสงบนิ่ง ความอดทน การทำสิ่งที่สนองความ คาดหวังความต้องการของกลุ่มเป้าหมายซ้ำแล้วซ้ำอีก การบริการที่เพิ่มคุณค่าแก่กลุ่มเป้าหมาย นวัตกรรมที่สนองความหวัง ความต้องการเข้าเกี่ยวข้องกับคนที่กลุ่มเป้าหมายรักเคารพ เช่น พระ กำนัน ฯลฯ และปิดการบริการที่สร้างความประทับใจ

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าปัญหาการดำเนินงานของกลุ่มยุทธกร เกิดจาก (1) ตัว สมาชิกยุทธกรเอง ที่ยังขาดความรู้ในการดำเนินงาน ขาดการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน สมาชิกต้องอยู่ภายใต้ควบคุมดูแลของผู้ปกครอง ไม่มีความเป็นอิสระในตนเอง (2) ด้านการบริหาร จัดการ คือ ขาดการวางแผนงานหรือโครงการในการดำเนินงานปีต่อๆ ไป และ (3) การบริการของ

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ทั้งในเรื่องข้อมูลข่าวสาร รวมถึงความสม่ำเสมอในการพูดคุยกับกลุ่มผู้เกษตรกร

1.9 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของกลุ่มผู้เกษตรกร

การดำเนินงานร่วมกันของกลุ่มผู้เกษตรกรจะต้องมีการศึกษาวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกลุ่ม ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง รวมทั้งปัจจัยต่างๆ ที่มีผลกระทบโดยตรงต่อการพัฒนาดำเนินงานของกลุ่มด้วย เพื่อจะช่วยให้ทราบถึงสาเหตุ และแนวทางแก้ไขปัญหา เพื่อผลักดันให้เกิดการพัฒนากระบวนการดำเนินงานของกลุ่มให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของกลุ่มผู้เกษตรกร มีดังนี้

1.9.1 ปัจจัยทางสังคม

ปัจจัยทางด้านสังคมที่มีผลต่อการดำเนินงานของกลุ่มผู้เกษตรกร สรุปได้ดังนี้ (บำเพ็ญ เขียวหวาน, 2558, น. 16-17)

1) *ลักษณะบุคลิกภาพของบุคคล* มนุษย์แต่ละคนเป็นจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลงทางสังคม มีความใกล้ชิดและเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมอย่างแยกกันไม่ออก เป็นองค์ประกอบที่จะทำให้สังคมเปลี่ยนแปลงในทิศทางใดและรูปแบบใด ปัจจัยที่จะทำให้คนเป็นอย่างไรนั้นย่อมขึ้นอยู่กับเพศ วัย การศึกษา ความเชื่อ ค่านิยม และทัศนคติ กล่าวคือ เพศชายและเพศหญิงย่อมมีค่านิยมแตกต่างกัน คนที่มีอายุมากจะมีความเชื่อ ค่านิยม และทัศนคติต่างจากเด็กและเยาวชน ผู้ที่มีการศึกษาสูงย่อมมีความรู้มาก และมีวิสัยทัศน์กว้างไกลกว่าผู้ที่มีการศึกษาน้อย

2) *ขนาดของประชากร* เป็นสิ่งบ่งชี้ถึงจำนวนสังคมขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่ สะท้อนให้เห็นความต้องการในสังคม การกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นอกจากนี้ยังเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความซับซ้อนในการกำหนดโครงสร้างและหน้าที่ในสังคม ดังนั้นชุมชนที่มีประชากรอยู่ร่วมกันหนึ่งล้านคนย่อมจะมีความใกล้ชิดสนิทสนมกันเป็นส่วนตัวน้อยกว่าชุมชนหรือหมู่บ้านเล็กๆ ที่มีประชากรเพียง 100 คน

3) *การขยายตัวของประชากร* ปกติประชากรจะเลือกตั้งถิ่นฐานที่อยู่อาศัยในภูมิภาคที่เหมาะสม เพื่อการดำรงชีวิต ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ตลอดจนการรับบริการต่างๆ มักจะไม่ตั้งถิ่นฐานรวมกันอยู่เป็นกระจุกในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่ง การกระจายของประชากรจะชี้ให้เห็นความหนาแน่นและความเป็นเมืองในแต่ละท้องถิ่น การกระจายตัวประชากรจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคม วัฒนธรรม ระบบเศรษฐกิจของชุมชน การประกอบอาชีพวิถีชีวิต ตลอดจนการมีส่วนร่วมทางการเมือง

4) การย้ายถิ่น เป็นการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างของประชากร นอกเหนือจากการเกิดและการตาย ทำให้ประชากรในท้องถิ่นลดลง และเป็นการเพิ่มประชากรในอีกที่หนึ่ง ซึ่งแรงงานมีการเคลื่อนย้ายจากภาคเกษตรกรรมไปสู่ภาคอุตสาหกรรมและการบริการ การเคลื่อนย้ายแรงงานจากชนบทสู่เมือง แรงงานอุตสาหกรรมจะมีความชำนาญเฉพาะด้านสูงกว่า แรงงานภาคเกษตรกรรม บางครั้งแรงงานที่มีมากกว่าลักษณะงานก็เกิดภาวะการว่างงานเพิ่มขึ้น

สรุปคือ ปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อการดำเนินงานของกลุ่มเยาวชนได้แก่ ลักษณะบุคลิกภาพของบุคคล ซึ่งได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ค่านิยม และทัศนคติของแต่ละบุคคล ซึ่งจะทำให้เกิดความสนใจด้านการเกษตรไปในทิศทางที่แตกต่างกัน กล่าวคือ ผู้มีระดับการศึกษาสูงย่อมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การดำเนินงานของกลุ่มเยาวชนได้ดีกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาน้อย ขนาดของประชากรจะเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ของคนในชุมชน ยังมีผู้อาศัยอยู่ในชุมชนหนาแน่นมากเท่าใดความสัมพันธ์ระหว่างกันของคนในชุมชนก็จะน้อยลง การขยายตัวของประชากร จะทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของคนในท้องถิ่นมากขึ้น และการย้ายถิ่นของประชากรจะส่งผลให้สูญเสียแรงงานหนุ่มสาวที่จะเป็นพลังในการขับเคลื่อนดำเนินงานของกลุ่มเยาวชน

1.9.2 ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ

ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจที่มีผลต่อการดำเนินงานของกลุ่มเยาวชน สรุปได้ดังนี้ (บำเพ็ญ เทียวหวาน, 2558, น. 22-23)

1) เศรษฐกิจส่วนบุคคล ปัจเจกบุคคลในสังคมอาจมีรายได้ หรือฐานะทางเศรษฐกิจแตกต่างกัน ซึ่งจะมีทั้งคนจน คนรวย แล้วแต่พื้นฐานครอบครัวและอาชีพ เช่น เกษตรกรรายย่อย ย่อมมีรายได้น้อยและฐานะทางเศรษฐกิจด้อยกว่าเกษตรกรขนาดกลางและเกษตรกรที่ประกอบอาชีพเกษตรเป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่

2) เศรษฐกิจสังคมส่วนรวม เศรษฐกิจเป็นสิ่งกำหนดให้อสังหาริมทรัพย์หรือสถาบัน มีการปรับโครงสร้าง การบริหารและการจัดการ ซึ่งระบบการผลิต ภาคเกษตรกรรมเน้นระบบการผลิตแบบเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มเกษตรกรรายย่อย เพื่อให้เกษตรกรรายย่อยพึ่งตนเองได้ เน้นระบบการเกษตรแบบไร่นาสวนผสม การเกษตรแบบผสมผสาน และเกษตรแนวทฤษฎีใหม่ เพื่อลดความเสี่ยง เกษตรกรจะมีรายได้หมุนเวียนตลอดปี ส่วนภาคอุตสาหกรรมเน้นพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดเล็กและขนาดกลาง แทนอุตสาหกรรมหนักหรืออุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่ใช้ทุนมาก

สรุปได้ว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ มีส่วนเกี่ยวข้องส่วนหนึ่งกับสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของเยาวชนแต่ละคน ตลอดจนผลประโยชน์ตอบแทนทางด้านเศรษฐกิจมีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมเป็นสมาชิกของกลุ่มเยาวชนอีกด้วย

1.9.3 ปัจจัยทางการเมือง

การเมือง เป็นเรื่องของการแสวงหาความยุติธรรมและการดำเนินชีวิต ที่จะทำให้มนุษย์มีความปลอดภัย และเป็นวิธีการที่จะช่วยให้สามารถบรรลุผลประโยชน์ บทบาทของการเมือง คือ การบริหารราชการแผ่นดินประกอบด้วยการบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น โดยการบริหารราชการส่วนกลาง ประกอบด้วย คณะรัฐมนตรีหรือรัฐบาล สำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง และกรม โดยเฉพาะรัฐมนตรีจะกำหนดนโยบายทั่วไปและแถลงต่อรัฐสภา ก่อนเข้ารับบริหารราชการแผ่นดิน ในทำนองเดียวกันระดับกระทรวงและกรมสามารถกำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาล การเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ สังคม การเมืองภายในประเทศ และการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ภายนอกประเทศ แล้วมอบให้การบริหารส่วนภูมิภาค ประกอบด้วย จังหวัด และอำเภอ โดยผู้ว่าราชการจังหวัด เกษตรจังหวัดและเกษตรอำเภอ รับนโยบายและคำสั่งจากนายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาล และคณะรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง และกรมให้ไปปฏิบัติให้เหมาะสมกับท้องถิ่นและประชาชน (บำเพ็ญ เขียวหวาน, 2558, น. 21)

สรุปได้ว่า การดำเนินงานของกลุ่มเยาวชนเกษตรกร เป็นการรวมตัวกันของเยาวชนชายหญิงอายุระหว่าง 10-25 ปี โดยการสมัครเข้าเป็นสมาชิกของกลุ่มเยาวชนเกษตรกร ซึ่งเยาวชนในแต่ละคนย่อมมีพื้นฐานทางด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคมแตกต่างกันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้นในการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยทางด้านสังคมและเศรษฐกิจของกลุ่มเยาวชนเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท ผู้ศึกษาจึงได้กำหนดกรอบเพื่อศึกษาปัจจัยพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของเยาวชน ดังต่อไปนี้ 1) ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา 2) ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ การประกอบอาชีพของบิดามารดา และ 3) ปัจจัยทางด้านสังคม ได้แก่ การติดต่อสื่อสารภายในกลุ่ม การติดต่อสื่อสารกับครูที่ปรึกษา การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม ประสบการณ์ทางการเกษตร และความสนใจด้านการเกษตร

2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการดำเนินงานและการบริหารจัดการ

การบริหารและการจัดการ เป็นกระบวนการที่มีความสลับซับซ้อน ซึ่งจะต้องอาศัยกระบวนการทำงานร่วมกับบุคลากร โดยอาศัยบุคลากรเพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์การภายใต้สภาพแวดล้อมทางสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการดำเนินงานและการบริหารจัดการจึงมีความสำคัญยิ่งต่อการนำไปประยุกต์ใช้กับการดำเนินงานของกลุ่มยุทธศาสตร์ในจังหวัดชัยนาทให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด ทั้งนี้โดยคำนึงถึงทรัพยากรที่ใช้ในการบริหารจัดการ และกระบวนการบริหารจัดการกลุ่มยุทธศาสตร์กรอย่างเหมาะสมและเป็นระบบ

2.1 ความหมายของการบริหารและการจัดการ

ชัยชนัตถ์กร ภาวิศพิริยะภักดี (2553, น. 76) ได้สรุปความหมายของการจัดการและการบริหารว่า การจัดการและการบริหารมีความหมายที่ใกล้เคียงกันสามารถใช้แทนที่กันได้ นั่นคือหมายถึง กระบวนการในการนำทรัพยากรการบริหาร ซึ่งได้แก่ คน วัสดุอุปกรณ์ เงิน และเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งวิธีการจัดการที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล บรรลุวัตถุประสงค์ตามขั้นตอนของการบริหาร คือ การวางแผน การจัดองค์การ การชี้แนะ และการควบคุม

อนิวัช แก้วจางค์ (2555, น. 79) ได้ให้ความหมายของการจัดการว่า การจัดการหมายถึง กระบวนการทำงานอย่างเป็นขั้นตอนโดยอาศัยบุคคลอื่นทำงานแทนให้สำเร็จและบรรลุผลตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนด

โสภณ ภูเก้าล้วน และจิตติวรรณ สิ้นธุ์นอก (2557, น. 15) ได้ให้ความหมายของการบริหารจัดการว่า การบริหารจัดการ หมายถึง กระบวนการต่อเนื่องในการวิเคราะห์ความต้องการ การวางแผนงาน การนำแผนงานไปปฏิบัติ การติดตามความก้าวหน้า การกำกับดูแลปรับปรุงแก้ไขให้งานบรรลุเป้าหมาย การประสานความร่วมมือในการปฏิบัติงาน และการติดตามประเมินผลงานเพื่อให้องค์การสามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดต่อองค์การ

สมคิด บางโม (2558, น. 59) ได้ให้ความหมายของการจัดการว่า การจัดการ คือ ศิลปะในการใช้คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ขององค์การและนอกองค์การ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพ

โรบบินส์ และคูลเตอร์ (Robbins and Coulter, 2003, pp. 6) ได้ให้ความหมายว่าการจัดการ คือ กระบวนการในการประสานงาน กิจกรรมการดำเนินงานต่างๆ ขององค์การให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ โดยจะวัดได้จากทรัพยากรที่ใช้ (Input) กับผลผลิต (Output) ที่ออกมา ถ้าได้ผลผลิตมาโดยใช้ทรัพยากรน้อยหรือประหยัดสุดถือว่ามีประสิทธิภาพ ส่วนประสิทธิผล (Effective) จะวัดจากความสามารถในการบรรลุเป้าหมายขององค์การที่มักเป็นระยะยาว ซึ่งบางครั้งการปฏิบัติงานอาจมีประสิทธิภาพไม่มีประสิทธิผล หากองค์การใดสามารถบรรลุทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผล แสดงว่าองค์การนั้นมีผลิตผลที่สูง

เฮลเรจเจล แจคสัน และสโลว์คัม (Hellriegel, Jackson and Slocum, 2005, pp. 15) ได้ให้ความหมายของการจัดการว่า การจัดการ หมายถึง ภาระงานและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องในการนำองค์การหรือส่วนงานหนึ่งๆ ในองค์การในเรื่องต่อไปนี้ คือ การวางแผน การจัดการ การนำ และการควบคุม

โจนส์ และจอร์จ (Jones and George, 2007, pp. 14) ให้ความหมายของการจัดการว่า การจัดการเป็นการวางแผน การจัดองค์การ การนำและการควบคุมคนและทรัพยากรอื่นๆ เพื่อให้องค์การสามารถบรรลุผลได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การบริหารจัดการ หมายถึง การประสานความร่วมมือกันระหว่างสมาชิกภายในองค์การ โดยมีการวางแผน การจัดองค์การ การนำ และการควบคุมการทำงานของสมาชิกภายในองค์การ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์การที่กำหนดไว้

2.2 ความสำคัญของการบริหารจัดการ

อนิวัช แก้วจางค์ (2555, น. 81-82) ได้สรุปความสำคัญของการจัดการในเชิงธุรกิจ ดังนี้

1. การจัดการเป็นเครื่องมือสำคัญของผู้บริหาร โดยหากดำเนินการให้เป็นระบบ และสามารถประยุกต์ใช้ได้ดี จะก่อให้เกิดการประสานงานที่ดีและประสบผลสำเร็จในการทำงานแต่ละงาน ทั้งนี้เครื่องมือที่ผู้บริหารต้องนำไปใช้ในการทำงานทุกประเภท ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ ทรัพยากรมนุษย์ การนำ และการควบคุม

2. การจัดการเป็นปัจจัยกำหนดประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์การ โดยไม่ว่าองค์การจะจัดตั้งขึ้นด้วยวัตถุประสงค์ใดได้มีการนำหลักการจัดการไปใช้อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ อีกทั้งในการจัดลำดับองค์การที่มีผลการดำเนินงานที่ดีในแต่ละปีของสื่อมวลชนก็ตัดสินกันที่ผลสำเร็จในการดำเนินงานขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จึงอาจกล่าวได้ว่าการจัดการเป็นปัจจัยกำหนดผลสำเร็จขององค์การอย่างแท้จริง

3. การจัดการเป็นหน้าที่สำคัญของผู้บริหารทุกคน การที่รัฐบาลได้สนับสนุนให้คนไทยหันมาประกอบธุรกิจส่วนตัวมากขึ้น บุคคลจึงต้องเร่งพัฒนาตนเองด้วยการเรียนรู้ด้านการจัดการให้มากขึ้น โดยเฉพาะการศึกษากระบวนการจัดการในระบบการศึกษาจะเป็นหนทางหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำหลักวิชาการไปประยุกต์ใช้ให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้จริง

4. การจัดการทำให้องค์การบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ได้ แม้ว่าองค์กรจะได้กำหนดจุดมุ่งหมายไว้แต่หากไม่รู้จักนำเทคนิควิธีเพื่อกำหนดแนวทางที่จะนำไปสู่จุดมุ่งหมายให้ได้ จุดมุ่งหมายนั้นก็ไม่มีประโยชน์ ดังนั้นหากผู้บริหารจะนำกระบวนการจัดการที่ดีไปปรับประยุกต์ใช้ โดยสามารถประสานแนวคิดของพนักงานแต่ละกลุ่มหรือแต่ละหน่วยงาน ในองค์กร ได้เป็นผลสำเร็จย่อมทำให้การทำงานรุดหน้าไปได้ด้วยดีและประสบผลสำเร็จอย่างรวดเร็ว

5. การจัดการอาจใช้เป็นแนวทางของเหตุและผลอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารองค์กรต้องแยกแยะและทำความเข้าใจกับปัญหาโดยใช้แนวทางของเหตุและผลในการคิดและดำเนินงานอย่างเป็นระบบ รวมถึงกล้าเปิดเผยหรือนำข้อมูลจริงมาใช้ในการพิจารณาเพื่อแก้ไขปัญหาและตัดสินใจในการดำเนินงานขององค์กรทั้งปัจจุบันและอนาคต

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การบริหารจัดการมีความสำคัญอย่างมากในยุคปัจจุบัน เพราะเป็นสิ่งที่ทำให้การดำเนินงานขององค์กรประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยจะต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมหรือปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานขององค์กรนั้นๆ ด้วย

2.3 องค์ประกอบของการบริหาร

เนตร์พัฒนา ยาวีราช (2550, น. 3-4) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการและทรัพยากรทางการบริหารว่า การจัดการมีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับทรัพยากรทางการบริหาร ทรัพยากรทางการบริหารประกอบด้วย บุคลากร เงิน วัสดุดิบ และเงิน งบประมาณที่ใช้ในการทำงาน

ทรัพยากรมนุษย์ หมายถึง บุคลากรที่ทำงานในองค์กร ผู้มีความรู้ในการทำงาน ทรัพยากรทางการเงิน คือ จำนวนเงินซึ่งผู้บริหารใช้เพื่อผลิตสินค้าบริการไว้เพื่อขาย วัสดุดิบ หมายถึง ส่วนผสมของผลิตภัณฑ์หรือบริการนั้นๆ เครื่องมือเครื่องจักรเป็นเครื่องมือสำคัญในกระบวนการผลิต

ความมีประสิทธิภาพทางการจัดการ หมายถึง การที่ผู้บริหารใช้ความสามารถในการกระทำสิ่งต่างๆ ในองค์กรให้บังเกิดผลตามเป้าหมายที่กำหนดโดยใช้ทรัพยากรทางการบริหาร ในจำนวนน้อยแต่ผลลัพธ์ที่ได้มีมากกว่าทรัพยากรที่ใช้ไป

ความมีประสิทธิภาพผลการจัดการ หมายถึง การดำเนินงานโดยใช้ทรัพยากรให้เหมาะสมกับผลผลิตได้ตามเป้าหมายที่ต้องการ

ความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลทางการบริหาร สามารถแบ่งได้ 4 ส่วน

1. ความไม่มีประสิทธิภาพและไม่มีประสิทธิผล หมายถึง การทำงานไม่สำเร็จตามเป้าหมายแต่สูญเสียทรัพยากรไปโดยเปล่าประโยชน์ได้ผลงานบ้างแต่ไม่เป็นไปตามที่กำหนด
2. ความไม่มีประสิทธิภาพแต่มีประสิทธิผล หมายถึง การทำงานสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดโดยสูญเสียทรัพยากรมาก
3. ความมีประสิทธิภาพแต่ไม่มีประสิทธิผล หมายถึง การทำงานที่ไม่สำเร็จตามเป้าหมายแต่ไม่สูญเสียทรัพยากร
4. ความมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล การทำงานสำเร็จได้ตามเป้าหมายที่กำหนดและใช้ทรัพยากรได้อย่างเหมาะสมและประหยัด

2.4 กระบวนการบริหารจัดการ

เนตร์พัฒนา ขาวีราช (2550, น. 3) ให้แนวคิดที่เห็นว่าหน้าที่ทางการจัดการประกอบด้วยกระบวนการจัดการ ดังต่อไปนี้

1. การวางแผน (Planning) หมายถึง การเลือกวิธีการทำงานเพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายขององค์กรและกำหนดว่าจะทำงานนั้นอย่างไร การวางแผนเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จขององค์กรในอนาคตอันใกล้ในระยะสั้น และระยะยาว
2. การจัดการ (Organization) หมายถึง การนำเอาแผนงานที่กำหนดไว้มากำหนดหน้าที่สำหรับบุคลากรหรือกลุ่มบุคคลที่จะปฏิบัติภายในองค์กร เป็นการเริ่มต้นของกลไกในการนำเอาแผนงานไปสู่การปฏิบัติ บุคลากรในองค์กรได้รับมอบหมายงานที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายโดยงานของแต่ละบุคคลหรือกลุ่มต่างประสานสอดคล้องกันสู่ความสำเร็จขององค์กร
3. การนำ (Leading) เกี่ยวข้องกับการจูงใจ ภาวะผู้นำและการสื่อสารระหว่างบุคคลในองค์กรเพื่อช่วยให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ตามต้องการ วัตถุประสงค์ของการนำคือการเพิ่มผลผลิตขององค์กร โดยผ่านแนวคิดทางการให้ความสำคัญกับคนมากกว่าการให้ความสำคัญกับงาน
4. การควบคุม (Controlling) หมายถึง หน้าที่ทางการจัดการสำหรับผู้บริหารในการรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้เป็นมาตรวัดผลการทำงานในองค์กร รวมทั้งการวัดผลการทำงานในปัจจุบันเพื่อให้มีมาตรฐาน เช่น มาตรฐานการดำเนินการ มาตรฐานด้านคุณภาพ มีการเปรียบเทียบกับผลงานที่ทำได้เพื่อปรับปรุงแก้ไขผลการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ลดการสูญเสียเงินเปลืองเป็นไปตามวัตถุประสงค์ขององค์กร

สนใจ ลักษณะ (2552, น. 4-5) อธิบายว่า การบริหารจัดการเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ เป็นศาสตร์ในแง่ที่การบริหารจัดการอย่างเป็นระบบระเบียบ มีแผน มีกระบวนการจัดการกระทำเกี่ยวกับระบบคน ระบบงาน และระบบการใช้ปัจจัยทรัพยากรอย่างมีเหตุผล มีหลักการ เพื่อให้การปฏิบัติการกิจต่างๆ ขององค์การเกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพ ในขณะที่เดียวกันการบริหารจัดการก็เป็นศิลปะของการกำกับดูแลบุคคล ให้ความเอาใจใส่ต่ออารมณ์ ความรู้สึก ความต้องการ และความพอใจของแต่ละบุคคล จัดมอบหน้าที่การทำงานให้เหมาะสมกับลักษณะเฉพาะตัว สร้างสภาพแวดล้อมและเงื่อนไขในการทำงานให้เกิดแรงจูงใจและจัดระบบผลตอบแทนให้เอื้อต่อขวัญและกำลังใจการสร้างสภาพความพึงพอใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงานจะกระตุ้นให้บุคคลปฏิบัติงานเต็มศักยภาพและระดับการเพิ่มผลผลิต ทั้งนี้ลักษณะการปฏิบัติของการบริหารจัดการโดยทั่วไปมีโอกาที่จะปฏิบัติสิ่งต่างๆ 9 ประการ ต่อไปนี้ ซึ่งนิยมเรียกชื่อย่อว่า PAPOSDCORB

1. การกำหนดนโยบาย (Policy) รวมถึงวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ทิศทางการผลิตและการบริหาร
2. การจัดแบ่งและใช้อำนาจหน้าที่ (Authority) เพื่อการบังคับบัญชา วินิจฉัยสั่งการ ตัดสินใจ
3. การวางแผน (Planning) กำหนดผลที่ต้องการของการผลิตหรือการบริการ นำมา กำหนดกิจกรรมและวิธีการดำเนินงาน ระยะเวลา ปัจจัยที่ต้องใช้ และผู้รับผิดชอบ
4. การจัดองค์การ (Organizing) จัดกลุ่มงานตามโครงสร้างขององค์การ จัดให้ การดำเนินงานมีความสัมพันธ์กัน
5. การจัดบุคลากร (Staffing) เข้าหน่วยงานหรือเข้ากลุ่มงานต่างๆ กำหนดหน้าที่ รับผิดชอบ กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน กำหนดสายงานการบังคับบัญชาและการควบคุม การพัฒนาบุคลากร การสร้างแรงจูงใจและขวัญกำลังใจ
6. การสั่งการหรือการอำนวยการ (Directing) เป็นการใช้อำนาจและอิทธิพลโดยผู้บริหารต่อผู้ปฏิบัติงานเพื่อให้มีการดำเนินงานตามแผนจนบรรลุผลตามเป้าหมาย
7. การประสานงาน (Coordinating) ระหว่างผู้ปฏิบัติงานตำแหน่งหน้าที่ต่างๆ เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและกลุ่มบุคคล รวมถึงการสื่อสารในองค์การ การระดมความคิด ความร่วมมือ ขจัดปัญหาความขัดแย้ง และปัญหาอุปสรรคในการทำงาน
8. การประเมินและรายงาน (Reporting) การใช้ปัจจัยการปฏิบัติงานตามแผน การปฏิบัติงานได้มาตรฐาน และผลผลิตของการดำเนินงานที่แสดงถึงการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย การนำผลการปฏิบัติและผลที่ได้รับนำมาเป็นข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติงาน

9. การจัดงบประมาณ (Budgeting) และปัจจัยทรัพยากรต่างๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานครอบคลุมถึงงบประมาณที่จะใช้ในการลงทุน และการพิจารณาจัดรายได้นำมาตอบแทนแก่บุคลากร

สมคิด บางโม (2558, น. 61) ให้แนวคิดว่าการจัดการหรือการบริหารกิจกรรมต่างๆ จำเป็นต้องมีทรัพยากรอันเป็นปัจจัยพื้นฐานทางการจัดการ โดยทั่วไปถือว่าทรัพยากรที่เป็นปัจจัยสำคัญของการจัดการมีอยู่ 4 ประการ ซึ่งรู้จักในนามของ 4 M ได้แก่

1. คน (Man) เป็นผู้ปฏิบัติกิจกรรมขององค์กรนั้นๆ
2. เงิน (Money) ใช้สำหรับค่าจ้างและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ
3. วัสดุสิ่งของ (Material) หมายถึง อุปกรณ์เครื่องใช้ เครื่องมือต่างๆ รวมทั้งอาคารสถานที่ด้วย

4. ความรู้ด้านการจัดการ (Management) หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับการจัดการ ปัจจัยในการบริหารทั้ง 4 ประการนี้เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการจัดการ เพราะประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดการขึ้นอยู่กับความสมบูรณ์และคุณภาพของปัจจัยดังกล่าวนี้ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า กระบวนการบริหารจัดการ คือ กิจกรรมของกลุ่มบุคคลที่ร่วมกันทำกิจกรรมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างร่วมกัน โดยอาศัยกระบวนการบริหารจัดการที่สำคัญ 4 ประการ คือ 1) การวางแผน 2) การจัดองค์กร 3) ดำเนินไป และ 4) การควบคุม เพื่อให้้องค์การประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

2.5 ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการ

อรุณ รักธรรม และเฉลิมพงศ์ มีสมนัย (2554, น. 43-44) ได้อธิบายถึง องค์กรแบบทางการในรูปของระบบใหญ่ที่มีระบบย่อย 3 ระบบ คือ

1. โครงสร้าง เปรียบเสมือนเป็นโครงกระดูกของระบบองค์กร ส่วนโครงสร้างระบบองค์กรนี้แบ่งออกเป็น 3 ยุค คือ ยุคของคลาสสิกหรือสมัยดั้งเดิม (Classical) ยุคของนีโอคลาสสิก (Neoclassical) และยุคสมัยใหม่ (Modern) ในยุคของคลาสสิกนั้นการพิจารณาองค์กรจะเน้นหลักในแนวคิด โดยเฉพาะเรื่องสายการบังคับบัญชา ขอบเขตจำกัดของการควบคุม การมอบหมายหน้าที่ อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ ส่วนยุคนีโอคลาสสิกนั้นพิจารณาองค์กรทั้งแนวคิดและแนวปฏิบัติ คือ การรวมอำนาจและการกระจายอำนาจ การแบ่งหน่วยงานต่างๆ พิจารณาโครงสร้างองค์กรแบบแนวราบ (Flat Organization Structure) และ โครงสร้างองค์กรแบบสูง (Tall Organization Structure) พิจารณาเจ้าหน้าที่ในสายงานและนอกสายงาน ส่วนแนวความคิดในยุคสมัยใหม่นี้ต้องการที่จะเผชิญและแก้ปัญหาอันสืบเนื่องมาจากการเจริญเติบโตขององค์กร ความสลับซับซ้อน การขัดแย้งและการเปลี่ยนแปลงองค์กรในสถานการณ์ต่างๆ

2. กระบวนการบริหาร เป็นกลไกและตัวประสานที่สำคัญที่สุดในการประมวลผลกัณฑ์ และกำกับให้ปัจจัยต่างๆ ที่เป็นทรัพยากรการจัดการประเภทต่างๆ สามารถดำเนินไปได้ โดยมีประสิทธิภาพจนบรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการ

กิจกรรมพื้นฐาน 4 ประการ ที่ทำให้เกิดกระบวนการบริหารจัดการมีดังนี้

(1) การวางแผน (Planning) หมายถึง กระบวนการในการกำหนดเป้าหมาย แผนงาน และตัดสินใจหาวิธีการที่ดีที่สุดที่ทำให้เป้าหมายนั้นบรรลุผลสำเร็จ

(2) การจัดองค์การ (Organization) หมายถึง กระบวนการในการจัดตั้งและจัดวางทรัพยากรบุคคลและทรัพยากรที่ไม่ใช่บุคคล โดยวางแผนให้สามารถบรรลุผลสำเร็จขององค์การ

(3) การนำและการสั่งการ (Leading and Directing) หมายถึง กระบวนการของการมีอิทธิพลเหนือบุคคลอื่นในการที่จะให้บุคคลอื่นมีพฤติกรรมในการทำงานที่ต้องการ และทำให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ

(4) การควบคุม (Controlling) หมายถึง กระบวนการในการกำหนดกิจกรรมต่างๆ ขององค์การให้เป็นไปตามมาตรฐานและเป้าหมายที่องค์การคาดหวังและกำหนดไว้

3. เทคโนโลยี ประกอบด้วยเทคนิคการปฏิบัติงานและความรู้เกี่ยวกับคน เทคนิคการปฏิบัติงานในที่นี้หมายถึง เครื่องมือ เครื่องจักรที่ใช้ รวมทั้งความรู้ความสามารถของมนุษย์ด้วย

ฟาโยล (Fayol) ผู้ให้แนวคิดทางการบริหาร โดยพิจารณาจากองค์ประกอบต่างๆ ที่จะทำให้การบริหารประสบความสำเร็จ โดยเน้นว่าภารกิจทางการบริหาร 5 ประการ คือ การวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการ การประสานงาน และการควบคุม นอกจากนี้ฟาโยล (Fayol) ยังได้พัฒนาหลักการบริหารเพื่อช่วยเหลือให้ผู้จัดการประสบความสำเร็จทางการบริหาร ซึ่งมีทั้งหมด 14 ข้อ ดังต่อไปนี้ (Stoner and Freeman, 1989, pp. 43 อ้างถึงในนงนุช วงษ์สุวรรณ, 2553, น. 32-33)

1. การแบ่งงานกันทำ (Division of Labor) ยังมีคนเชี่ยวชาญเฉพาะมากเพียงใดยังทำให้งานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. การมีอำนาจบังคับบัญชา (Authority) ผู้บริหารต้องสั่งการเพื่อให้งานสำเร็จ เป็นการใช้อำนาจของผู้บริหาร

3. การมีระเบียบวินัย (Discipline) สมาชิกในองค์การต้องเคารพในกฎและข้อตกลงขององค์การ

4. เอกภาพในการบังคับบัญชา (Unity of Command) พนักงานแต่ละคนต้องได้รับคำสั่งในการปฏิบัติงานที่ชัดเจนของแต่ละคน

5. เอกภาพในการอำนวยการ (Unity of Direction) การปฏิบัติงานในองค์การที่มีวัตถุประสงค์เดียวกัน ควรบริหารโดยผู้บริหารคนเดียวกัน และใช้เพียงแผนงานเดียว
 6. คำนี้ถึงความสนใจของบุคคลต่อองค์การ (Subordination of Individual Interest to Common Good) ในการปฏิบัติงานใดๆ ก็ตาม ความสนใจของพนักงานไม่ควรออกนอกความสนใจขององค์การในภาพรวม
 7. ค่าตอบแทน (Remuneration) การจ่ายค่าตอบแทนการทำงาน ควรยุติธรรมทั้งนายจ้างและพนักงาน
 8. การรวมอำนาจ (Centralization) การลดบทบาทของผู้ร่วมงานในการตัดสินใจ ถือว่าเป็นการบริหารแบบศูนย์กลาง ถ้าเพิ่มบทบาทของผู้ร่วมงานก็คือ การกระจายอำนาจ ฟาโยล (Fayol) เชื่อว่า ผู้บริหารควรคงความรับผิดชอบไว้แต่ก็ต้องให้ผู้ร่วมงานมีอำนาจเพียงพอในการทำงานเฉพาะได้
 9. การจัดสายบังคับบัญชา (Hierarchy) สายการบังคับบัญชาในองค์การหนึ่ง จัดขึ้นเพื่อเรียงลำดับตำแหน่งจากผู้บริหารระดับสูงสุดไปยังระดับต่ำสุดในองค์การ
 10. การจัดอันดับ (Order) วัสดุและบุคคลควรจัดไว้ในสถานที่เหมาะสมและถูกต้องตามเวลาควรจัดคนให้ตรงกับตำแหน่งหรืองานที่เหมาะสม
 11. ความยุติธรรม (Equity) ผู้บริหารควรเป็นมิตร และให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ร่วมงาน
 12. ความมั่นคงในทีม (Stability of Staff) การลาออกจากงานของพนักงานในอัตราสูงเป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสมกับองค์การที่มีประสิทธิภาพ
 13. ความคิดริเริ่ม (Initiative) ผู้ร่วมงานควรได้รับอิสระในการคิดและกำหนดแผนงานเองแม้จะผิดพลาดบ้างก็ไม่เป็นไร
 14. ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน (Esprit de Corps) การส่งเสริมน้ำใจของทีมจะช่วยให้องค์การเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
- ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการ คือ กระบวนการบริหารจัดการองค์การ 5 ด้าน อันประกอบด้วย (1) การวางแผน (2) การจัดองค์การ (3) การนำหรือการจูงใจ (4) การประสานงาน และ (5) การควบคุม ซึ่งถือเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานหรือ โครงการต่างๆ ขององค์การที่ได้กำหนดขึ้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

2.6 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ

อนิวัช แก้วจันทงศ์ (2555, น. 90-91) ได้อธิบายถึงปัจจัยที่สำคัญที่มีส่วนเกี่ยวข้องและมีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการจัดการ ดังนี้

1. คนหรือแรงงาน (Man) เป็นกำลังหลักสำคัญทั้งด้านปริมาณงานและคุณภาพของงาน โดยกำลังคนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปเมื่อตกลงใจเข้ามาทำงานร่วมกันย่อมต้องเดินไปในทิศทางเดียวกันจึงไม่ใช่เรื่องง่ายที่จะทำให้วิธีการจัดการงานประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะในเรื่องที่ต้องเกี่ยวข้องกับคนจำนวนมากต้องใช้ทั้งเวลาและความละเอียดอ่อน ดังนั้นองค์การใดที่ให้ความสนใจและสามารถจัดการคนได้อย่างมีประสิทธิภาพองค์การนั้นมีแนวโน้มของความสำเร็จได้ง่ายและรวดเร็วยิ่งขึ้น

2. เงินทุน (Money) มีความสำคัญโดยเฉพาะในช่วงแรกของการเปิดกิจการหรือในขณะที่ยังต้องผลิตสินค้าตัวใหม่ ผู้บริหารต้องคำนึงถึงแหล่งเงินทุนเพื่อการสำรองเงินทุนจากแหล่งต่างๆ ให้พอเพียงต่อการจัดการทรัพยากรและการดำเนินงานในองค์การ และสามารถนำเงินทุนมาใช้ได้อย่างทันที่โดยเฉพาะในกรณีการประสบปัญหาด้านสภาพคล่อง

3. เครื่องจักร (Machine) เป็นอุปกรณ์ในการแปรสภาพวัตถุดิบให้กลายเป็นสินค้าที่องค์การต้องการ การใช้เครื่องจักรที่มีคุณภาพและทันสมัยจะเอื้ออำนวยให้การทำงานขององค์การประสบผลสำเร็จอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้การนำเครื่องจักรที่ทันสมัยมาใช้จำเป็นต้องฝึกอบรมให้บุคลากรสามารถใช้เครื่องจักรด้วย

4. วัสดุสิ่งของ (Material) เป็นปัจจัยสนับสนุนที่เอื้ออำนวยและก่อให้เกิดความสะดวกในการทำงาน ทั้งนี้วัสดุอุปกรณ์ยังหมายรวมถึงวัตถุดิบสำคัญที่ใช้ในกระบวนการผลิตและอุปกรณ์ที่เอื้อประโยชน์ในกระบวนการผลิตด้วย

5. การตัดสินใจ (Decision Making) เป็นความสามารถส่วนตัวของผู้บริหารในฐานะผู้บังคับบัญชาในการตัดสินใจแต่ละเรื่อง เป็นการวัดความสามารถของผู้บริหารและมีอิทธิพลต่อความสำเร็จขององค์การอย่างแท้จริง ตัวอย่างเช่น การตัดสินใจเพิ่มการลงทุน เป็นต้น

6. การติดต่อสื่อสาร (Communication) เป็นกระบวนการนำข่าวสารที่เกี่ยวข้องไปยังกลุ่มเป้าหมายและผู้เกี่ยวข้อง อาจกล่าวได้ว่าการจัดการไม่อาจหลีกเลี่ยงการแสดงความคิดเห็น การทำความเข้าใจและการฝากสารไปยังผู้อื่น หากการตีความหรือแปลความหมายของข้อมูลผิดไปจะทำให้ผู้รับสารปฏิบัติไปในทางตรงข้ามส่งผลกระทบต่อการทำงานขององค์การโดยรวมได้

7. การจูงใจ (Motivation) เป็นการใช้ศิลปะและความสามารถส่วนตัวของผู้บริหารในการกระตุ้น ชักนำ ชักจูงผู้อื่นให้ร่วมกันทำงานด้วยความเต็มใจ การจูงใจจะเกี่ยวกับการให้ผลตอบแทนจากการทำงาน การจูงใจอาจกระทำได้โดยการจูงใจจากภายในซึ่งต้องดูแลความพร้อม

ของบุคคลๆ นั้นด้วยว่าต้องการแสวงหาบางสิ่งด้วยตนเองหรือไม่ หรืออาจจูงใจภายนอกโดยการกระตุ้นบุคคลในองค์กรให้มองเห็นจุดหมายปลายทางและนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

8. การประสานงาน (Coordination) เป็นการร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผลสำเร็จ ทั้งนี้พบว่าในการจัดการมีการพูดคุยติดต่อกันทั้งจากภายในและภายนอกหน่วยงานเพื่อสอบถามหรือขอความช่วยเหลือ เป็นต้น ดังนั้นในการสอบถามหรือขอความร่วมมืออาจเรียกได้ว่าเป็นการประสานงาน การติดต่อประสานงานจำเป็นต้องอาศัยทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ เนื่องจากผู้ประสานงานต้องสร้างความเข้าใจ ทำให้ผู้อื่นคล้อยตามโดยยอมให้ความร่วมมือ การประสานงานจะสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยคืออาจต้องอาศัยช่องทางทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการจึงจะประสบผลสำเร็จตามที่ต้องการได้

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการดำเนินงานและการบริหารจัดการ สรุปได้ว่าการบริหารจัดการมีความสำคัญกับทุกองค์การที่ผู้บริหารจะต้องใช้ทักษะหรือความสามารถส่วนบุคคลในการนำหลักการบริหารจัดการที่สำคัญ 5 ประการ ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ ด้านนำหรือการจูงใจ การประสานงาน และการควบคุม มาเป็นตัวขับเคลื่อนเพื่อกำหนดทิศทางในการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการก็มีส่วนสำคัญเช่นกันที่จะทำให้องค์การประสบผลสำเร็จ โดยปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ประกอบด้วย คนหรือแรงงาน เงินทุน เครื่องจักร วัสดุสิ่งของ การตัดสินใจ การติดต่อสื่อสาร การจูงใจ และการประสานงาน ทั้งนี้การบริหารจัดการองค์การจะประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ขึ้นอยู่กับปัจจัยที่เกี่ยวกับการตัดสินใจของผู้บริหารที่จะต้องนำมาประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องเหมาะสมกับลักษณะการดำเนินงานขององค์การนั้นด้วย

การดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท ถือเป็นองค์การรูปแบบหนึ่งที่มีการจัดตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมการดำเนินงานทางด้านการเกษตรให้แก่ยูวเกษตรกรในพื้นที่ และมีการกำหนดโครงสร้างการดำเนินงานของกลุ่มอย่างชัดเจน ดังนั้นผู้ศึกษาจึงได้พิจารณาลักษณะการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาทควบคู่กับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกลุ่มว่ามีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด จึงได้คัดเลือกปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานทั้งหมด 7 ประการ ได้แก่ 1) ด้านกำลังคน 2) ด้านงบประมาณ 3) ด้านวัสดุอุปกรณ์ 4) ด้านการจัดการ 5) ด้านการนำหรือการจูงใจ 6) ด้านการประสานงาน และ 7) ด้านการติดตามและประเมินผล เพื่อนำมากำหนดเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

3. บริบทของพื้นที่

จากการศึกษาข้อมูลทั่วไปของจังหวัดชัยนาท(สำนักงานจังหวัดชัยนาท, 2557, น. 4-20) สามารถอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับบริบทของพื้นที่ที่ทำการศึกษาดังนี้

3.1 สภาพทั่วไปและสภาพการเกษตรของจังหวัดชัยนาท

3.1.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดชัยนาท เป็นจังหวัดหนึ่งของภาคกลางตอนบน ซึ่งประกอบด้วย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อ่างทอง สิงห์บุรี ลพบุรี สระบุรี และชัยนาท ตั้งอยู่บนริมฝั่งซ้ายของแม่น้ำเจ้าพระยาและบนตอนเหนือสุดของภาคกลาง ซึ่งมีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัด

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	จังหวัดนครสวรรค์และอุทัยธานี
ทิศใต้	ติดต่อกับ	จังหวัดสิงห์บุรี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	จังหวัดนครสวรรค์และสิงห์บุรี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	จังหวัดสุพรรณบุรีและอุทัยธานี

ภาพที่ 2.2 แสดงที่ตั้งและอาณาเขต

ที่มา : ที่ตั้งและอาณาเขต. จากข้อมูลทั่วไปจังหวัดชัยนาท ปี 2557 (น. 4) โดย สำนักงานจังหวัดชัยนาท, 2557, ชัยนาท : สำนักงานจังหวัดชัยนาท.

3.1.2 ลักษณะภูมิประเทศ

จังหวัดชัยนาทมีลักษณะภูมิประเทศ โดยทั่วไปเป็นพื้นที่ราบลุ่ม มีพื้นที่ประมาณ ร้อยละ 99.06 ของพื้นที่ทั้งหมด ได้แก่ พื้นที่ตอนกลาง ตอนใต้และตะวันออกของจังหวัด มีลักษณะเป็นที่ราบจนถึงพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดมีแม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำท่าจีน และแม่น้ำน้อย ไหลผ่านพื้นที่ต่างๆ ทั่วทุกอำเภอ เช่น

- 1) แม่น้ำเจ้าพระยา ไหลผ่านอำเภอมโนรมย์ อำเภอวัดสิงห์ อำเภอเมืองชัยนาท และอำเภอสรรพยา
- 2) แม่น้ำท่าจีน หรือแม่น้ำมะขามเต่า ไหลผ่านอำเภอวัดสิงห์และหันคา
- 3) แม่น้ำน้อย ไหลผ่านอำเภอสรรคบุรี
- 4) คลองชลประทาน ซึ่งมีหลายสายไหลผ่านพื้นที่ต่างๆ ได้แก่ คลองอนุศาสน์ คลองมหาราช คลองพลเทพ เป็นต้น

นอกจากลักษณะภูมิประเทศเป็นพื้นที่ราบแล้วยังมีเนินเขาเล็กๆ ขนาดประมาณ 1-3 กิโลเมตรกระจายอยู่ทั่วไป ที่สำคัญ ได้แก่ เขาธรรมามูล ซึ่งถือเป็นสัญลักษณ์สำคัญของจังหวัดชัยนาท เขาพลอง เขาขาย เขาท่าพระ เขากระดี เขาใหญ่ เขารัก เขาดิน เขาหลัก เขาไถ่ ย้อย เขาสารพัดดี เขาราวเทียน เขาสรรพยา และเขาแก้ว เป็นต้น

3.1.3 เขตการปกครอง

จังหวัดชัยนาท แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 6 อำเภอ 51 ตำบล 505 หมู่บ้าน 40 เทศบาล (1 เทศบาลเมือง 39 เทศบาลตำบล) และ 20 องค์การบริหารส่วนตำบล

ตารางที่ 2.1 จำนวนอำเภอ ตำบล หมู่บ้าน เทศบาล อบต.ของจังหวัดชัยนาท

อำเภอ	เขตการปกครอง				พื้นที่ (ตร.กม.)
	ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาล	อบต.	
อำเภอเมืองชัยนาท	8	82	7	2	255.377
อำเภอมโนรมย์	7	40	4	4	255.644
อำเภอวัดสิงห์	6	47	3	4	315.318
อำเภอสรรพยา	7	55	8	1	228.277
อำเภอสรรคบุรี	8	92	8	1	354.796
อำเภอหันคา	8	100	6	4	529.334
อำเภอหนองมะโมง	4	41	2	2	291.000
อำเภอเนินขาม	3	48	1	2	270.000
รวม	51	505	39	20	2,469.746

ที่มา : ที่ทำการปกครองชัยนาท, 2556 อ้างอิงในข้อมูลทั่วไปจังหวัดชัยนาท ปี 2557 (น. 5) โดยสำนักงานจังหวัดชัยนาท, 2557, ชัยนาท : สำนักงานจังหวัดชัยนาท.

3.1.4 สภาพภูมิอากาศ

จังหวัดชัยนาท อยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุมที่พัดผ่านประจำฤดูสามารถแบ่งฤดูกาลออกได้ 3 ฤดู คือ

1) ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ ฤดูมรสุม ตะวันออกเฉียงเหนือ บริเวณความกดอากาศสูงหรือมวลอากาศเย็นจากประเทศจีนที่มีคุณสมบัติเย็น และแห้งจะแผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทยในช่วงนี้ แต่เนื่องจากจังหวัดชัยนาทอยู่ในภาคกลาง อิทธิพลของบริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนที่แผ่ลงมาปกคลุมในช่วงฤดูหนาวจะซ้ากว่าภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือทำให้มีอากาศเย็นซ้ากว่าสองภาคดังกล่าว โดยเริ่มมีอากาศหนาวเย็นประมาณกลางเดือนพฤศจิกายนเป็นต้นไป ซึ่งอากาศหนาวที่สุดจะอยู่ระหว่างเดือนธันวาคม และมกราคม

2) ฤดูร้อน เริ่มเมื่อมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือสิ้นสุดลงคือประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคมซึ่งเป็นช่วงว่างจากลมมรสุม ลมที่พัดปกคลุมจะเปลี่ยนเป็นลมใต้หรือลมตะวันออกเฉียงใต้ และจะมีหย่อมความกดอากาศ เนื่องจากความร้อนปกคลุมประเทศไทยตอนบนทำให้อากาศร้อนอบอ้าวทั่วไปอากาศร้อนจัดในเดือนเมษายน

3) ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม เป็นช่วงที่มรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมประเทศไทย ร่องความกดอากาศต่ำหรือร่องฝนที่พาดผ่านบริเวณภาคใต้ของประเทศไทยจะเลื่อนขึ้นมาพาดผ่านบริเวณภาคกลางและภาคเหนือเป็นลำดับในระยนี้ ทำให้ฝนตกชุกขึ้นตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมเป็นต้นไป เดือนกันยายน เป็นเดือนที่มีฝนตกชุกมากที่สุดในรอบปีและเป็นช่วงที่มีความชื้นสูง

3.1.5 อุณหภูมิ

อุณหภูมิสูงสุดในช่วงเดือนเมษายน ซึ่งเป็นช่วงฤดูร้อน ซึ่งเป็นช่วงของลมมรสุมลมจากทิศใต้ และลมตะวันออกเฉียงใต้พัดปกคลุม ทำให้ช่วงดังกล่าวมีอากาศร้อนอบอ้าวโดยทั่วไป ส่วนอุณหภูมิต่ำสุด อยู่ในช่วงเดือนธันวาคม ซึ่งได้รับอิทธิพลจากมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ นำความแห้งแล้งและความหนาวเย็นจากประเทศจีนเข้ามาปกคลุมประเทศไทย จึงทำให้อากาศหนาวเย็นโดยทั่วไป

3.1.6 การผลิตทางการเกษตร

จังหวัดชัยนาทมีพื้นที่ทั้งหมดจำนวน 1,543,591 ไร่ เป็นพื้นที่เกษตรกรรม 1,219,669 ไร่ หรือประมาณร้อยละ 79.02 ของพื้นที่ทั้งหมด โดยพื้นที่การเกษตรส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ใช้ประโยชน์ในการทำนา ปลูกพืชไร่ นอกนั้นเป็นพื้นที่ทำสวน ปลูกผัก ไม้ดอก ไม้ประดับ (สำนักงานจังหวัดชัยนาท, 2557, น. 8)

3.1.7 แหล่งน้ำ

แหล่งน้ำ แบ่งออกเป็นแหล่งน้ำธรรมชาติ และแหล่งน้ำชลประทาน ดังนี้

1) แหล่งน้ำธรรมชาติ ได้แก่ แม่น้ำ ลำคลอง บึง และลำธารต่างๆ โดยจังหวัดชัยนาท มีแม่น้ำสำคัญไหลผ่าน 3 สาย คือ

(1) แม่น้ำเจ้าพระยา ไหลผ่านอำเภอมโนรมย์ อำเภอวัดสิงห์ อำเภอเมืองชัยนาท และอำเภอสรรพยา

(2) แม่น้ำท่าจีน หรือแม่น้ำมะขามเฒ่า ไหลผ่าน อำเภอวัดสิงห์ อำเภอเมืองชัยนาท และอำเภอหันคา

(3) แม่น้ำน้อย ไหลผ่าน อำเภอเมืองชัยนาท และอำเภอสรรคบุรี

นอกจากนี้ยังมีบึงและหนองน้ำธรรมชาติกระจายอยู่ทั่วไป รวมทั้งสิ้นประมาณ 191 แห่ง

2) แหล่งน้ำชลประทาน จังหวัดชัยนาท มีโครงการของกรมชลประทานเข้ามาดำเนินการทั้งโครงการขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 70% ของพื้นที่การเกษตร มีโครงการชลประทานรวมทั้งสิ้น 8 โครงการ มีพื้นที่โครงการ 776,208 ไร่

คลองชลประทาน ซึ่งมีหลายสายไหลผ่านพื้นที่ต่างๆ ได้แก่ คลองอนุศาสนนันท์ คลองมหाराช คลองบรมธาตุ คลองพลเทพ เป็นต้น ล้วนเป็นแหล่งน้ำสำคัญสำหรับการเกษตรตามพื้นที่ต่างๆ ทั่วไป

3.1.8 สภาพการเกษตร

จังหวัดชัยนาทมีพื้นที่เกษตรกรรม 1,269,891 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 80 ของพื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในเขตชลประทาน 777,991 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 61.60 ของพื้นที่การเกษตร การใช้ประโยชน์พื้นที่การเกษตรสามารถจำแนกได้ตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2.2 จำนวนอำเภอ ตำบล หมู่บ้าน เทศบาล อบต.ของจังหวัดชัยนาท

อำเภอ	พื้นที่ การเกษตร	ข้าว	พืชไร่	ไม้ผล	ไม้ ดอกไม้ ประดับ	พืชผัก	ทุ่ง หญ้า อาหาร สัตว์	ไม้โต เร็ว	เกษตร อื่นๆ
เมือง ชัยนาท	137,716	117,551	282	8,805	126	495	762	2,356	7,339
มโนรมย์	102,030	82,522	7,225	5,791	357	978	6	732	4,419
วัดสิงห์	154,943	125,755	18,657	1,718	6	236	-	1,806	6,765
สรรพยา	121,196	108,978	-	6,172	1,022	2,989	-	469	1,566
สรรคบุรี	187,800	176,456	2,180	7,124	349	123	9	64	1,483
หันคา	245,204	173,086	59,252	6,559	16	94	450	4,607	1,140
หนองมะ โมง	158,132	81,747	66,930	387	7	182	5,094	2,269	1,516
เนินขาม	162,870	25,110	134,027	419	-	-	-	2,654	660
รวม	1,269,891	891,217	288,553	36,975	1,883	5,097	6,321	14,957	24,888

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยนาท, 2556 (ข้อมูล ณ มีนาคม 2557) อ้างถึงในข้อมูลทั่วไปจังหวัดชัยนาท ปี 2557 (น. 20) โดย สำนักงานจังหวัดชัยนาท, 2557, ชัยนาท : สำนักงานจังหวัดชัยนาท.

3.1.9 จำนวนสมาชิกของกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

จำนวนสมาชิกของกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท สามารถจำแนกได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2.3 จำนวนสมาชิกของกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

เขต/อำเภอ	กลุ่มเกษตรกร	สมาชิก (คน)
เมืองชัยนาท	กลุ่มเกษตรกร โรงเรียนวัดฝาง	10
มโนรมย์	กลุ่มเกษตรกร โรงเรียนชุมชนวัดศรีมณีวรรณ	25
วัดสิงห์	กลุ่มเกษตรกร โรงเรียนวัดบ่อแร่ (วิจิตรราษฎร์บำรุง)	22
	กลุ่มเกษตรกร โรงเรียนวัดหนองน้อย	16
สรรคบุรี	กลุ่มเกษตรกร โรงเรียนเทพรัตน์	30
สรรพยา	กลุ่มเกษตรกร โรงเรียนวัดคงคาราม	30
หันคา	กลุ่มเกษตรกร โรงเรียนคอนสีนวน	21
	กลุ่มเกษตรกร โรงเรียนวัดวงเดือน	21
	กลุ่มเกษตรกร โรงเรียนวัดสวนอัมพวัน	21
	กลุ่มเกษตรกร วัดวิจิตรรังสรรค์	28
	กลุ่มเกษตรกร โรงเรียนบ้านหนองต่อ	20
	กลุ่มเกษตรกร โรงเรียนบ้านรางจิก	13
	กลุ่มเกษตรกร โรงเรียนบ้านสระแก้ว	23
	กลุ่มเกษตรกร โรงเรียนวัดโคกหมู	31
	กลุ่มเกษตรกร โรงเรียนบ้านไพรนกยูง	30
	กลุ่มเกษตรกร โรงเรียนชุมชนคลองจันทน์	20
หนองมะโมง	กลุ่มเกษตรกร โรงเรียนบ้านสะพานหิน (ประชาสามัคคี)	10
	กลุ่มเกษตรกร โรงเรียนบ้านหนองหวาย	10
	กลุ่มเกษตรกร โรงเรียนวัดวังน้ำขาว	10
	กลุ่มเกษตรกร โรงเรียนบ้านวังตะเคียน	10
เนินขาม	กลุ่มเกษตรกร บ้านวังค้อไผ่	35
รวม	21	436

ที่มา: ระบบสารสนเทศ องค์กรเกษตรกร. (2558). *แบบจัดเก็บข้อมูลกลุ่มเกษตรกร*. สืบค้นจาก http://farmgroup.doae.go.th/system/young_farmers/young_farmers_group_disp.php?bWVu dV9pZCUzRDMIMjZiZW51X3N1Y19pZCUzRDMY

3.2 การดำเนินงานของกลุ่มเยาวชนเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

ในสถานการณ์ปัจจุบัน (กลุ่มงานพัฒนากลุ่มเยาวชนเกษตรกร, 2558, น. 1-2) พื้นที่การเกษตรมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง สภาพแวดล้อมทางการเกษตรที่เปลี่ยนแปลง มีการอพยพแรงงานไปสู่ภาคอุตสาหกรรมและบริการมากขึ้น ส่งผลให้แรงงานภาคเกษตรลดลง เยาวชนในภาคเกษตรกรรมที่เคยเป็นแรงงานที่สำคัญในครอบครัวได้หันไปสู่อาชีพอื่น ผู้ปกครองไม่สนับสนุนให้บุตรหลานประกอบอาชีพการเกษตร ซึ่งปัจจัยเหล่านี้เป็นสาเหตุทำให้ผู้สืบทอดอาชีพการเกษตรลดน้อยลง ดังนั้นจึงจำเป็นต้องกระตุ้นให้เด็กและเยาวชนรุ่นใหม่ตระหนักถึงความสำคัญและทัศนคติที่ดีต่ออาชีพเกษตรกรผ่านกระบวนการรวมกลุ่มเยาวชนเกษตรกร พร้อมติดอาวุธทางปัญญาโดยการส่งเสริมความรู้ให้กลุ่มเยาวชนเกษตรกร เพื่อเตรียมความพร้อมในการสืบทอดอาชีพการเกษตร และเป็นพลังในการพัฒนาการเกษตรของไทยสืบไป

3.2.1 วัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน

- 1) เพื่อปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพการเกษตร ยอมรับในคุณค่าความสำคัญของการเกษตรต่อการดำรงชีวิตมนุษย์และวัฒนธรรมที่สืบทอดในสังคม
- 2) เพื่อส่งเสริมการรวมกลุ่มของเด็กและเยาวชน โดยใช้กระบวนการ “กลุ่มเยาวชนเกษตรกร” ให้สมาชิกเยาวชนเกษตรกรมีความรู้และความเข้าใจแนวทางการดำเนินงานกลุ่มเยาวชนเกษตรกร และกระบวนการทำงานกลุ่มเยาวชนเกษตรกร
- 3) เพื่อให้สมาชิกเยาวชนเกษตรกรได้รับความรู้และเทคโนโลยีการเกษตร เกษกิจ เกษตร ธุรกิจเกษตร การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ถูกต้องเหมาะสมสอดคล้องกับครอบครัวและท้องถิ่น
- 4) เพื่อเสริมสร้างทักษะความชำนาญการประกอบอาชีพเกษตรกรรม เกษกิจ เกษตร ธุรกิจเกษตร การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วยการปฏิบัติจริง
- 5) เพื่อฝึกให้สมาชิกเยาวชนเกษตรกรใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ รู้จักการทำงานเป็นหมู่คณะ ส่งเสริมการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย โดยอาศัยข้อบังคับและวิธีการดำเนินงานเยาวชนเกษตรกรเป็นแนวทางการฝึกหัด

3.2.2 เงื่อนไขในการดำเนินงาน

- 1) พื้นที่สำหรับปฏิบัติงานของกลุ่มมีความเหมาะสมในการทำกิจกรรมการเกษตร
- 2) เด็กและเยาวชนที่รวมตัวจัดตั้งเป็น “กลุ่มเยาวชนเกษตรกร” ต้องมีอายุระหว่าง 10-25 ปี

3) กลุ่มยูเกศตรในหรือนอกโรงเรียนที่จัดตั้งใหม่ ต้องมีเยาวชนที่รวมกลุ่มกันอย่างน้อย 15 คน

3.2.3 การดำเนินงาน

การสนับสนุนกลุ่มยูเกศตรกรจัดตั้งใหม่ เป้าหมายกลุ่มละ 15 -30 คน/กลุ่ม ดำเนินการโดยการจัดตั้งกลุ่มยูเกศตรกรใน โรงเรียนหรือนอกโรงเรียนขึ้นใหม่ โดยใช้กระบวนการกลุ่มยูเกศตรกร มีวิธีการดำเนินงาน ดังนี้

1) จัดเตรียมโครงการ วางแผนการดำเนินงานและรวมกลุ่มเยาวชนในพื้นที่ โดยความร่วมมือจากสถานศึกษา ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล (ศบกด.) และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2) ให้คำปรึกษา แนะนำ และอบรมความรู้ด้านการเกษตรให้แก่เยาวชน ฝึกกระบวนการกลุ่มยูเกศตรกร โดยให้มีการจัดประชุม การทำกิจกรรมร่วมกัน และการบริหารกลุ่ม ดำเนินการโดยคณะกรรมการกลุ่มยูเกศตรกร โดยให้มีการประชุมอย่างต่อเนื่องอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง และมีแผนประชุมกลุ่มตลอดปี

3) ฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้ และฝึกทักษะด้านการเกษตร เคหกิจเกษตร ให้กับสมาชิกกลุ่มยูเกศตรกร เช่น การปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ และการแปรรูปอาหาร เป็นต้น โดยขอรับการสนับสนุนงบประมาณ บัณฑิตการผลิต เช่น เมล็ดพันธุ์ผัก พันธุ์ปลา และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่จำเป็นจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาจให้อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) หรือปราชญ์ชาวบ้านในท้องถิ่นเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้

4) รายได้หรือผลผลิตที่เกิดขึ้นใช้เป็นอาหารกลางวันให้กับเยาวชน โดยกันเงิน/ผลผลิต 20% ไว้สำหรับการดำเนิน โครงการต่อเนื่องต่อไป

5) ติดตาม ประเมินผล และสรุปรายงานผลการดำเนินงาน

3.2.4 ผลตอบแทนที่เกิดกับยูเกศตรกร

1) ยูเกศตรสามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปฝึกปฏิบัติงานเกษตรต่อที่บ้าน มีรายได้จากการเก็บเกี่ยวผลผลิตเลี้ยงชีพและครอบครัวได้

2) กลุ่มยูเกศตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้และฝึกทักษะ สามารถเป็นตัวอย่างในการดำเนินงานแก่กลุ่มยูเกศตรกรอื่นๆ ที่สนใจได้

3.3 การประเมินผลการดำเนินงานของกลุ่มยูเกศตรกรในจังหวัดชัยนาท

ชูชัย สมितिไกร (2556, น. 271-285) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผลว่าการประเมินผล (Evaluation) คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อประเมินความสำเร็จของโครงการฝึกอบรม และนำไปสู่การแก้ไขปรับปรุงโครงการฝึกอบรมให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ซึ่งการประเมินผลโครงการฝึกอบรมสามารถกระทำได้โดยอาศัยเกณฑ์ 4 ประเภท ได้แก่ ปฏิบัติการ การเรียนรู้ พฤติกรรม และผลลัพธ์

3.3.1 ปฏิบัติการ (Reaction) หมายถึง ความรู้สึกของผู้รับการอบรมที่มีต่อโครงการฝึกอบรม การประเมินปฏิบัติการจึงเป็นการวัดว่า ผู้รับการอบรมชอบหรือไม่ชอบโครงการฝึกอบรม โดยอาจครอบคลุมทั้งด้านเนื้อหา วิทยากร วิธีการอบรม เอกสารประกอบการฝึกอบรม และสภาพแวดล้อมต่างๆ ของการฝึกอบรม

3.3.2 การเรียนรู้ เกณฑ์เกี่ยวกับการเรียนรู้ คือ เกณฑ์ที่บ่งชี้ว่าผู้รับการอบรมมีความรู้ ทักษะหรือทัศนคติเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นกว่าเดิมหรือไม่ โดยประเมินการเรียนรู้ได้จากสามลักษณะดังต่อไปนี้ 1) ความรู้ (Knowledge) การประเมินระดับความรู้ของผู้รับการอบรม คือ การวัดความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริง หลักการ วิธีการและกระบวนการทำงาน 2) ทักษะ (Skills) การประเมินทักษะมีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนมีการพัฒนาด้านทักษะเพิ่มขึ้นหรือไม่ และ 3) ทัศนคติ (Attitude) การประเมินทัศนคติเป็นการวัดความเปลี่ยนแปลงด้านความรู้สึกของผู้รับการอบรมที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ตัวอย่างเช่น การฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมการทำงานเป็นทีม อาจมีวัตถุประสงค์ข้อหนึ่งเกี่ยวกับการเปลี่ยนทัศนคติของผู้รับการอบรมให้เห็นความสำคัญและมีความยินดีที่จะร่วมมือกันทำงานเป็นทีมมากขึ้น

3.3.3 พฤติกรรม การประเมิน โดยใช้เกณฑ์พฤติกรรม คือ การประเมินว่าพฤติกรรมการทำงานของผู้รับการอบรม มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นหรือไม่ ภายหลังจากการฝึกอบรม

3.3.4 ผลลัพธ์ การประเมินผลลัพธ์ คือ การประเมินผลของการฝึกอบรมที่มีต่อการดำเนินงานขององค์กร เช่น ต้นทุนการผลิต คุณภาพและปริมาณของการผลิต

จากการศึกษาการประเมินผลการดำเนินงาน สรุปได้ว่าหลักเกณฑ์ประเมินผลการดำเนินงาน ประกอบด้วย 4 ประการ คือ 1) ปฏิบัติการของผู้รับการอบรม 2) การเรียนรู้ 3) พฤติกรรม และ 4) ผลลัพธ์ ซึ่งจากการศึกษาหลักเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานดังกล่าว แล้วผู้ศึกษาได้นำมาประยุกต์ใช้กับการประเมินผลการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท โดยได้แบ่งหลักเกณฑ์การประเมินออกเป็น 4 ด้าน อันประกอบด้วย 1) ด้านความพึงพอใจ 2) ด้านการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น 3) ด้านพฤติกรรม และ 4) ด้านผลลัพธ์ที่ได้ ทั้งนี้เพราะเห็นว่ามีความเหมาะสมกับการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท เนื่องจากกลุ่มยูวเกษตรกรที่ทำการวิจัยในครั้งนี้เป็นกลุ่มนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เท่านั้น

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาได้ดังนี้

4.1 ด้านเศรษฐกิจและสังคม

4.1.1 เพศ

ฉันทน์ กำนันท์ (2555, น. 47) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มผู้เกษตรกรในโรงเรียน กรณีศึกษากลุ่มผู้เกษตรกรโรงเรียนบ้านบึงคล้า ตำบลบึงคล้า อำเภอห้วยสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่าสมาชิกผู้เกษตรกรในโรงเรียนมีส่วนร่วมเกือบเท่ากัน โดยร้อยละ 51.0 เป็นเพศชาย และร้อยละ 49.0 เป็นเพศหญิง

4.1.2 อายุ

ฉันทน์ กำนันท์ (2555, น. 47-48) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มผู้เกษตรกรในโรงเรียน กรณีศึกษากลุ่มผู้เกษตรกรโรงเรียนบ้านบึงคล้า ตำบลบึงคล้า อำเภอห้วยสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่าสมาชิกผู้เกษตรกรในโรงเรียนร้อยละ 45.9 มีอายุระหว่าง 15-16 ปี รองลงมา ร้อยละ 33.7 มีอายุระหว่าง 17-18 ปี โดยสมาชิกผู้เกษตรกรมีอายุสูงสุด 19 ปี และต่ำสุด 13 ปี อายุเฉลี่ย 15.81 ปี

4.1.3 การประกอบอาชีพของบิดามารดา

ฉันทน์ กำนันท์ (2555, น. 48) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มผู้เกษตรกรในโรงเรียน กรณีศึกษากลุ่มผู้เกษตรกรโรงเรียนบ้านบึงคล้า ตำบลบึงคล้า อำเภอห้วยสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่าสมาชิกผู้เกษตรกรในโรงเรียน ร้อยละ 51.0 ครอบครัวยุคใหม่ประกอบอาชีพเกษตรกร รองลงมา ร้อยละ 36.7 ประกอบอาชีพรับจ้าง ถัดมาร้อยละ 10.2 ประกอบอาชีพค้าขาย และสมาชิกผู้เกษตรกรในโรงเรียนส่วนน้อยเพียงร้อยละ 2.0 ครอบครัวยุคใหม่ประกอบอาชีพรับจ้าง

4.1.4 การเข้าร่วมกิจกรรม

ฉันทน์ กำนันท์ (2555, น. 48) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มผู้เกษตรกรในโรงเรียน กรณีศึกษากลุ่มผู้เกษตรกรโรงเรียนบ้านบึงคล้า ตำบลบึงคล้า อำเภอห้วยสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่าสมาชิกผู้เกษตรกรในโรงเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 83.7 สมัครเป็นสมาชิกเพราะต้องการความรู้ รองลงมา ร้อยละ 63.3 ต้องการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

4.1.5 ความสนใจด้านการเกษตร

วิไลวรรณ แผลสุระ (2558, น.245-246) ศึกษาความสนใจและความต้องการของเยาวชนในการประกอบอาชีพด้านการเกษตร : กรณีศึกษาองค์กรบริหารส่วนตำบลบ้านแท่น อำเภอบ้านแท่น จังหวัดชัยภูมิ พบว่าเยาวชนส่วนใหญ่มีความสนใจในการทำอาชีพการเกษตร ร้อยละ 58.33 สาเหตุของความสนใจเพราะเป็นอาชีพของครอบครัว ได้ทดลองปลูกพืชใหม่จึงสนุกกับการลงมือทำ ถึงแม้ว่าจะไม่มีรายได้มากมายแต่ได้บริโภคเองในครัวเรือน กล่าวโดยสรุปแล้วเยาวชนที่มีความสนใจอาชีพเกษตร ซึ่งเด็กนักเรียนในโรงเรียนต่างจังหวัดจะได้สัมผัสกับการฝึกอาชีพด้านการเกษตร การทำนา ทำไร่ ทำสวน ปลูกผัก เลี้ยงปลา เลี้ยงไก่ เพื่อใช้บริโภคเองและที่เหลือจำหน่ายในชุมชน เพราะมีครูที่ทำการเกษตรเป็นอาชีพเสริม กล่าวคือ ผู้สอนโรงเรียนที่คนในพื้นที่ จะมีที่ดินทำกิน จึงเป็นลักษณะการสอนแบบปฏิบัติจริง และเยาวชนในวัยนี้ก็ชอบที่ได้ทดลองอาจจะไม่ได้ผลผลิตเท่าใดนัก แต่ได้ประสบการณ์ได้เรียนรู้กระบวนการเพาะปลูก การดูแลรักษา การเจริญเติบโตของพืช ตลอดจนถึงการเก็บเกี่ยว หากหน่วยงานของรัฐและเอกชนได้เข้ามาทำการสนับสนุนส่งเสริมเยาวชนเหล่านี้ ก็อาจจะเติบโตเป็นผู้ผลิตสินค้าภาคเกษตรที่ได้คุณภาพปลอดภัย นำไปสู่การพัฒนาท้องถิ่น ไม่มีการอพยพแรงงานสู่เมืองอุตสาหกรรม ส่วนกลุ่มที่ไม่สนใจอาชีพการเกษตร นั้นสาเหตุสำคัญคือผู้ปกครองของเยาวชน ไม่ต้องการให้ทำอาชีพการเกษตร ต้องการให้เรียนจบสูงและทำงานที่มีเงินเดือนมั่นคง และความต้องการของเยาวชนที่จะประกอบอาชีพอื่น เช่น การรับราชการ เป็นครู หมอ ตำรวจ ทหาร รวมถึงบริบทแวดล้อมเรื่องที่ดินทำกิน เรื่องปัจจัยการผลิต และเงินทุนสำหรับเริ่มต้นด้วย

4.2 การบริหารการดำเนินงานและการบริหารจัดการ

4.2.1 ด้านกำลังคน

กอบลาภ อารีศรีสม(2557, น. 202) ศึกษาการพัฒนาบทบาทกลุ่มยุวเกษตรกรต่อการส่งเสริมการเกษตรในเขตภาคเหนือตอนบน พบว่าปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของกลุ่มด้านสมาชิก คือสมาชิกร่วมงานกับกลุ่มน้อย และสมาชิกยังขาดองค์ความรู้ในหลายด้าน เช่น การบริหารจัดการกลุ่ม ด้านการเกษตร ด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตร ด้านช่องทางการตลาด ขาดความรู้ด้านการใช้ยาปราบศัตรูพืช ตลอดจนสมาชิกขาดความกระตือรือร้นในการดำเนินกิจกรรม เนื่องจากไม่มีแรงขับเคลื่อนจากโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จเอามาเปรียบเทียบ แตกต่างกับ ฌภัทร ก้านนท์ (2555, น. 62) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียน กรณีศึกษากลุ่มยุวเกษตรกร โรงเรียนบ้านบึงคล้า ตำบลบึงคล้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่าสมาชิกยุวเกษตรกรมีความเข้าใจในวัตถุประสงค์การดำเนินงานของกลุ่มยุวเกษตรกรอยู่ในระดับมาก

4.2.2 ด้านงบประมาณ

กอบลาภ อารีศรีสม (2557, น. 109) ศึกษาการพัฒนาบทบาทกลุ่ม
 ยุวเกษตรกรต่อการส่งเสริมการเกษตรในเขตภาคเหนือตอนบน พบว่ากลุ่มยุวเกษตรกรร้อยละ
 53.77 ได้รับเงินสนับสนุนจากทางโรงเรียนหรือหน่วยงานภายนอก ในขณะที่ร้อยละ 46.23 ไม่เคย
 ได้รับเงินสนับสนุนจากทางโรงเรียนหรือหน่วยงานภายนอก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการประสานงานหรือ
 การให้ความสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาหรือครูที่ปรึกษาในการขอสนับสนุนจากหน่วยงาน
 ภายนอก สอดคล้องกับวิไลวรรณ แผลสุระ (2558, น.245) ศึกษาความสนใจและความต้องการของ
 เยาวชนในการประกอบอาชีพด้านการเกษตร : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแท่น
 อำเภอบ้านแท่น จังหวัดชัยภูมิ พบว่าเยาวชนมีความต้องการได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจาก
 หน่วยงานท้องถิ่นด้านงบประมาณมากที่สุด เช่นเดียวกับ ฌภัทร ก้านนท์ (2555, น. 55) ศึกษาการมี
 ส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียน กรณีศึกษากลุ่มยุวเกษตรกร
 โรงเรียนบ้านบึงคล้า ตำบลบึงคล้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่าในภาพรวมทางโรงเรียน
 ให้การสนับสนุนต่อการดำเนินงานของกลุ่มยุวเกษตรกรในระดับมาก

4.2.3 ด้านวัสดุอุปกรณ์

กอบลาภ อารีศรีสม (2557, น. 202-203) ศึกษาการพัฒนาบทบาทกลุ่ม
 ยุวเกษตรกรต่อการส่งเสริมการเกษตรในเขตภาคเหนือตอนบน พบว่าปัญหาด้านการดำเนินงานของ
 กลุ่ม คือ ขาดอุปกรณ์ทางการเกษตรในการดำเนินงานกลุ่ม ดังนั้น โรงเรียนควรจัดหาอุปกรณ์
 ทางการเกษตรมาให้สมาชิกยุวเกษตรกรยืมเพื่อใช้ดำเนินงาน

4.2.4 ด้านการจัดการ

ฌภัทร ก้านนท์ (2555, น. 68) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของ
 สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียน กรณีศึกษากลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านบึงคล้า ตำบลบึงคล้า
 อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่าสมาชิกยุวเกษตรกรมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของ
 กลุ่มอยู่ในระดับมาก ในประเด็นการถ่ายทอดความรู้จากรุ่นพี่สู่รุ่นน้อง การศึกษาดูงานนอกสถานที่
 การส่งกลุ่มเข้าประกวดระดับจังหวัด การทำงานของกลุ่มมีการจัดบันทึกสม่ำเสมอ การดำเนินงาน
 ของกลุ่มมีการแบ่งหน้าที่ชัดเจน การแนะนำให้สมาชิกนำความรู้ที่ได้มาบูรณาการกับกิจกรรมที่
 บ้าน การนำผลผลิตไปจำหน่ายในตลาดชุมชน การให้ความรู้และช่วยเหลือสังคม กลุ่มส่งเสริมให้
 สมาชิกมีการออมทรัพย์ และมีการประชุมประจำทุกเดือน

4.2.5 ด้านการนำหรือการจูงใจ

ฉันทพร ก้านนท์ (2555, น. 52) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียน กรณีศึกษากลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านบึงคล้า ตำบลบึงคล้า อำเภอห้วยสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่าสมาชิกยุวเกษตรกรมีความคิดเห็นต่อการสนับสนุนของครูที่ปรึกษาต่อการดำเนินงานของกลุ่มยุวเกษตรกรในระดับมาก ทั้งนี้เพราะครูที่ปรึกษามีการถ่ายทอดความรู้สู่สมาชิกกลุ่ม มีความกระตือรือร้นในฐานะที่เป็นที่ปรึกษาของกลุ่ม มีการเข้าเยี่ยมชมเยียนการทำงานของกลุ่ม การติดตามงาน การให้คำแนะนำในการนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน การแก้ไขปัญหาพร้อมกัน การเข้าร่วมประชุมประจำเดือน และให้ความสนใจพาไปศึกษาดูงานนอกสถานที่

4.2.6 ด้านการประสานงาน

กอบลาภ อารีศรีสม(2557, น. 197) ศึกษาการพัฒนาบทบาทกลุ่มยุวเกษตรกรต่อการส่งเสริมการเกษตรในเขตภาคเหนือตอนบน พบว่ากลุ่มมีการประสานงานผู้นำชุมชนช่วยประชาสัมพันธ์ เช่น การเรียนประชุม และการประกาศเสียงตามสายในชุมชนในระดับปานกลาง

4.2.7 ด้านการติดตามและประเมินผล

ฉันทพร ก้านนท์ (2555, น. 74) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียน กรณีศึกษากลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านบึงคล้า ตำบลบึงคล้า อำเภอห้วยสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่าสมาชิกยุวเกษตรกรมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ผลการดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม และการกำหนดกฎเกณฑ์หรือตัวชี้วัดสำหรับใช้ประเมินผลการดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม อยู่ในระดับปานกลาง แตกต่างกับกอบลาภ อารีศรีสม(2557, น. 197) ศึกษาการพัฒนาบทบาทกลุ่มยุวเกษตรกรต่อการส่งเสริมการเกษตรในเขตภาคเหนือตอนบน พบว่ากลุ่มมีการติดตามประเมินผลชี้แจงรายงานผลการปฏิบัติงานแก่สมาชิกให้รับทราบในระดับมาก

4.3 การดำเนินงานของกลุ่มยุวเกษตรกร

4.3.1 ด้านความพึงพอใจ

ฉันทพร ก้านนท์ (2555, น. 52) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียน กรณีศึกษากลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านบึงคล้า ตำบลบึงคล้า อำเภอห้วยสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่าสมาชิกมีความพึงพอใจกับผลตอบแทนจากการทำงานกลุ่มในระดับปานกลาง โดยมีความพึงพอใจต่อการได้รับความรู้เกี่ยวกับการเกษตร การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ความสัมพันธ์ที่ดีจากเพื่อนสมาชิก การได้รับอาหารกลางวันภายในโรงเรียน และการได้รับความรู้จากการทำงานกลุ่มอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังพบว่าสมาชิกมีความพึงพอใจต่อการได้รับเงินออมจากการทำงานกลุ่มอยู่ในระดับน้อย

4.3.2 ด้านการเรียนรู้

ฉันทน์ ก้านนท์ (2555, น. 82) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียน กรณีศึกษากลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านบึงคล้า ตำบลบึงคล้า อำเภอห่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่าสมาชิกมีความรู้หลังจากร่วมทำกิจกรรมเรื่องการอนุรักษ์ธรรมชาติมากที่สุด รองลงมาคือความรู้เรื่องการปลูกผัก ซึ่งแสดงว่าสมาชิกให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ธรรมชาติ และสนใจในการทำผักสวนครัว เพราะส่วนใหญ่การดำเนินงานของกลุ่มจะเน้นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เช่น การผลิตปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ การปลูกผักปลอดสารพิษด้วยวิธีธรรมชาติ การปลูกผักสวนครัว การสาธิตทำนาข้าวอินทรีย์ การผลิตน้ำส้มควันไม้ การเลี้ยงไส้เดือนเพื่อการผลิตปุ๋ย และการผลิตสารชีวภัณฑ์ ซึ่งเป็นการปลูกฝังให้สมาชิกกลุ่มให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ธรรมชาติ สมาชิกจึงมีความรู้ในเรื่องนี้มาก ประกอบกับกลุ่มส่งเสริมให้สมาชิกนำความรู้ไปสานต่อบ้าน ดังนั้นที่บ้านของสมาชิกจึงมีการปลูกผักสวนครัวและที่สำคัญสมาชิกส่วนใหญ่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมการปลูกผักมากที่สุด และส่วนใหญ่มาจากครอบครัวเกษตรกร สมาชิกจึงมีความรู้เรื่องการปลูกผักมาก เช่นเดียวกับกอบलग อารีศรีสม (2557, น.110) ศึกษาการพัฒนาบทบาทกลุ่มยุวเกษตรกรต่อการส่งเสริมการเกษตรในเขตภาคเหนือตอนบน พบว่า กลุ่มยุวเกษตรกรกลุ่มใหญ่ได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการปลูกพืช การทำบัญชีครัวเรือน การแปรรูปอาหาร การทำปุ๋ยหมัก การเพาะเห็ด การเลี้ยงสัตว์ การแกะสลักไม้ การทำอาหาร และการทำขนม และหัตถกรรม

4.3.3 ด้านพฤติกรรม

อนุวัฒน์ สงคง (2554, น. 8) ศึกษาการสร้างและพัฒนายุวเกษตรกรคลื่นลูกใหม่จังหวัดกระบี่ ปี 2553 พบว่ากลุ่มที่ได้รับการพัฒนาตามกระบวนการกลุ่ม และฝึกทักษะด้านการเกษตร สามารถบริหารจัดการกลุ่ม โดยสมาชิกกลุ่มเข้ามามีส่วนร่วม จนทำให้กลุ่มประสบความสำเร็จในการดำเนินกิจกรรม และเป็นตัวอย่างการศึกษาเรียนรู้ของสมาชิกยุวเกษตรกร

4.3.4 ด้านผลลัพธ์ที่ได้

ฉันทน์ ก้านนท์ (2555, น. 75) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียน กรณีศึกษากลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านบึงคล้า ตำบลบึงคล้า อำเภอห่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่าสมาชิกยุวเกษตรกรมีปัญหาการกำหนดตลาดหรือสถานที่จำหน่ายผลผลิตอยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกับกอบलग อารีศรีสม (2557, น. 189) ศึกษาการพัฒนาบทบาทกลุ่มยุวเกษตรกรต่อการส่งเสริมการเกษตรในเขตภาคเหนือตอนบน พบว่าผลที่ได้รับจากการปฏิบัติกิจกรรมโครงการ สมาชิกยุวเกษตรกรมีทัศนคติที่ดีและภูมิใจในคุณค่าของการเกษตร และยอมรับอาชีพเกษตรกรเป็นอาชีพที่มีเกียรติและมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิต

และเศรษฐกิจของประเทศ ได้รับความรู้และเทคโนโลยีการเกษตร เกษตรกรรม ธุรกิจเกษตร การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ถูกต้องเหมาะสมสอดคล้องกับครอบครัวและท้องถิ่น ตลอดจนเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ รู้จักการทำงานเป็นหมู่คณะ ส่งเสริมการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย โดยอาศัยข้อบังคับและวิธีการดำเนินงานยุวเกษตรเป็นแนวทางการฝึกหัด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การดำเนินงานของกลุ่มเยาวชนตรกรในจังหวัดชัยนาท เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) การดำเนินงานของกลุ่มเยาวชนตรกรใน โรงเรียนที่สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดชัยนาท โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ กลุ่มเยาวชนตรกรในจังหวัดชัยนาท จำนวน 21 กลุ่ม มีสมาชิกเยาวชนตรกร รวมทั้งสิ้น 436 คน (ระบบสารสนเทศองค์กรเยาวชนตรกร, 2558, น. 1-2)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มเยาวชนตรกรที่ได้รับรางวัล ประจำปี 2557 - 2558 ได้แก่ กลุ่มเยาวชนตรกร โรงเรียนวัดคงคาราม และกลุ่มเยาวชนตรกร โรงเรียนคอนสีนวน จำนวน 51 คน ใช้วิธีการศึกษาจากประชากรทั้งหมด โดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง และ (2) กลุ่มเยาวชนตรกรที่ไม่ได้รับรางวัล จำนวน 385 คน ใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยวิธีจับสลากตามสัดส่วน และเลือกศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิกเยาวชนตรกร จำนวน 51 คน เพื่อให้จำนวนเท่ากับกลุ่มเยาวชนตรกรที่ได้รับรางวัล

1.3 วิธีการสุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการศึกษาประชากรทั้งหมดของกลุ่มเยาวชนตรกรที่ได้รับรางวัล จำนวน 51 คน และใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยวิธีจับสลาก กับกลุ่มเยาวชนตรกรที่ไม่ได้รับรางวัล ตามบัญชีรายชื่อกลุ่มเยาวชนตรกรในจังหวัดชัยนาทตามสัดส่วนแต่ละอำเภอ ได้กลุ่มเยาวชนตรกรที่ทำการสุ่ม 10 กลุ่ม และได้คัดเลือกเยาวชนตรกรจากกลุ่มเยาวชนตรกรที่ไม่ได้รับรางวัล จำนวน 51 คน จึงได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ทำการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ทั้งหมดจำนวน 102 คน ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนตัวอย่างของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

กลุ่มยูวเกษตรกร	จำนวนสมาชิก ยูวเกษตรกร	จำนวน ตัวอย่าง
กลุ่ม 1 กลุ่มยูวเกษตรกรที่ได้รับรางวัล		
1. กลุ่มยูวเกษตรกร โรงเรียนวัดคงคาราม	30	30
2. กลุ่มยูวเกษตรกร โรงเรียนคอนสีนวน	21	21
กลุ่ม 2 กลุ่มยูวเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัล		
1. กลุ่มยูวเกษตรกร วัดวิจิตรรังสรรค์	28	3
2. กลุ่มยูวเกษตรกร โรงเรียนวัดโคกหมู	31	3
3. กลุ่มยูวเกษตรกร โรงเรียนบ้านไพรนกยูง	30	3
4. กลุ่มยูวเกษตรกร โรงเรียนบ้านสะพานหิน (ประชาสามัคคี)	10	4
5. กลุ่มยูวเกษตรกร โรงเรียนบ้านหนองหวาย	10	3
6. กลุ่มยูวเกษตรกร โรงเรียนวัดบ่อแร่ (วิจิตรราษฎร์บำรุง)	22	7
7. กลุ่มยูวเกษตรกร โรงเรียนวัดฝาง	10	7
8. กลุ่มยูวเกษตรกร บ้านวังค้อไห	35	7
9. กลุ่มยูวเกษตรกร โรงเรียนชุมชนวัดศรีมณีวรรณ	25	7
10. กลุ่มยูวเกษตรกร โรงเรียนเทพรัตน์	30	7
รวม	282	102

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย กรอบแนวคิดการวิจัย และขอบเขตของการศึกษา ซึ่งคำถามประกอบด้วย 2 ลักษณะ คือ คำถามปลายปิด (Closed-ended question) และคำถามปลายเปิด (Open-ended question) โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา การติดต่อสื่อสารภายในกลุ่ม การติดต่อสื่อสารกับครูที่ปรึกษา การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม การประกอบอาชีพของบิดามารดา ประสบการณ์ทางการเกษตร และความสนใจด้านการเกษตร

ตอนที่ 2 การดำเนินงานของกลุ่มเยาวชนกรรในจังหวัดชัยนาท มี 7 ด้าน ประกอบด้วย ด้านกำลังคน ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการจัดการ ด้านการนำหรือการจูงใจ ด้านการประสานงาน และด้านการติดตามและประเมินผล มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามมาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert's Scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด การลงรหัสข้อมูลในเชิงปริมาณกำหนดค่าของข้อมูลเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ มีค่าคะแนนดังนี้

มากที่สุด	ระดับค่าคะแนน = 5
มาก	ระดับค่าคะแนน = 4
ปานกลาง	ระดับค่าคะแนน = 3
น้อย	ระดับค่าคะแนน = 2
น้อยที่สุด	ระดับค่าคะแนน = 1

ตอนที่ 3 ผลการดำเนินงานของกลุ่มเยาวชนกรรในจังหวัดชัยนาท อันประกอบด้วย ด้านความพึงพอใจ ด้านการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น ด้านพฤติกรรม ด้านผลลัพธ์ที่ได้ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามมาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert's Scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด การลงรหัสข้อมูลในเชิงปริมาณกำหนดค่าของข้อมูลเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ มีค่าคะแนนดังนี้

มากที่สุด	ระดับค่าคะแนน = 5
มาก	ระดับค่าคะแนน = 4
ปานกลาง	ระดับค่าคะแนน = 3
น้อย	ระดับค่าคะแนน = 2
น้อยที่สุด	ระดับค่าคะแนน = 1

ตอนที่ 4 ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของกลุ่มเยาวชนกรรในจังหวัดชัยนาท เป็นลักษณะคำถามปลายเปิด

2.2 การสร้างเครื่องมือ

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

2.2.1 ศึกษาเอกสารและผลงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.2.2 สร้างแบบสอบถาม เรียบเรียง ปรับปรุงให้ชัดเจนและถูกต้อง

2.2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ให้ครอบคลุมตัวแปรต่างๆ เป็นไปตามกรอบแนวคิดการวิจัย พร้อมปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

2.3 การทดสอบเครื่องมือ

2.3.1 การตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา (Content Validity) เพื่อตรวจสอบว่าแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมานั้น สามารถวัดได้ตรงตามที่ต้องการและวัดได้ครอบคลุมขอบเขตของเนื้อหาหรือไม่ โดยการนำแบบสอบถามไปเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จากนั้นจึงปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ ก่อนที่จะนำไปทดสอบกับกลุ่มยูวเกษตรกรต่อไป

2.3.2 การตรวจสอบความน่าเชื่อถือ (Reliability) การทดสอบความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม โดยการนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไปทดสอบกับกลุ่มยูวเกษตรกรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเป้าหมายจำนวน 30 คน จากนั้นนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่อหาค่า Reliability Coefficients ผลปรากฏว่า (1) การดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .930 และ (2) ผลการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .952

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในเดือนสิงหาคมถึงกันยายน 2558 โดยดำเนินการ ดังนี้

3.1 รวบรวมบัญชีรายชื่อกลุ่มยูวเกษตรกรในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดชัยนาท

3.2 ดำเนินการประสานงานเพื่อพบปะพูดคุยกับครูที่ปรึกษาโครงการ ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในแต่ละโรงเรียนเพื่อวางแผนเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3 ดำเนินการตามแผนเก็บรวบรวมข้อมูลตามบัญชีรายชื่อกลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรในโรงเรียนสังกัดพื้นที่การศึกษาจังหวัดชัยนาท ตามวัน เวลา สถานที่ ที่กำหนดในแผนจัดเก็บข้อมูล เริ่มด้วยการประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย การอ่านแบบสอบถามเพื่อให้ยูวเกษตรกรตอบทีละข้อจนครบทุกประเด็นคำถาม แล้วเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเองตามบัญชีรายชื่อของกลุ่มยูวเกษตรกร พร้อมตรวจสอบความถูกต้องและนำกลับคืนมาเพื่อประมวลผล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

การวิเคราะห์ข้อมูลของการศึกษานี้ ผู้ศึกษาได้รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม มาตรวจสอบความสมบูรณ์ ความถูกต้อง และลงรหัสเพื่อประมวลผลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สำเร็จรูป ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มเกษตรกรในจังหวัด ชัยนาท วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าต่ำสุด (Minimum) และค่าสูงสุด (Maximum)

ตอนที่ 2 การดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และนำมาแปล ความหมายของค่าเฉลี่ย ผู้ศึกษาใช้หลักเกณฑ์ในการแปลผล ซึ่งพิจารณาตามเกณฑ์ดังนี้ (กัลยา วาณิชย์บัญชา, 2554, น. 29)

ค่าเฉลี่ย 4.21-5.00	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.80	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ผลการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และนำมาแปล ความหมายของค่าเฉลี่ย ผู้ศึกษาใช้หลักเกณฑ์ในการแปลผล ซึ่งพิจารณาตามเกณฑ์ดังนี้ (กัลยา วาณิชย์บัญชา, 2554, น. 29)

ค่าเฉลี่ย 4.21-5.00	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.80	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพ การดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 การทดสอบสมมติฐาน

4.2.1 ปัจจัยพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา การติดต่อสื่อสารภายในกลุ่ม การติดต่อสื่อสารกับครูที่ปรึกษา การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม การประกอบอาชีพของบิดามารดา ประสบการณ์ทางการเกษตร และความสนใจด้านการเกษตร มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

4.2.2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน ด้านกำลังคน ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุ อุปกรณ์ ด้านการจัดการ ด้านการนำหรือการจูงใจ ด้านการประสานงาน และด้านการติดตามและประเมินผล มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

4.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.3.1 สถิติที่ใช้หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (*Reliability*) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

4.3.2 สถิติพื้นฐาน

- 1) ค่าความถี่ (*Frequency*)
- 2) ร้อยละ (*Percentage*)
- 3) ค่าเฉลี่ย (*Mean*)
- 4) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (*Standard Deviation*)
- 5) ค่าต่ำสุด (*Minimum*)
- 6) ค่าสูงสุด (*Maximum*)

4.3.3 การทดสอบค่าที (*t-test*) เพื่อใช้เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างตัวแปรซึ่งจำแนกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มเกษตรกรที่ได้รับรางวัล และกลุ่มเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัล

4.3.4 สถิติที่ใช้ในการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง การดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท แบ่งผลการศึกษาออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของยูวเกษตรกรต่อการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

ตอนที่ 3 ผลการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

ตอนที่ 6 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

ตอนที่ 7 การทดสอบสมมติฐาน

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

ข้อมูลพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท ซึ่งได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา การติดต่อสื่อสารภายในกลุ่ม การติดต่อสื่อสารกับครูที่ปรึกษา การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม การประกอบอาชีพของบิดามารดา ประสบการณ์ทางการเกษตร และความสนใจด้านการเกษตรของยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มผู้ประกอบการในจังหวัดชัยนาท

ข้อมูลพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจ และสังคม	กลุ่มที่ได้รับรางวัล (n=51)		กลุ่มที่ไม่ได้รับรางวัล (n=51)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
	1. เพศ			
ชาย	17	33.3	23	45.1
หญิง	34	66.7	28	54.9
2. อายุ				
น้อยกว่า 10 ปี	1	2.0	-	-
10-11 ปี	20	39.2	9	17.6
12-13 ปี	15	29.4	25	49.0
14-15 ปี	15	29.4	17	33.3
	Min. = 9 Max. = 15 $\bar{X} = 12.33$ S.D. = 1.840		Min. = 10 Max. = 15 $\bar{X} = 12.86$ S.D. = 1.312	
3. ระดับการศึกษา				
ประถมศึกษาปีที่ 4	9	17.6	-	-
ประถมศึกษาปีที่ 5	11	21.6	8	15.7
ประถมศึกษาปีที่ 6	12	23.5	4	7.8
มัธยมศึกษาปีที่ 1	4	7.8	17	33.3
มัธยมศึกษาปีที่ 2	4	7.8	18	35.3
มัธยมศึกษาปีที่ 3	11	21.6	4	7.8
4. การติดต่อสื่อสารภายในกลุ่ม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)				
โทรศัพท์	42	82.4	50	98.0
E-Mail	1	2.0	-	-
LINE	32	62.7	1	2.0
iMessage	1	2.0	-	-
Facebook Message	14	27.5	15	29.4
อื่นๆ ได้แก่ การพบปะพูดคุย	2	3.9	7	13.7

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจ และสังคม	กลุ่มที่ได้รับรางวัล (n=51)		กลุ่มที่ไม่ได้รับรางวัล (n=51)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
5. การติดต่อสื่อสารกับครูที่ปรึกษา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)				
โทรศัพท์	43	84.3	51	100.0
E-Mail	2	3.9	-	-
LINE	34	66.7	12	23.5
iMessage	1	2.0	-	-
Facebook Message	10	19.6	15	29.4
อื่นๆ ได้แก่ การพบปะพูดคุย	2	3.9	19	37.3
6. การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม				
(1) ทำการเกษตร เช่น ทำสวนผัก เลี้ยง สัตว์ ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ	49	96.1	46	90.2
(2) งานเลหกิจการเกษตร เช่น การถนอมอาหาร การแปรรูปอาหาร ศิลปะประดิษฐ์	23	45.1	7	13.7
(3) การจัดชุมนุมยูวเกษตรกร (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)				
1) ฟังการบรรยายภาควิชาการ	31	60.8	20	39.2
2) จัดนิทรรศการ	24	47.1	11	21.6
3) จัดการแข่งขันและประกวดต่างๆ เช่น การตอบปัญหา การสาธิตทำ การเกษตร	11	21.6	15	29.4
4) ทักษะศึกษา	25	49.0	19	37.3
5) สันทนาการ (กีฬาและเกมต่างๆ)	23	45.1	9	17.6
6) การเลือกตั้งคณะกรรมการสภา ยูวเกษตรกร	21	41.2	13	25.5

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจ และสังคม	กลุ่มที่ได้รับรางวัล (n=51)		กลุ่มที่ไม่ได้รับรางวัล (n=51)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
7) การเลือกตั้งที่ปรึกษากลุ่ม ยูวเกษตรกร	20	39.2	8	15.7
7. การประกอบอาชีพของบิดามารดา				
ทำนา	13	25.5	15	29.4
ทำสวน	1	2.0	7	13.7
ปลูกผัก	6	11.8	-	-
ปลูกพืชไร่	7	13.7	20	39.2
เลี้ยงสัตว์	4	7.8	5	4.9
รับราชการ	3	5.9	-	-
ค้าขาย	6	11.8	4	7.8
พนักงานบริษัท	7	13.7	-	-
อื่นๆ ได้แก่ รับจ้าง กรรมกรก่อสร้าง อยู่	4	7.8	-	-
ช่อมรดก				
8. ประสบการณ์ทางการเกษตร				
มี	50	98.0	51	100.0
ไม่มี	1	2.0	-	-
9. ความสนใจด้านการเกษตร				
(1) สนใจทำการเกษตร (เลือกตอบได้ มากกว่า 1 ข้อ)	51	100.0	51	100.0
1) การเกษตร เช่น การเลี้ยงสัตว์	35	68.6	40	78.4
การปลูกพืชไร่ การปลูกผัก และการปลูก พืชอื่นๆ				

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจ และสังคม	กลุ่มที่ได้รับรางวัล (n=51)		กลุ่มที่ไม่ได้รับรางวัล (n=51)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
2) เหนือกิจการเกษตร เช่น การถนอมอาหาร การแปรรูปอาหาร การเก็บผักถักร้อย การจัดการบ้านเรือน ศิลปประดิษฐ์ ฯลฯ	6	11.8	9	17.6
3) เครื่องจักรกลการเกษตร เช่น การซ่อมบำรุง การประหยัดพลังงาน การประดิษฐ์เครื่องยนต์	5	9.8	4	7.8
4) การอนุรักษ์ธรรมชาติ เช่น การปลูกป่า การอนุรักษ์ดิน น้ำ ป่าไม้	2	3.9	7	13.7

ตารางที่ 4.1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มเกษตรกร
ในจังหวัดชัยนาท สามารถสรุปได้ดังนี้

1. กลุ่มเกษตรกรที่ได้รับรางวัล จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและ
สังคมของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่ได้รับรางวัล พบว่า

1.1 เพศ พบว่าสมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่ได้รับรางวัล ร้อยละ 66.7 เป็นเพศหญิง
และร้อยละ 33.3 เป็นเพศชาย

1.2 อายุ พบว่าสมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่ได้รับรางวัล ร้อยละ 39.2 อายุ 10-11 ปี
รองลงมา ร้อยละ 29.4 มีอายุ 12-15 ปี โดยสมาชิกกลุ่มมีอายุเฉลี่ย 12.33 ปี และมีอายุต่ำสุด 9 ปี อายุ
สูงสุด 15 ปี

1.3 ระดับการศึกษา พบว่าสมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่ได้รับรางวัล ร้อยละ 23.5
ศึกษาอยู่ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 รองลงมา ร้อยละ 21.6 ศึกษาอยู่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
และมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งมีเพียงร้อยละ 7.8 ที่กำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-2

1.4 การติดต่อสื่อสารภายในกลุ่ม พบว่าสมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่ได้รับรางวัล
ร้อยละ 82.4 มีการติดต่อสื่อสารภายในกลุ่มผ่านทางโทรศัพท์ รองลงมา ร้อยละ 62.7

มีการติดต่อสื่อสารภายในกลุ่มผ่านทาง Line และมีเพียงร้อยละ 2.0 ที่มีการติดต่อสื่อสารภายในกลุ่มผ่านทาง E-mail และ iMessage

1.5 การติดต่อสื่อสารกับครูที่ปรึกษา พบว่าสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรที่ได้รับรางวัลร้อยละ 84.3 มีการติดต่อสื่อสารกับครูที่ปรึกษาผ่านทางโทรศัพท์ รองลงมา ร้อยละ 66.7 มีการติดต่อสื่อสารกับครูที่ปรึกษาผ่านทาง Line และมีเพียงร้อยละ 2.0 ที่มีการติดต่อสื่อสารกับครูที่ปรึกษาผ่านทาง iMessage

1.6 การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม พบว่าสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรที่ได้รับรางวัล ร้อยละ 96.1 มีการเข้าร่วมกิจกรรมทำการเกษตร เช่น ทำสวนผัก เลี้ยงสัตว์ ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ รองลงมา ร้อยละ 60.8 มีการเข้าร่วมกิจกรรมฟังการบรรยายภาควิชาการ และมีเพียงร้อยละ 21.6 ที่เข้าร่วมกิจกรรมการแข่งขันและประกวดต่างๆ เช่น การตอบปัญหา การสาธิตทำการเกษตร

1.7 การประกอบอาชีพของบิดามารดา พบว่าสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรที่ได้รับรางวัล ร้อยละ 25.5 มีบิดามารดาประกอบอาชีพทำนา รองลงมา ร้อยละ 13.7 มีบิดามารดาประกอบอาชีพปลูกพืชไร่ และพนักงานบริษัท ซึ่งมีเพียงร้อยละ 2.0 ที่บิดามารดาประกอบอาชีพทำสวน

1.8 ประสบการณ์ทางการเกษตร พบว่าสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรที่ได้รับรางวัล ร้อยละ 98.0 มีประสบการณ์ทางการเกษตร และมีเพียงร้อยละ 2.0 ที่ไม่มีประสบการณ์ทางการเกษตร

1.9 ความสนใจด้านการเกษตร พบว่าสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรที่ได้รับรางวัล ร้อยละ 100.0 มีความสนใจด้านการเกษตร โดยสมาชิกกลุ่ม ร้อยละ 68.6 มีความสนใจเรื่องการเกษตร เช่น การเลี้ยงสัตว์ การปลูกพืชไร่ การปลูกผัก และการปลูกพืชอื่นๆ รองลงมา ร้อยละ 11.8 มีความสนใจเรื่องเคหกิจการเกษตร เช่น การถนอมอาหาร การแปรรูปอาหาร การเย็บปักถักร้อย การจัดการบ้านเรือน ศิลปะประดิษฐ์ ฯลฯ และมีเพียงร้อยละ 3.9 ที่มีความสนใจเรื่องการอนุรักษ์ธรรมชาติ เช่น การปลูกป่า การอนุรักษ์ดิน น้ำ และป่าไม้

2. กลุ่มยูวเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัล จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัล พบว่า

2.1 เพศ พบว่าสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัล ร้อยละ 54.9 เป็นเพศหญิง และร้อยละ 45.1 เป็นเพศชาย

2.2 อายุ พบว่าสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัล ร้อยละ 49.0 อายุ 12-13 ปี รองลงมา ร้อยละ 33.3 มีอายุ 14-15 ปี โดยสมาชิกกลุ่ม มีอายุเฉลี่ย 12.86 ปี และมีอายุต่ำสุด 10 ปี อายุสูงสุด 15 ปี

2.3 **ระดับการศึกษา** พบว่าสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัล ร้อยละ 35.3 ศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 รองลงมา ร้อยละ 33.3 ศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และมีเพียงร้อยละ 7.8 ที่กำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 3

2.4 **การติดต่อสื่อสารภายในกลุ่ม** พบว่าสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัล ร้อยละ 98.0 มีการติดต่อสื่อสารภายในกลุ่มผ่านทางโทรศัพท์ รองลงมา ร้อยละ 29.4 มีการติดต่อสื่อสารภายในกลุ่มผ่านทาง Facebook Message และมีเพียงร้อยละ 2.0 ที่มีการติดต่อสื่อสารภายในกลุ่มผ่านทาง Line

2.5 **การติดต่อสื่อสารกับครูที่ปรึกษา** พบว่าสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัล ร้อยละ 100.0 มีการติดต่อสื่อสารกับครูที่ปรึกษาผ่านทางโทรศัพท์ รองลงมา ร้อยละ 37.3 มีการติดต่อสื่อสารกับครูที่ปรึกษาผ่านการพบปะพูดคุย และมีร้อยละ 23.5 ที่มีการติดต่อสื่อสารกับครูที่ปรึกษาผ่านทาง Line

2.6 **การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม** พบว่าสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัล ร้อยละ 90.2 มีการเข้าร่วมกิจกรรมทำการเกษตร เช่น ทำสวนผัก เลี้ยงสัตว์ ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ รองลงมา ร้อยละ 39.2 มีการเข้าร่วมกิจกรรมฟังการบรรยายภาควิชาการ และมีเพียงร้อยละ 13.7 ที่มีการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มเกี่ยวกับงานเลหกิจการเกษตร เช่น การถนอมอาหาร การแปรรูปอาหาร และศิลปะประดิษฐ์

2.7 **การประกอบอาชีพของบิดามารดา** พบว่าสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัล ร้อยละ 39.2 มีบิดามารดาประกอบอาชีพปลูกพืชไร่ รองลงมา ร้อยละ 29.4 มีบิดามารดาประกอบอาชีพทำนา และมีเพียงร้อยละ 4.9 ที่บิดามารดาประกอบอาชีพเลี้ยงสัตว์

2.8 **ประสบการณ์ทางการเกษตร** พบว่าสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัล ร้อยละ 100.0 มีประสบการณ์ทางการเกษตร

2.9 **ความสนใจด้านการเกษตร** พบว่าสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัล ร้อยละ 100.0 มีความสนใจด้านการเกษตร โดยสมาชิกกลุ่ม ร้อยละ 78.4 มีความสนใจเรื่อง การเกษตร เช่น การเลี้ยงสัตว์ การปลูกพืชไร่ การปลูกผัก และการปลูกพืชอื่นๆ รองลงมา ร้อยละ 17.6 มีความสนใจ เรื่องเลหกิจการเกษตร เช่น การถนอมอาหาร การแปรรูปอาหาร การเย็บปักถักร้อย การจัดการบ้านเรือน ศิลปะประดิษฐ์ ฯลฯ และมีเพียงร้อยละ 7.8 ที่มีความสนใจ เรื่องเครื่องจักรกลการเกษตร เช่น การซ่อมบำรุง การประหยัดพลังงาน และการประดิษฐ์เครื่องยนต์

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของยูวเกษตรกรต่อการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

การศึกษาความคิดเห็นของยูวเกษตรกรต่อการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท ซึ่งแบ่งออกเป็น 7 ด้าน ประกอบด้วย ด้านกำลังคน ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการจัดการ ด้านการนำหรือการจูงใจ ด้านการประสานงาน และด้านการติดตามและประเมินผล ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังตารางที่ 4.2-4.9

2.1 ความคิดเห็นของยูวเกษตรกรต่อการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท โดยภาพรวม

ตารางที่ 4.2 ระดับความคิดเห็นของยูวเกษตรกรต่อการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท โดยภาพรวม

การดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกร	กลุ่มที่ได้รับรางวัล (n=51)			กลุ่มที่ไม่ได้รับรางวัล (n=51)		
	\bar{X}	S.D	ความหมาย	\bar{X}	S.D	ความหมาย
1. ด้านกำลังคน	3.79	0.507	มาก	2.95	0.755	ปานกลาง
2. ด้านงบประมาณ	3.77	0.597	มาก	3.01	0.808	ปานกลาง
3. ด้านวัสดุอุปกรณ์	3.98	0.408	มาก	3.20	0.764	ปานกลาง
4. ด้านการจัดการ	3.82	0.566	มาก	3.57	0.591	มาก
5. ด้านการนำหรือการจูงใจ	3.95	0.442	มาก	3.39	0.686	ปานกลาง
6. ด้านการประสานงาน	3.81	0.436	มาก	3.16	0.822	ปานกลาง
7. ด้านการติดตามและประเมินผล	3.68	0.693	มาก	3.43	0.617	มาก
เฉลี่ยรวม	3.83	0.412	มาก	3.24	0.615	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.2 ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นของยูวเกษตรกรต่อการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท โดยภาพรวมพบว่า

สมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรที่ได้รับรางวัล มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของกลุ่ม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 7 ประเด็น โดยเรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปน้อยได้ดังนี้ ด้านวัสดุอุปกรณ์ ($\bar{X} = 3.98$, S.D.= 0.408) ด้านการนำหรือการจูงใจ ($\bar{X} = 3.95$, S.D.= 0.442) ด้าน

การจัดการ ($\bar{X} = 3.82, S.D. = 0.566$) ด้านการประสานงาน ($\bar{X} = 3.81, S.D. = 0.436$) ด้านกำลังคน ($\bar{X} = 3.79, S.D. = 0.507$) ด้านงบประมาณ ($\bar{X} = 3.77, S.D. = 0.597$) และด้านการติดตามและประเมินผล ($\bar{X} = 3.68, S.D. = 0.693$) ตามลำดับ

ส่วนสมาชิกกลุ่มยุทธกรที่ไม่ได้รับรางวัล มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของกลุ่มโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2 ประเด็น โดยเรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อยได้ดังนี้ ด้านการจัดการ ($\bar{X} = 3.57, S.D. = 0.591$) และด้านการติดตามและประเมินผล ($\bar{X} = 3.43, S.D. = 0.617$) นอกจากนี้สมาชิกยุทธกร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของกลุ่มในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง 5 ประเด็น โดยเรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยจากค่ามากไปน้อยได้ดังนี้ ด้านการนำหรือการจูงใจ ($\bar{X} = 3.39, S.D. = 0.686$) ด้านวัสดุอุปกรณ์ ($\bar{X} = 3.20, S.D. = 0.764$) ด้านการประสานงาน ($\bar{X} = 3.16, S.D. = 0.822$) ด้านงบประมาณ ($\bar{X} = 3.01, S.D. = 0.808$) และด้านกำลังคน ($\bar{X} = 2.95, S.D. = 0.755$) ตามลำดับ

สำหรับผลการศึกษาความคิดเห็นของยุทธกรต่อการดำเนินงานของกลุ่มยุทธกรในจังหวัดชัยนาท ทั้ง 7 ด้าน สามารถนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 4.3-4.9

2.2 ความคิดเห็นของยูวเกษตรกรต่อการดำเนินงานด้านกำลังคนของกลุ่มยูวเกษตรกร ในจังหวัดชัยนาท

ตารางที่ 4.3 ระดับความคิดเห็นของยูวเกษตรกรต่อการดำเนินงานด้านกำลังคนของกลุ่ม
ยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

การดำเนินงานด้านกำลังคน ของกลุ่มยูวเกษตรกร	กลุ่มที่ได้รับรางวัล (n=51)			กลุ่มที่ไม่ได้รับรางวัล (n=51)		
	\bar{X}	S.D	ความหมาย	\bar{X}	S.D	ความหมาย
1. จำนวนสมาชิกยูวเกษตรกรของ กลุ่มมีเพียงพอในการดำเนินงาน	3.76	0.764	มาก	2.56	0.993	น้อย
2. กลุ่มมีการสรรหา คัดเลือกสมาชิก ยูวเกษตรกรอย่างเหมาะสม	3.41	1.186	มาก	2.81	0.985	ปานกลาง
3. กลุ่มมีการมอบหมายงานให้กับ สมาชิกยูวเกษตรกรทุกคนตามความ เหมาะสม	3.75	0.717	มาก	3.01	0.941	ปานกลาง
4. สมาชิกยูวเกษตรกรมีความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และ วัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน	3.36	0.839	ปานกลาง	3.13	0.793	ปานกลาง
5. กลุ่มมีการพัฒนาความรู้ ทักษะและ อบรมเพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำเนินงาน ของกลุ่มยูวเกษตรกร	3.94	0.810	มาก	3.13	0.842	ปานกลาง
6. กลุ่มให้ความสำคัญกับการพัฒนา ขีดความสามารถของสมาชิก ยูวเกษตรกร เพื่อสร้างผลงานที่ดี กว่าเดิม	4.21	0.683	มากที่สุด	3.11	0.702	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	3.79	0.507	มาก	2.95	0.755	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.3 ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นของยูวเกษตรกรต่อการดำเนินงานด้าน
กำลังคนของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท พบว่า

สมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรที่ได้รับรางวัล มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านกำลังคนของกลุ่ม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = 0.507) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละประเด็นพบว่าสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านกำลังคนในระดับมากที่สุด 1 ประเด็น ได้แก่ กลุ่มให้ความสำคัญกับการพัฒนาขีดความสามารถของสมาชิกยูวเกษตรกร เพื่อสร้างผลงานที่ดีกว่าเดิม ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.683) รองลงมาพบว่าสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านกำลังคนอยู่ในระดับมาก 4 ประเด็น โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากค่ามากไปน้อยได้ดังนี้ กลุ่มมีการพัฒนาความรู้ ทักษะและอบรมเพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกร ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 0.810) จำนวนสมาชิกยูวเกษตรกรของกลุ่มมีเพียงพอในการดำเนินงาน ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 0.764) กลุ่มมีการมอบหมายงานให้กับสมาชิกยูวเกษตรกรทุกคนตามความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.717) และกลุ่มมีการสรรหา คัดเลือกสมาชิกยูวเกษตรกรอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.41$, S.D. = 1.186) ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่าสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านกำลังคนอยู่ในระดับปานกลาง 1 ประเด็น ได้แก่ สมาชิกยูวเกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน ($\bar{X} = 3.36$, S.D. = 0.839)

ส่วนสมาชิกยูวเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัล มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านกำลังคนของกลุ่ม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.95$, S.D. = 0.755) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละประเด็นพบว่าสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านกำลังคนในระดับปานกลาง 5 ประเด็น โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากค่ามากไปน้อยได้ดังนี้ กลุ่มมีการพัฒนาความรู้ ทักษะและอบรมเพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกร ($\bar{X} = 3.13$, S.D. = 0.842) สมาชิกยูวเกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน ($\bar{X} = 3.13$, S.D. = 0.793) กลุ่มให้ความสำคัญกับการพัฒนาขีดความสามารถของสมาชิกยูวเกษตรกร เพื่อสร้างผลงานที่ดีกว่าเดิม ($\bar{X} = 3.11$, S.D. = 0.702) กลุ่มมีการมอบหมายงานให้กับสมาชิกยูวเกษตรกรทุกคนตามความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.01$, S.D. = 0.941) และกลุ่มมีการสรรหา คัดเลือกสมาชิกยูวเกษตรกรอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 2.81$, S.D. = 0.985) ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่าสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านกำลังคนอยู่ในระดับน้อย 1 ประเด็น ได้แก่ จำนวนสมาชิกยูวเกษตรกรของกลุ่มมีเพียงพอในการดำเนินงาน ($\bar{X} = 2.56$, S.D. = 0.993)

2.3 ความคิดเห็นของยูวเกษตรกรต่อการดำเนินงานด้านงบประมาณของกลุ่ม ยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

ตารางที่ 4.4 ระดับความคิดเห็นของยูวเกษตรกรต่อการดำเนินงานด้านงบประมาณของกลุ่ม
ยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

การดำเนินงานด้านงบประมาณ ของกลุ่มยูวเกษตรกร	กลุ่มที่ได้รับรางวัล (n=51)			กลุ่มที่ไม่ได้รับรางวัล (n=51)		
	\bar{X}	S.D	ความหมาย	\bar{X}	S.D	ความหมาย
1. กลุ่มมีการวางแผนการใช้ งบประมาณอย่างชัดเจน	3.82	0.654	มาก	3.03	0.863	ปานกลาง
2. กลุ่มมีการใช้งบประมาณให้ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การ ดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกร	3.71	0.901	มาก	3.05	0.802	ปานกลาง
3. กลุ่มมีการใช้จ่ายงบประมาณตาม กิจกรรมที่กำหนดไว้	3.55	0.832	มาก	3.19	0.866	ปานกลาง
4. กลุ่มมีการวางระเบียบเกี่ยวกับการ ใช้จ่ายงบประมาณ	3.86	0.917	มาก	3.17	0.858	ปานกลาง
5. กลุ่มมีการควบคุมการเบิกจ่าย งบประมาณ	3.67	1.013	มาก	2.97	1.060	ปานกลาง
6. กลุ่มมีการจัดทำบัญชีการเบิกจ่าย งบประมาณอย่างสม่ำเสมอ	3.80	0.895	มาก	2.95	0.991	ปานกลาง
7. งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน มีจำนวนเพียงพอ	3.98	0.812	มาก	2.77	1.036	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	3.77	0.597	มาก	3.01	0.808	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.4 ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นของยูวเกษตรกรต่อการดำเนินงานด้าน
งบประมาณของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท พบว่า

สมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรที่ได้รับรางวัล มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านงบประมาณของกลุ่ม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77, S.D. = 0.597$) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละประเด็นพบว่าสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านงบประมาณในระดับมาก 7 ประเด็น โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากค่ามากไปน้อยได้ดังนี้ งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานมีจำนวนเพียงพอ ($\bar{X} = 3.98, S.D. = 0.812$) กลุ่มมีการวางระเบียบเกี่ยวกับการใช้จ่ายงบประมาณ ($\bar{X} = 3.86, S.D. = 0.917$) กลุ่มมีการวางแผนการใช้งบประมาณอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 3.82, S.D. = 0.654$) กลุ่มมีการจัดทำบัญชีการเบิกจ่ายงบประมาณอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.80, S.D. = 0.895$) กลุ่มมีการใช้งบประมาณให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกร ($\bar{X} = 3.71, S.D. = 0.901$) กลุ่มมีการควบคุมการเบิกจ่ายงบประมาณ ($\bar{X} = 3.67, S.D. = 1.013$) และกลุ่มมีการใช้จ่ายงบประมาณตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ ($\bar{X} = 3.55, S.D. = 0.832$) ตามลำดับ

ส่วนสมาชิกยูวเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัล มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านงบประมาณของกลุ่ม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.01, S.D. = 0.808$) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละประเด็นพบว่าสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านงบประมาณในระดับปานกลาง 7 ประเด็น โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากค่ามากไปน้อยได้ดังนี้ กลุ่มมีการใช้จ่ายงบประมาณตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ ($\bar{X} = 3.19, S.D. = 0.866$) กลุ่มมีการวางระเบียบเกี่ยวกับการใช้จ่ายงบประมาณ ($\bar{X} = 3.17, S.D. = 0.858$) กลุ่มมีการใช้งบประมาณให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกร ($\bar{X} = 3.05, S.D. = 0.802$) กลุ่มมีการวางแผนการใช้งบประมาณอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 3.03, S.D. = 0.863$) กลุ่มมีการควบคุมการเบิกจ่ายงบประมาณ ($\bar{X} = 2.97, S.D. = 1.060$) กลุ่มมีการจัดทำบัญชีการเบิกจ่ายงบประมาณอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 2.95, S.D. = 0.991$) และงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานมีจำนวนเพียงพอ ($\bar{X} = 2.77, S.D. = 1.036$) ตามลำดับ

2.4 ความคิดเห็นของยูวเกษตรกรต่อการดำเนินงานด้านวัสดุอุปกรณ์ของกลุ่ม ยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

ตารางที่ 4.5 ระดับความคิดเห็นของยูวเกษตรกรต่อการดำเนินงานด้านวัสดุอุปกรณ์ของกลุ่ม
ยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

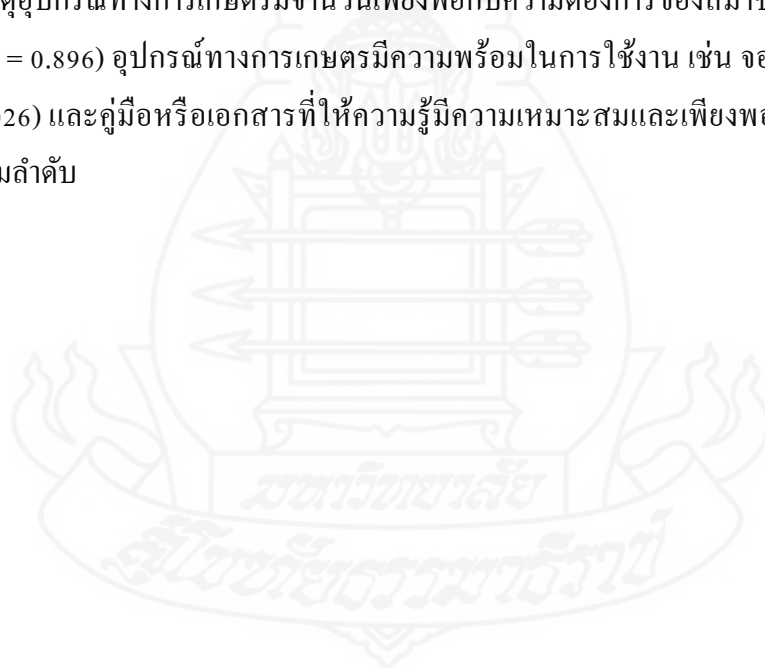
การดำเนินงานด้านวัสดุอุปกรณ์ ของกลุ่มยูวเกษตรกร	กลุ่มที่ได้รับรางวัล (n=51)			กลุ่มที่ไม่ได้รับรางวัล (n=51)		
	\bar{X}	S.D	ความหมาย	\bar{X}	S.D	ความหมาย
1. กลุ่มมีการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ ในการดำเนินงานอย่างเพียงพอ	3.98	0.648	มาก	3.36	0.843	ปานกลาง
2. อุปกรณ์ทางการเกษตรมีความ พร้อมในการใช้งาน เช่น จอบ เสียม	4.25	0.717	มากที่สุด	3.11	1.026	ปานกลาง
3. คู่มือหรือเอกสารที่ให้ความรู้มี ความเหมาะสมและเพียงพอ	3.78	0.673	มาก	3.09	0.893	ปานกลาง
4. กลุ่มมีความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์ ประกอบการเรียนรู้ เช่น โต้ะ แก้ว กระดาน เครื่องเขียน	4.06	0.732	มาก	3.34	0.930	ปานกลาง
5. วัสดุอุปกรณ์ทางการเกษตรมี จำนวนเพียงพอกับความต้องการของ สมาชิกยูวเกษตรกร	3.86	0.800	มาก	3.15	0.896	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	3.98	0.408	มาก	3.20	0.764	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.5 ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นของยูวเกษตรกรต่อการดำเนินงานด้าน
วัสดุอุปกรณ์ของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท พบว่า

สมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรที่ได้รับรางวัล มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านวัสดุ
อุปกรณ์ของกลุ่ม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.408) เมื่อพิจารณารายละเอียด
ในแต่ละประเด็นพบว่าสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านวัสดุอุปกรณ์ใน
ระดับมากที่สุด 1 ประเด็น ได้แก่ อุปกรณ์ทางการเกษตรมีความพร้อมในการใช้งาน เช่น จอบ เสียม
($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.717) นอกจากนี้ยังพบว่าสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน

ด้านวัสดุอุปกรณ์อยู่ในระดับมาก 4 ประเด็น โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากค่ามากไปน้อยได้ดังนี้ กลุ่มมีความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนรู้ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ กระดาน เครื่องเขียน ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.732) กลุ่มมีการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงานอย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.648) วัสดุอุปกรณ์ทางการเกษตรมีจำนวนเพียงพอกับความต้องการของสมาชิก ยุวเกษตรกร ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 0.800) และคู่มือหรือเอกสารที่ให้ความรู้มีความเหมาะสมและเพียงพอ ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = 0.673) ตามลำดับ

ส่วนสมาชิกยุวเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัล มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านวัสดุอุปกรณ์ของกลุ่ม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.20$, S.D. = 0.764) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละประเด็นพบว่าสมาชิกยุวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านวัสดุอุปกรณ์ในระดับปานกลาง 5 ประเด็น โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากค่ามากไปน้อยได้ดังนี้กลุ่มมีการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงานอย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 3.36$, S.D. = 0.843) กลุ่มมีความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนรู้ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ กระดาน เครื่องเขียน ($\bar{X} = 3.34$, S.D. = 0.930) วัสดุอุปกรณ์ทางการเกษตรมีจำนวนเพียงพอกับความต้องการของสมาชิกยุวเกษตรกร ($\bar{X} = 3.15$, S.D. = 0.896) อุปกรณ์ทางการเกษตรมีความพร้อมในการใช้งาน เช่น จอบ เสียม ($\bar{X} = 3.11$, S.D. = 1.026) และคู่มือหรือเอกสารที่ให้ความรู้มีความเหมาะสมและเพียงพอ ($\bar{X} = 3.09$, S.D. = 0.893) ตามลำดับ

2.5 ความคิดเห็นของยูวเกษตรกรต่อการดำเนินงานด้านการจัดการของกลุ่ม ยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

ตารางที่ 4.6 ระดับความคิดเห็นของยูวเกษตรกรต่อการดำเนินงานด้านการจัดการของกลุ่ม
ยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

การดำเนินงานด้านการจัดการ ของกลุ่มยูวเกษตรกร	กลุ่มที่ได้รับรางวัล (n=51)			กลุ่มที่ไม่ได้รับรางวัล (n=51)		
	\bar{X}	S.D	ความหมาย	\bar{X}	S.D	ความหมาย
	1. กลุ่มมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ใน การดำเนินงานไว้เป็นลายลักษณ์ อักษร	3.75	0.845	มาก	3.25	0.764
2. กลุ่มมีการจัดทำข้อตกลงเกี่ยวกับ การดำเนินงานร่วมกันของสมาชิก ยูวเกษตรกร	3.88	0.840	มาก	3.52	0.640	มาก
3. กลุ่มมีการจัดทำแผนการ ดำเนินงานของกลุ่มไว้อย่างชัดเจน	3.80	0.800	มาก	3.75	0.651	มาก
4. กลุ่มการร่วมกันพิจารณาโครงการ และกิจกรรมลงสู่พื้นที่	3.53	1.138	มาก	3.70	0.729	มาก
5. กลุ่มมีการจัดประชุมสมาชิก ยูวเกษตรกรอย่างสม่ำเสมอ	3.96	0.747	มาก	3.50	0.877	มาก
6. กลุ่มมีการกำหนดผู้รับผิดชอบ โครงการไว้อย่างชัดเจน	4.02	0.836	มาก	3.72	0.695	มาก
เฉลี่ยรวม	3.82	0.566	มาก	3.57	0.591	มาก

จากตารางที่ 4.6 ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นของยูวเกษตรกรต่อการดำเนินงานด้าน
การจัดการของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท พบว่า

สมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรที่ได้รับรางวัล มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการจัดการของกลุ่ม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.566) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละประเด็นพบว่าสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการจัดการในระดับมาก 6 ประเด็น โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากค่ามากไปน้อยได้ดังนี้ กลุ่มมีการกำหนดผู้รับผิดชอบโครงการไว้อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.836) กลุ่มมีการจัดประชุมสมาชิกยูวเกษตรกรอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.747) กลุ่มมีการจัดทำข้อตกลงเกี่ยวกับการดำเนินงานร่วมกันของสมาชิกยูวเกษตรกร ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.840) กลุ่มมีการจัดทำแผนการดำเนินงานของกลุ่มไว้อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 0.800) กลุ่มมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานไว้เป็นลายลักษณ์อักษร ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.845) และกลุ่มการร่วมกันพิจารณาโครงการและกิจกรรมลงสู่พื้นที่ ($\bar{X} = 3.53$, S.D. = 1.138)

ส่วนสมาชิกยูวเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัล มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการจัดการของกลุ่ม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$, S.D. = 0.591) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละประเด็นพบว่าสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการจัดการในระดับมาก 5 ประเด็น โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากค่ามากไปน้อยได้ดังนี้ กลุ่มมีการจัดทำแผนการดำเนินงานของกลุ่มไว้อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.651) กลุ่มมีการกำหนดผู้รับผิดชอบโครงการไว้อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = 0.695) กลุ่มการร่วมกันพิจารณาโครงการและกิจกรรมลงสู่พื้นที่ ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = 0.729) กลุ่มมีการจัดทำข้อตกลงเกี่ยวกับการดำเนินงานร่วมกันของสมาชิกยูวเกษตรกร ($\bar{X} = 3.52$, S.D. = 0.640) และกลุ่มมีการจัดประชุมสมาชิกยูวเกษตรกรอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.877) ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่าสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการจัดการอยู่ในระดับปานกลาง 1 ประเด็น ได้แก่ กลุ่มมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานไว้เป็นลายลักษณ์อักษร ($\bar{X} = 3.25$, S.D. = 0.764)

2.6 ความคิดเห็นของยูวเกษตรกรต่อการดำเนินงานด้านการนำหรือการจูงใจของกลุ่ม ยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

ตารางที่ 4.7 ระดับความคิดเห็นของยูวเกษตรกรต่อการดำเนินงานด้านการนำหรือการจูงใจของ
กลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

การดำเนินงานด้านการนำ หรือการจูงใจของกลุ่มยูวเกษตรกร	กลุ่มที่ได้รับรางวัล (n=51)			กลุ่มที่ไม่ได้รับรางวัล (n=51)		
	\bar{X}	S.D	ความหมาย	\bar{X}	S.D	ความหมาย
1. กลุ่มมีการจัดกิจกรรมเพื่อ เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสมาชิก อย่างสม่ำเสมอ	3.88	0.816	มาก	3.36	0.742	ปานกลาง
2. กลุ่มมีการให้รางวัลกับสมาชิกที่มี ผลงานดีเด่น	3.67	0.993	มาก	3.40	0.775	ปานกลาง
3. กลุ่มมีการเปิดโอกาสให้สมาชิกทุก คนได้แสดงความคิดสร้างสรรค์	4.22	0.757	มากที่สุด	3.56	0.804	มาก
4. กลุ่มมีการคัดเลือกผลงานจาก สมาชิกเพื่อเข้าประกวดในระดับ จังหวัด	3.86	0.800	มาก	3.21	0.801	ปานกลาง
5. กลุ่มได้รับคำแนะนำและ ข้อเสนอแนะจากประธานที่ปรึกษา กลุ่ม	3.84	0.784	มาก	3.36	0.889	ปานกลาง
6. คณะกรรมการที่ปรึกษาเป็นที่ ยอมรับของสมาชิกกลุ่ม	4.27	0.603	มากที่สุด	3.46	0.853	มาก
เฉลี่ยรวม	3.95	0.442	มาก	3.39	0.686	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.7 ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นของยูวเกษตรกรต่อการดำเนินงานด้าน
การนำหรือการจูงใจของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท พบว่า

สมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรที่ได้รับรางวัล มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการนำหรือ
การจูงใจของกลุ่ม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.442) เมื่อพิจารณารายละเอียด

ในแต่ละประเด็นพบว่าสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการนำหรือการจูงใจในระดับมากที่สุด 2 ประเด็น โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากค่ามากไปน้อยได้ดังนี้ คณะกรรมการที่ปรึกษาเป็นที่ยอมรับของสมาชิกกลุ่ม ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.603) และกลุ่มมีการเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนได้แสดงความคิดเห็นสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.757) นอกจากนี้ยังพบว่าสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการนำหรือการจูงใจอยู่ในระดับมาก 4 ประเด็น โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากค่ามากไปน้อยได้ดังนี้ กลุ่มมีการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสมาชิกอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.816) กลุ่มมีการคัดเลือกผลงานจากสมาชิกเพื่อเข้าประกวดในระดับจังหวัด ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 0.800) กลุ่มได้รับคำแนะนำและข้อเสนอแนะจากประธานที่ปรึกษากลุ่ม ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.784) และกลุ่มมีการให้รางวัลกับสมาชิกที่มีผลงานดีเด่น ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 0.993) ตามลำดับ

ส่วนสมาชิกยูวเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัล มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการนำหรือการจูงใจของกลุ่ม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.39$, S.D. = 0.686) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละประเด็นพบว่าสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการนำหรือการจูงใจในระดับมาก 2 ประเด็น โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากค่ามากไปน้อยได้ดังนี้ กลุ่มมีการเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนได้แสดงความคิดเห็นสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 0.804) และคณะกรรมการที่ปรึกษาเป็นที่ยอมรับของสมาชิกกลุ่ม ($\bar{X} = 3.46$, S.D. = 0.853) นอกจากนี้ยังพบว่าสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการนำหรือการจูงใจอยู่ในระดับปานกลาง 4 ประเด็น โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากค่ามากไปน้อยได้ดังนี้ กลุ่มมีการให้รางวัลกับสมาชิกที่มีผลงานดีเด่น ($\bar{X} = 3.40$, S.D. = 0.775) กลุ่มได้รับคำแนะนำและข้อเสนอแนะจากประธานที่ปรึกษากลุ่ม ($\bar{X} = 3.36$, S.D. = 0.889) กลุ่มมีการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสมาชิกอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.36$, S.D. = 0.742) และกลุ่มมีการคัดเลือกผลงานจากสมาชิกเพื่อเข้าประกวดในระดับจังหวัด ($\bar{X} = 3.21$, S.D. = 0.801) ตามลำดับ

2.7 ความคิดเห็นของยูวเกษตรกรต่อการดำเนินงานด้านการประสานงานของกลุ่ม ยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

ตารางที่ 4.8 ระดับความคิดเห็นของยูวเกษตรกรต่อการดำเนินงานด้านการประสานงานของกลุ่ม
ยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

การดำเนินงานด้านการประสานงาน ของกลุ่มยูวเกษตรกร	กลุ่มที่ได้รับรางวัล (n=51)			กลุ่มที่ไม่ได้รับรางวัล (n=51)		
	\bar{X}	S.D	ความหมาย	\bar{X}	S.D	ความหมาย
1. กลุ่มมีการร่วมกับหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนงาน โครงการและกิจกรรมต่างๆ	3.75	0.913	มาก	3.11	0.879	ปานกลาง
2. กลุ่มมีการร่วมกับหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องจัดกิจกรรมให้แก่สมาชิก ยูวเกษตรกร	3.76	0.737	มาก	3.21	0.850	ปานกลาง
3. กลุ่มมีการประสานงานร่วมกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดฝึกอบรม ถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตรให้แก่ สมาชิกยูวเกษตรกร	4.02	0.761	มาก	3.21	0.917	ปานกลาง
4. กลุ่มมีการประสานงานเพื่อจัดหา งบประมาณสนับสนุนแผนงาน โครงการและกิจกรรมของกลุ่ม	3.51	0.674	มาก	3.23	0.924	ปานกลาง
5. กลุ่มมีการร่วมมือและประสานงาน กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายใน และภายนอกอย่างชัดเจน	3.82	0.842	มาก	3.11	0.966	ปานกลาง
6. ผู้ทำหน้าที่ประสานงานมีความ เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง	4.04	0.564	มาก	3.15	0.896	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	3.81	0.436	มาก	3.16	0.822	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.8 ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นของยูวเกษตรกรต่อการดำเนินงานด้านการประสานงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท พบว่า

สมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรที่ได้รับรางวัล มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการประสานงานของกลุ่ม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.436) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละประเด็นพบว่าสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการประสานงานในระดับมาก 6 ประเด็น โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากค่ามากไปน้อยได้ดังนี้ผู้ที่ทำหน้าที่ประสานงานมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.564) กลุ่มมีการประสานงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตรให้แก่สมาชิกยูวเกษตรกร ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.761) กลุ่มมีการร่วมมือและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.842) กลุ่มมีการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดกิจกรรมให้แก่สมาชิกยูวเกษตรกร ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 0.737) กลุ่มมีการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนงาน โครงการและกิจกรรมต่างๆ ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.913) และกลุ่มมีการประสานงานเพื่อจัดหางบประมาณ สนับสนุนแผนงาน โครงการและกิจกรรมของกลุ่ม ($\bar{X} = 3.51$, S.D. = 0.674) ตามลำดับ

ส่วนสมาชิกยูวเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัล มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการประสานงานของกลุ่ม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.16$, S.D. = 0.822) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละประเด็นพบว่าสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการประสานงานในระดับปานกลาง 6 ประเด็น โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากค่ามากไปน้อยได้ดังนี้ กลุ่มมีการประสานงานเพื่อจัดหางบประมาณ สนับสนุนแผนงาน โครงการและกิจกรรมของกลุ่ม ($\bar{X} = 3.23$, S.D. = 0.924) กลุ่มมีการประสานงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตรให้แก่สมาชิกยูวเกษตรกร ($\bar{X} = 3.21$, S.D. = 0.917) กลุ่มมีการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดกิจกรรมให้แก่สมาชิกยูวเกษตรกร ($\bar{X} = 3.21$, S.D. = 0.850) กลุ่มมีการร่วมมือและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 3.11$, S.D. = 0.966) กลุ่มมีการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนงาน โครงการและกิจกรรมต่างๆ ($\bar{X} = 3.11$, S.D. = 0.879) และผู้ที่ทำหน้าที่ประสานงานมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง ($\bar{X} = 3.15$, S.D. = 0.896) ตามลำดับ

2.8 ความคิดเห็นของยูวเกษตรกรต่อการดำเนินงานด้านการติดตามและประเมินผล ของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

ตารางที่ 4.9 ระดับความคิดเห็นของยูวเกษตรกรต่อการดำเนินงานด้านการติดตามและประเมินผล
ของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

การดำเนินงานด้านการติดตามและ ประเมินผลของกลุ่มยูวเกษตรกร	กลุ่มที่ได้รับรางวัล (n=51)			กลุ่มที่ไม่ได้รับรางวัล (n=51)		
	\bar{X}	S.D	ความหมาย	\bar{X}	S.D	ความหมาย
1. กลุ่มมีการสำรวจผลการดำเนินงาน ของสมาชิกยูวเกษตรกรอย่าง สม่ำเสมอ	3.63	0.937	มาก	3.56	0.668	มาก
2. กลุ่มมีการจดบันทึกและสรุปผล การดำเนินงานเป็นประจำ	3.59	0.983	มาก	3.46	0.727	มาก
3. กลุ่มมีการร่วมกันติดตามและ ประเมินผลการปฏิบัติงานอย่าง ต่อเนื่อง	3.61	0.850	มาก	3.25	0.971	ปานกลาง
4. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมมีการติดตามดูแล การดำเนินงานตลอดเป็นระยะๆ	3.73	0.827	มาก	3.50	0.700	มาก
5. นำผลที่ได้จากการดำเนินงานมา เป็นข้อมูลพิจารณาแก้ไขปรับปรุง การดำเนินงานของกลุ่ม	3.86	0.917	มาก	3.40	0.800	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	3.68	0.693	มาก	3.43	0.617	มาก

จากตารางที่ 4.9 ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นของยูวเกษตรกรต่อการดำเนินงานด้าน
การติดตามและประเมินผลของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท พบว่า

สมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรที่ได้รับรางวัล มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้าน
การติดตามและประเมินผลของกลุ่ม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$, S.D. = 0.693) เมื่อ
พิจารณารายละเอียดในแต่ละประเด็นพบว่าสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน
ด้านการติดตามและประเมินผลในระดับมาก 5 ประเด็น โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากค่ามากไป

น้อยได้ดังนี้ นำผลที่ได้จากการดำเนินงานมาเป็นข้อมูลพิจารณาแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานของกลุ่ม ($\bar{X} = 3.86, S.D. = 0.917$) เจ้าหน้าที่ส่งเสริมมีการติดตามดูแลการดำเนินงานตลอดเป็นระยะๆ ($\bar{X} = 3.73, S.D. = 0.827$) กลุ่มมีการสำรวจผลการดำเนินงานของสมาชิกยูวเกษตรกรอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.63, S.D. = 0.937$) กลุ่มมีการร่วมกันติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.61, S.D. = 0.850$) และกลุ่มมีการจดบันทึกและสรุปผลการดำเนินงานเป็นประจำ ($\bar{X} = 3.59, S.D. = 0.983$) ตามลำดับ

ส่วนสมาชิกยูวเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัล มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการติดตามและประเมินผลของกลุ่ม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.43, S.D. = 0.617$) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละประเด็นพบว่าสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการติดตามและประเมินผลในระดับมาก 3 ประเด็น โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากค่ามากไปน้อยได้ดังนี้ กลุ่มมีการสำรวจผลการดำเนินงานของสมาชิกยูวเกษตรกรอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.56, S.D. = 0.668$) เจ้าหน้าที่ส่งเสริมมีการติดตามดูแลการดำเนินงานตลอดเป็นระยะๆ ($\bar{X} = 3.50, S.D. = 0.700$) และกลุ่มมีการจดบันทึกและสรุปผลการดำเนินงานเป็นประจำ ($\bar{X} = 3.46, S.D. = 0.727$) ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่าสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการติดตามและประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง 2 ประเด็น โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากค่ามากไปน้อยได้ดังนี้ นำผลที่ได้จากการดำเนินงานมาเป็นข้อมูลพิจารณาแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานของกลุ่ม ($\bar{X} = 3.40, S.D. = 0.800$) และกลุ่มมีการร่วมกันติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.25, S.D. = 0.971$)

ตอนที่ 3 ผลการดำเนินงานของกลุ่มเยาวชนเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

การศึกษาผลการดำเนินงานของกลุ่มเยาวชนเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความพึงพอใจ ด้านการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น ด้านพฤติกรรม และด้านผลลัพธ์ที่ได้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังตารางที่ 4.10-4.14

3.1 ความคิดเห็นของเยาวชนเกษตรกรต่อผลการดำเนินงานของกลุ่มเยาวชนเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท โดยภาพรวม

ตารางที่ 4.10 ระดับความคิดเห็นของเยาวชนเกษตรกรต่อผลการดำเนินงานของกลุ่มเยาวชนเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท โดยภาพรวม

ผลการดำเนินงาน ของกลุ่มเยาวชนเกษตรกร	กลุ่มที่ได้รับรางวัล (n=51)			กลุ่มที่ไม่ได้รับรางวัล (n=51)		
	\bar{X}	S.D	ความหมาย	\bar{X}	S.D	ความหมาย
1. ด้านความพึงพอใจ	3.82	0.550	มาก	3.33	0.767	ปานกลาง
2. ด้านการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น	3.76	0.599	มาก	3.46	0.625	มาก
3. ด้านพฤติกรรม	3.83	0.483	มาก	3.49	0.610	มาก
4. ด้านผลลัพธ์ที่ได้	3.94	0.474	มาก	3.53	0.590	มาก
เฉลี่ยรวม	3.84	0.442	มาก	3.45	0.524	มาก

จากตารางที่ 4.10 ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นของเยาวชนเกษตรกรต่อผลการดำเนินงานของกลุ่มเยาวชนเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท โดยภาพรวมพบว่า

สมาชิกกลุ่มเยาวชนเกษตรกรที่ได้รับรางวัล มีความคิดเห็นต่อผลการดำเนินงานของกลุ่ม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 4 ประเด็น โดยเรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อยได้ดังนี้ ด้านผลลัพธ์ที่ได้ ($\bar{X} = 3.94$, S.D.= 0.474) ด้านพฤติกรรม ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 0.483) ด้านความพึงพอใจ ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.550) และด้านการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 0.599) ตามลำดับ

ส่วนสมาชิกกลุ่มเยาวชนเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัล มีความคิดเห็นต่อผลการดำเนินงานของกลุ่ม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3 ประเด็น โดยเรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อยได้ดังนี้ ด้านผลลัพธ์ที่ได้ ($\bar{X} = 3.53$, S.D. = 0.590) ด้านพฤติกรรม ($\bar{X} = 3.49$, S.D. = 0.610) และด้านการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น ($\bar{X} = 3.46$, S.D. = 0.625) นอกจากนี้สมาชิกเยาวชนเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อผล

การดำเนินงานของกลุ่มในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง 1 ประเด็น ได้แก่ ด้านความพึงพอใจ ($\bar{X} = 3.33, S.D. = 0.767$)

เมื่อศึกษาผลการดำเนินงานของกลุ่มยุทธกรในจังหวัดชัยนาท ทั้ง 4 ด้าน สามารถนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 4.11-4.14

3.2 ความพึงพอใจของยุทธกรต่อการดำเนินงานของกลุ่มยุทธกรในจังหวัดชัยนาท

ตารางที่ 4.11 ระดับความพึงพอใจของยุทธกรต่อการดำเนินงานของกลุ่มยุทธกรในจังหวัดชัยนาท

ความพึงพอใจของยุทธกร ต่อการดำเนินงานของกลุ่ม	กลุ่มที่ได้รับรางวัล (n=51)			กลุ่มที่ไม่ได้รับรางวัล (n=51)		
	\bar{X}	S.D	ความหมาย	\bar{X}	S.D	ความหมาย
1. วัตถุประสงค์ของการดำเนินงานมีความชัดเจน	3.82	0.793	มาก	3.52	0.671	มาก
2. การให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่มอย่างเท่าเทียมกัน	4.12	0.683	มาก	3.46	0.754	มาก
3. มีการจัดกิจกรรมให้คำแนะนำปรึกษา และแก้ไขปัญหา	3.63	0.894	มาก	3.36	0.843	ปานกลาง
4. มีการจัดวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่ม	3.61	0.874	มาก	3.56	0.753	มาก
5. มีการจัดสรรผลประโยชน์หรือผลกำไรให้กับสมาชิกกลุ่มอย่างเท่าเทียมกัน	3.76	0.951	มาก	3.03	1.106	ปานกลาง
6. ผลการดำเนินงานของกลุ่มอยู่ในระดับดี น่าพึงพอใจ	4.02	0.648	มาก	3.05	1.097	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	3.82	0.550	มาก	3.33	0.767	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.11 ผลการศึกษาระดับความพึงพอใจของยูวเกษตรกรต่อการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท พบว่า

สมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรที่ได้รับรางวัล มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของกลุ่ม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.550) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละประเด็นพบว่า สมาชิกยูวเกษตรกร มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของกลุ่มในระดับมาก 6 ประเด็น โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากค่ามากไปน้อยได้ดังนี้ การให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่มอย่างเท่าเทียมกัน ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.683) ผลการดำเนินงานของกลุ่มอยู่ในระดับดี นำพึงพอใจ ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.648) วัตถุประสงค์ของการดำเนินงานมีความชัดเจน ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.793) มีการจัดสรรผลประโยชน์หรือผลกำไรให้กับสมาชิกกลุ่มอย่างเท่าเทียมกัน ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 0.951) มีการจัดกิจกรรมให้คำแนะนำปรึกษา และแก้ไขปัญหา ($\bar{X} = 3.63$, S.D. = 0.894) และมีการจัดวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่ม ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = 0.874) ตามลำดับ

ส่วนสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัล มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของกลุ่ม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$, S.D. = 0.767) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละประเด็นพบว่าสมาชิกยูวเกษตรกร มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของกลุ่มในระดับมาก 3 ประเด็น โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากค่ามากไปน้อยได้ดังนี้ มีการจัดวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่ม ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 0.753) วัตถุประสงค์ของการดำเนินงานมีความชัดเจน ($\bar{X} = 3.52$, S.D. = 0.671) และการให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่มอย่างเท่าเทียมกัน ($\bar{X} = 3.46$, S.D. = 0.754) นอกจากนี้ยังพบว่าสมาชิกยูวเกษตรกร มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของกลุ่มอยู่ในระดับปานกลาง 3 ประเด็น โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากค่ามากไปน้อยได้ดังนี้ มีการจัดกิจกรรมให้คำแนะนำปรึกษา และแก้ไขปัญหา ($\bar{X} = 3.36$, S.D. = 0.843) ผลการดำเนินงานของกลุ่มอยู่ในระดับดี นำพึงพอใจ ($\bar{X} = 3.05$, S.D. = 1.097) และมีการจัดสรรผลประโยชน์หรือผลกำไรให้กับสมาชิกกลุ่มอย่างเท่าเทียมกัน ($\bar{X} = 3.03$, S.D. = 1.106) ตามลำดับ

3.3 การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นของยูวเกษตรกรภายหลังจากการเป็นสมาชิกกลุ่ม/การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

ตารางที่ 4.12 ระดับความคิดเห็นของยูวเกษตรกรต่อการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นภายหลังจากการเป็นสมาชิกกลุ่ม/การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

การเรียนรู้ของยูวเกษตรกรภายหลังจากการเป็นสมาชิกกลุ่ม/เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม	กลุ่มที่ได้รับรางวัล (n=51)			กลุ่มที่ไม่ได้รับรางวัล (n=51)		
	\bar{X}	S.D	ความหมาย	\bar{X}	S.D	ความหมาย
1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการเพาะปลูกอย่างถูกต้อง	3.98	0.905	มาก	3.56	0.605	มาก
2. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลี้ยงสัตว์อย่างถูกต้อง	3.73	0.940	มาก	3.50	0.755	มาก
3. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิคการเกษตร	3.47	0.880	มาก	3.48	0.640	มาก
4. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น	3.80	0.895	มาก	3.50	0.700	มาก
5. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าเกษตรมากขึ้น	3.82	0.842	มาก	3.26	0.956	ปานกลาง
6. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการตลาดของสินค้าเกษตรมากขึ้น	3.80	0.917	มาก	3.26	0.997	ปานกลาง
7. สามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมไปประยุกต์ใช้กับการดำเนินชีวิตประจำวัน	3.76	0.737	มาก	3.68	0.811	มาก
เฉลี่ยรวม	3.76	0.599	มาก	3.46	0.625	มาก

จากตารางที่ 4.12 ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นของยูวเกษตรกรต่อการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นภายหลังจากการเป็นสมาชิกกลุ่ม/การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท พบว่า

สมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรที่ได้รับรางวัล มีความคิดเห็นต่อการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นภายหลังจากการเป็นสมาชิกกลุ่ม/การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 0.599) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละประเด็นพบว่าสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นภายหลังจากการเป็นสมาชิกกลุ่ม/การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มในระดับมาก 7 ประเด็น โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากค่ามากไปน้อยได้ดังนี้ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการเพาะปลูกอย่างถูกต้อง ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.905) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าเกษตรมากขึ้น ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.842) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการตลาดของสินค้าเกษตรมากขึ้น ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 0.917) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 0.895) สามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมไปประยุกต์ใช้กับการดำเนินชีวิตประจำวัน ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 0.737) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลี้ยงสัตว์อย่างถูกต้อง ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.940) และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเคหกิจการเกษตร ($\bar{X} = 3.47$, S.D. = 0.880) ตามลำดับ

ส่วนสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัล มีความคิดเห็นต่อการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นภายหลังจากการเป็นสมาชิกกลุ่ม/การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.46$, S.D. = 0.625) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละประเด็นพบว่าสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นภายหลังจากการเป็นสมาชิกกลุ่ม/การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มในระดับมาก 5 ประเด็น โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากค่ามากไปน้อยได้ดังนี้ สามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมไปประยุกต์ใช้กับการดำเนินชีวิตประจำวัน ($\bar{X} = 3.68$, S.D. = 0.811) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการเพาะปลูกอย่างถูกต้อง ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 0.605) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลี้ยงสัตว์อย่างถูกต้อง ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.755) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.700) และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเคหกิจการเกษตร ($\bar{X} = 3.48$, S.D. = 0.640) ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่าสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นภายหลังจากการเป็นสมาชิกกลุ่ม/การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มอยู่ในระดับปานกลาง 2 ประเด็น โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากค่ามากไปน้อยได้ดังนี้ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการตลาดของสินค้าเกษตรมากขึ้น ($\bar{X} = 3.26$, S.D. = 0.997) และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าเกษตรมากขึ้น ($\bar{X} = 3.26$, S.D. = 0.956)

3.4 พฤติกรรมการทำงานของยูวเกษตรกรภายหลังการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม ยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

ตารางที่ 4.13 ระดับความคิดเห็นของยูวเกษตรกรต่อพฤติกรรมการทำงานภายหลังการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

พฤติกรรมการทำงานของยูวเกษตรกร ภายหลังการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม	กลุ่มที่ได้รับรางวัล (n=51)			กลุ่มที่ไม่ได้รับรางวัล (n=51)		
	\bar{X}	S.D	ความหมาย	\bar{X}	S.D	ความหมาย
1. มีการปรับปรุงพฤติกรรมการทำ การเกษตรอย่างถูกต้อง	3.73	0.827	มาก	3.32	0.811	ปานกลาง
2. มีการพัฒนาปรับปรุงเทคนิคการทำ การเกษตรเพื่อให้ได้ผลผลิตที่สูงขึ้น	3.57	0.944	มาก	3.44	0.753	มาก
3. สามารถนำทรัพยากรที่มีอยู่ใน ท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในการทำ การเกษตรได้อย่างเหมาะสม	4.04	0.747	มาก	3.48	0.728	มาก
4. สามารถถ่ายทอดความรู้ด้าน การเกษตรให้แก่เพื่อนสมาชิกได้อย่าง ถูกต้อง	4.00	0.721	มาก	3.60	0.721	มาก
5. สามารถตัดสินใจและแก้ไขปัญหา เฉพาะหน้าได้เป็นอย่างดี	3.82	0.767	มาก	3.62	0.690	มาก
เฉลี่ยรวม	3.88	0.483	มาก	3.49	0.610	มาก

จากตารางที่ 4.13 ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นของยูวเกษตรกรต่อพฤติกรรมการทำงานของยูวเกษตรกรภายหลังการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท พบว่า สมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรที่ได้รับรางวัล มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการทำงานภายหลังจากการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.483) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละประเด็นพบว่าสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการทำงานภายหลังการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มในระดับมาก 5 ประเด็น โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากค่ามากไปน้อยได้ดังนี้ สามารถนำทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในการทำการเกษตรได้

อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.747) สามารถถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตรให้แก่เพื่อนสมาชิกได้อย่างถูกต้อง ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.721) สามารถตัดสินใจและแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้เป็นอย่างดี ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.767) มีการปรับปรุงพฤติกรรมการทำงานเกษตรอย่างถูกต้อง ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.827) และมีการพัฒนาปรับปรุงเทคนิคการทำงานเกษตรเพื่อให้ได้ผลผลิตที่สูงขึ้น ($\bar{X} = 3.57$, S.D. = 0.944) ตามลำดับ

ส่วนสมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัล มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการทำงานภายหลังจากการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.49$, S.D. = 0.610) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละประเด็นพบว่าสมาชิกเกษตรกร มีพฤติกรรมการทำงานภายหลังจากการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มในระดับมาก 4 ประเด็น โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากค่ามากไปน้อยได้ดังนี้ สามารถตัดสินใจและแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้เป็นอย่างดี ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = 0.690) สามารถถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตรให้แก่เพื่อนสมาชิกได้อย่างถูกต้อง ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 0.721) สามารถนำทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในการทำการเกษตรได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.48$, S.D. = 0.728) และมีการพัฒนาปรับปรุงเทคนิคการทำงานเกษตรเพื่อให้ได้ผลผลิตที่สูงขึ้น ($\bar{X} = 3.44$, S.D. = 0.753) ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่าสมาชิกเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการทำงานภายหลังจากการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มอยู่ในระดับปานกลาง 1 ประเด็น ได้แก่ มีการปรับปรุงพฤติกรรมการทำงานเกษตรอย่างถูกต้อง ($\bar{X} = 3.32$, S.D. = 0.811)

3.5 ผลลัพธ์ที่ได้ของยูวเกษตรกรกรภายหลังจากการเป็นสมาชิกกลุ่ม/การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มยูวเกษตรกรกรในจังหวัดชัยนาท

ตารางที่ 4.14 ระดับความคิดเห็นของยูวเกษตรกรกรต่อผลลัพธ์ที่ได้ภายหลังจากการเป็นสมาชิกกลุ่ม/การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มยูวเกษตรกรกรในจังหวัดชัยนาท

ผลลัพธ์ที่ได้ของยูวเกษตรกรกรภายหลังจากการเป็นสมาชิกกลุ่ม/การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม	กลุ่มที่ได้รับรางวัล (n=51)			กลุ่มที่ไม่ได้รับรางวัล (n=51)		
	\bar{X}	S.D	ความหมาย	\bar{X}	S.D	ความหมาย
1. ได้ผลผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพ	4.04	0.599	มาก	3.46	0.805	มาก
2. มีรายได้เสริมจากการทำอาชีพเกษตรกรรม	3.80	0.693	มาก	3.50	0.700	มาก
3. มีเงินออมเพิ่มมากขึ้น	3.80	0.849	มาก	3.60	0.663	มาก
4. ลดภาระค่าใช้จ่ายในครัวเรือน	4.02	0.735	มาก	3.56	0.697	มาก
5. ได้รับการยอมรับจากเพื่อนสมาชิกยูวเกษตรกร ครูที่ปรึกษา ผู้บริหารโรงเรียน และผู้ปกครอง	4.08	0.821	มาก	3.58	0.666	มาก
เฉลี่ยรวม	3.94	0.474	มาก	3.53	0.590	มาก

จากตารางที่ 4.14 ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นของยูวเกษตรกรกรต่อผลลัพธ์ที่ได้ภายหลังจากการเป็นสมาชิกกลุ่ม/การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มยูวเกษตรกรกรในจังหวัดชัยนาท พบว่าสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรกรที่ได้รับรางวัล มีความคิดเห็นต่อผลลัพธ์ที่ได้ภายหลังจากการเป็นสมาชิกกลุ่ม/การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 0.474) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละประเด็นพบว่าสมาชิกยูวเกษตรกรกร มีความคิดเห็นต่อผลลัพธ์ที่ได้ภายหลังจากการเป็นสมาชิกกลุ่ม/การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มในระดับมาก 5 ประเด็น โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากค่ามากไปน้อยได้ดังนี้ ได้รับการยอมรับจากเพื่อนสมาชิกยูวเกษตรกร ครูที่ปรึกษา ผู้บริหารโรงเรียน และผู้ปกครอง ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.821) ได้ผลผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพ ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.599) ลดภาระค่าใช้จ่ายในครัวเรือน ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.735) มีเงินออมเพิ่ม

มากขึ้น ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 0.849) และมีรายได้เสริมจากการทำอาชีพเกษตรกรรม ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 0.693) ตามลำดับ

ส่วนสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัล มีความคิดเห็นต่อผลลัพธ์ที่ได้ภายหลังจากการเป็นสมาชิกกลุ่ม/การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$, S.D. = 0.590) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละประเด็นพบว่าสมาชิกยุวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อผลลัพธ์ที่ได้ภายหลังจากการเป็นสมาชิกกลุ่ม/การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มในระดับมาก 5 ประเด็น โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากค่ามากไปน้อยได้ดังนี้ มีเงินออมเพิ่มมากขึ้น ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 0.663) ได้รับการยอมรับจากเพื่อนสมาชิกยุวเกษตรกร ครูที่ปรึกษา ผู้บริหาร โรงเรียน และผู้ปกครอง ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = 0.666) ลดภาระค่าใช้จ่ายในครัวเรือน ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 0.697) มีรายได้เสริมจากการทำอาชีพเกษตรกรรม ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.700) และได้ผลผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพ ($\bar{X} = 3.46$, S.D. = 0.805) ตามลำดับ

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบการดำเนินงานของกลุ่มยุวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

4.1 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของยุวเกษตรกรต่อการดำเนินงานของกลุ่มยุวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของยุวเกษตรกรต่อการดำเนินงานของกลุ่มยุวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท โดยการวิเคราะห์ค่าที (t-test) ระหว่างกลุ่มยุวเกษตรกรที่ได้รับรางวัล และกลุ่มยุวเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัล ดังตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของยูวเกษตรกรต่อการดำเนินงานของกลุ่ม
ยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

การดำเนินงานของ กลุ่มยูวเกษตรกร	กลุ่มยูวเกษตรกรที่ ได้รับรางวัล (n=51)		กลุ่มยูวเกษตรกรที่ไม่ได้ รับรางวัล (n=51)		t	Sig
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D		
1. ด้านกำลังคน	3.79	0.507	2.95	0.755	6.538	.000*
2. ด้านงบประมาณ	3.77	0.597	3.01	0.808	5.344	.000*
3. ด้านวัสดุอุปกรณ์	3.98	0.408	3.20	0.764	6.411	.000*
4. ด้านการจัดการ	3.82	0.566	3.57	0.591	2.194	.031*
5. ด้านการนำหรือการจูงใจ	3.95	0.442	3.39	0.686	4.946	.000*
6. ด้านการประสานงาน	3.81	0.436	3.16	0.822	4.988	.000*
7. ด้านการติดตามและ ประเมินผล	3.68	0.693	3.43	0.617	1.916	.058
เฉลี่ยรวม	3.83	0.412	3.24	0.615	5.620	.000*

*มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 4.15 ผลการเปรียบเทียบพบว่า กลุ่มยูวเกษตรกรที่ได้รับรางวัล และกลุ่มยูวเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัลมีระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของกลุ่มแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มยูวเกษตรกรที่ได้รับรางวัลมีระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของกลุ่มมากกว่ากลุ่มยูวเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัล

นอกจากนี้ยังพบว่า กลุ่มยูวเกษตรกรที่ได้รับรางวัล มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของกลุ่มแตกต่างกับกลุ่มยูวเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัล ในด้านการจัดการ ด้านกำลังคน ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการนำหรือการจูงใจ และด้านการประสานงาน ยกเว้นด้านการติดตามและประเมินผล ที่มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของกลุ่มไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของยูวเกษตรกรต่อผลการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของยูวเกษตรกรต่อผลการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท โดยการวิเคราะห์ค่าที (t-test) ระหว่างกลุ่มยูวเกษตรกรที่ได้รับรางวัล และกลุ่มยูวเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัล ดังตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของยูวเกษตรกรต่อผลการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

ผลการดำเนินงานของ กลุ่มยูวเกษตรกร	กลุ่มยูวเกษตรกรที่ ได้รับรางวัล (n=51)		กลุ่มยูวเกษตรกรที่ไม่ได้ รับรางวัล (n=51)		t	Sig
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D		
1. ด้านความพึงพอใจ	3.82	0.550	3.33	0.767	3.757	.000*
2. ด้านการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น	3.76	0.599	3.46	0.625	2.504	.014*
3. ด้านพฤติกรรม	3.83	0.483	3.49	0.610	3.108	.002*
4. ด้านผลลัพธ์ที่ได้	3.94	0.474	3.53	0.590	3.861	.000*
เฉลี่ยรวม	3.84	0.442	3.45	0.524	4.032	.000*

*มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 4.16 ผลการเปรียบเทียบพบว่า กลุ่มยูวเกษตรกรที่ได้รับรางวัล และกลุ่มยูวเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัล มีระดับความคิดเห็นต่อผลการดำเนินงานของกลุ่มแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มยูวเกษตรกรที่ได้รับรางวัลมีระดับความคิดเห็นต่อผลการดำเนินงานของกลุ่มมากกว่ากลุ่มยูวเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัล

นอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่มยูวเกษตรกรที่ได้รับรางวัล มีความคิดเห็นต่อผลการดำเนินงานของกลุ่มแตกต่างกับกลุ่มยูวเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัล ในด้านการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น ด้านพฤติกรรม ด้านความพึงพอใจ และด้านผลลัพธ์ที่ได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

5.1 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของยูวเกษตรกรกับการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของยูวเกษตรกรกับการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท โดยการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple Correlation Analysis) ดังตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของยูวเกษตรกรกับการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

ตัวแปร	Y	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉
Y	1									
X ₁	-.069	1								
X ₂	.115	-.116	1							
X ₃	.127	-.069	.926**	1						
X ₄	-.085	-.031	.096	.140	1					
X ₅	-.066	-.032	.098	.153	.958**	1				
X ₆	-.142	-.146	.286**	.366**	.649**	.673**	1			
X ₇	.055	.073	-.004	.011	-.164	-.179	-.208**	1		
X ₈	.081	.080	-.001	.018	.058	.059	-.028	.046	1	
X ₉	.167	-.055	.160	.189	.187	.153	.012	.007	-.013	1

**มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

จากตารางที่ 4.17 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของยูวเกษตรกรกับผลการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท พบว่าตัวแปรด้านเพศ (X₁) อายุ (X₂) ระดับการศึกษา (X₃) การติดต่อสื่อสารภายในกลุ่ม (X₄) การติดต่อสื่อสารกับครูที่ปรึกษา (X₅) การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม (X₆) การประกอบอาชีพของบิดามารดา (X₇) ประสบการณ์ทางการเกษตร (X₈) และความสนใจด้านการเกษตร (X₉) ยังไม่มี

หลักฐานเพียงพอที่จะสนับสนุนว่าตัวแปรดังกล่าวมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กับผลการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

นอกจากนี้ยังพบว่า การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม (X_6) ของยูวเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับการติดต่อสื่อสารภายในกลุ่ม (X_4) และการติดต่อสื่อสารกับครูที่ปรึกษา (X_5) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในระดับก่อนข้างสูงและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยมีค่า $r=.649$ และ $.673$ ในขณะที่การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มก็มีความสัมพันธ์กับอายุ และระดับการศึกษาด้วยเช่นกัน แต่มีความสัมพันธ์กันค่อนข้างต่ำ โดยมีค่า $r=.286$ และ $.366$ ตามลำดับ

5.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกับการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกับการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท โดยการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple Correlation Analysis) ดังตารางที่ 4.18

ตารางที่ 4.18 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกับการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

ตัวแปร	Y	XX ₁	XX ₂	XX ₃	XX ₄	XX ₅	XX ₆	XX ₇
Y	1							
XX ₁	.778**	1						
XX ₂	.730**	.889**	1					
XX ₃	.652**	.713**	.634**	1				
XX ₄	.706**	.673**	.662**	.430**	1			
XX ₅	.734**	.744**	.669**	.673**	.586**	1		
XX ₆	.760**	.802**	.758**	.735**	.550**	.701**	1	
XX ₇	.726**	.695**	.674**	.572**	.599**	.587**	.685**	1

**มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

จากตารางที่ 4.18 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกับผลการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท พบว่าตัวแปรปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกร ทั้ง 7 ด้านมีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท โดยภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่า

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ค่อนข้างสูง เรียงตามลำดับจากสูงสุดไปหาค่าสุด คือ ด้านกำลังคน (XX_1) ค่า $r=.778$ ด้านการประสานงาน (XX_6) ค่า $r=.760$ ด้านการนำหรือการจูงใจ (XX_5) ค่า $r=.734$ ด้านงบประมาณ (XX_2) ค่า $r=.730$ ด้านการติดตามและประเมินผล (XX_7) ค่า $r=.726$ ด้านการจัดการ (XX_4) ค่า $r=.706$ และด้านวัสดุอุปกรณ์ (XX_3) ค่า $r=.652$ ตามลำดับ

ตอนที่ 6 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของกลุ่มยุทธกรในจังหวัดชัยนาท

จากการรวบรวมปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของกลุ่มยุทธกรในจังหวัดชัยนาท สามารถสรุปได้ดังนี้

6.1 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของกลุ่มยุทธกรที่ได้รับรางวัลในจังหวัดชัยนาท

6.1.1 ปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินงานของกลุ่มยุทธกรที่ได้รับรางวัล

ตารางที่ 4.19 ปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินงานของกลุ่มยุทธกรที่ได้รับรางวัลในจังหวัดชัยนาท

n=51		
ประเด็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ด้านกำลังคน		
1.1 ด้านกำลังคนมีน้อย จึงทำให้การบริหารจัดการงานด้านต่างๆ เป็นไปด้วยความล่าช้า	12	10.5
1.2 ยังขาดกำลังในการสร้างกลุ่ม เพราะเยาวชนไทยไม่สนใจในการเกษตร	5	4.4
2. ด้านงบประมาณ		
2.1 งบประมาณไม่เพียงพอสำหรับซื้อสิ่งของ/วัสดุอุปกรณ์ทางการเกษตร	1	0.9
2.2 ขาดงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่มยุทธกร	20	17.5

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

n=51		
ประเด็น	จำนวน	ร้อยละ
	(คน)	
3. ด้านวัสดุอุปกรณ์		
3.1 วัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอ เช่น จอบ บัวรดน้ำ เป็นต้น	21	18.4
3.2 วัสดุอุปกรณ์เก่า ชำรุด ไม่สามารถนำมาใช้ในการทำกิจกรรมได้	2	1.8
4. ด้านการจัดการ		
4.1 ขาดการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ	5	4.4
4.2 ทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินงานยังไม่เพียงพอ	11	9.6
5. การนำหรือการจูงใจ		
5.1 สมาชิกส่วนใหญ่ไม่สนใจเข้าร่วมกิจกรรม	16	14.0
5.2 ผู้นำกลุ่มไม่ค่อยมีบทบาทในการดำเนินงาน จึงทำให้มีสมาชิกเข้าร่วมทำกิจกรรมน้อย	1	0.9
6. ด้านการประสานงาน		
5.1 การประสานงานยังไม่ต่อเนื่อง เพราะมีกิจกรรมอื่นๆ เข้ามาเยอะ	7	6.1
5.2 ขาดเจ้าหน้าที่เป็นคนกลางในการประสานงานกลุ่ม จึงทำให้การดำเนินงานไม่ค่อยประสบความสำเร็จ	2	1.8
7. ด้านการติดตามและประเมินผล		
7.1 การติดตามและประเมินผลยังไม่ต่อเนื่อง	6	5.3
7.2 การติดตามและประเมินผล อยู่ในเกณฑ์พอใช้	5	4.4

จากตารางที่ 4.19 ผลการศึกษาปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงานของกลุ่มเยาวชนที่
ได้รับรางวัลในจังหวัดชัยนาท พบว่า

1. ด้านกำลังคน พบว่าสมาชิกเยาวชนร้อยละ 10.5 มีความคิดต่อปัญหาและ
อุปสรรคในการดำเนินงานด้านกำลังคน 1 ประเด็น คือ ด้านกำลังคนมีน้อยจึงทำให้การบริหาร
จัดการงานด้านต่างๆ เป็นไปด้วยความล่าช้า นอกจากนี้สมาชิกเยาวชนร้อยละ 4.4 มีความเห็น
ต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านกำลังคน 1 ประเด็น คือ ยังขาดกำลังในการสร้างกลุ่ม
เพราะเยาวชนไทยไม่สนใจในการเกษตร

2. ด้านงบประมาณ พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกรร้อยละ 17.5 มีความคิดต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านงบประมาณ 1 ประเด็น คือขาดงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกร นอกจากนี้สมาชิกยูวเกษตรกร ร้อยละ 0.9 มีความเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน ด้านงบประมาณ 1 ประเด็น คือ งบประมาณไม่เพียงพอสำหรับซื้อสิ่งของ/วัสดุอุปกรณ์ทางการเกษตร

3. ด้านวัสดุอุปกรณ์ พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกรร้อยละ 18.4 มีความคิดต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน ด้านวัสดุอุปกรณ์ 1 ประเด็น คือ วัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอ เช่น จอบ บัวรดน้ำ เป็นต้น นอกจากนี้สมาชิกยูวเกษตรกรร้อยละ 1.8 มีความเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน ด้านวัสดุอุปกรณ์ 1 ประเด็น คือวัสดุอุปกรณ์เก่า ชำรุด ไม่สามารถนำมาใช้ในการทำกิจกรรมได้

4. ด้านการจัดการ พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกรร้อยละ 9.6 มีความคิดต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน ด้านการจัดการ 1 ประเด็น คือ ทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินงานยังไม่เพียงพอ นอกจากนี้สมาชิกยูวเกษตรกรร้อยละ 4.4 มีความเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน ด้านการจัดการ ใน 1 ประเด็น คือ ขาดการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ

5. ด้านการนำหรือการจูงใจ พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกรร้อยละ 14.0 มีความคิดต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านการนำหรือการจูงใจ 1 ประเด็น คือ สมาชิกส่วนใหญ่ไม่สนใจเข้าร่วมกิจกรรม นอกจากนี้สมาชิกยูวเกษตรกร ร้อยละ 0.9 มีความเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านการนำหรือการจูงใจ 1 ประเด็น คือ ผู้นำกลุ่มไม่ค่อยมีบทบาทในการดำเนินงาน จึงทำให้มีสมาชิกเข้าร่วมทำกิจกรรมน้อย

6. ด้านการประสานงาน พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกรร้อยละ 6.1 มีความคิดต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านการประสานงาน 1 ประเด็น คือ การประสานงานยังไม่ต่อเนื่อง เพราะมีกิจกรรมอื่นๆ เข้ามาเยอะ นอกจากนี้สมาชิกยูวเกษตรกร ร้อยละ 1.8 มีความเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านการประสานงาน 1 ประเด็น คือ ขาดเจ้าหน้าที่เป็นคนกลางในการประสานงานกลุ่ม จึงทำให้การดำเนินงานไม่ค่อยประสบความสำเร็จ

7. ด้านการติดตามและประเมินผล พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกรร้อยละ 5.3 มีความคิดต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน ด้านการติดตามและประเมินผล 1 ประเด็น คือ การติดตามและประเมินผลยังไม่ต่อเนื่อง นอกจากนี้สมาชิกยูวเกษตรกร ร้อยละ 4.4 มีความเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านการติดตามและประเมินผล 1 ประเด็น คือ การติดตามและประเมินผล อยู่ในเกณฑ์พอใช้

6.1.2 ข้อเสนอแนะของกลุ่มเยาวชนเกษตรกรที่ได้รับรางวัล

ตารางที่ 4.20 ข้อเสนอแนะของกลุ่มเยาวชนเกษตรกรที่ได้รับรางวัลในจังหวัดชัยนาท

	n=51	
ประเด็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ด้านกำลังคน		
1.1 ควรมีการส่งเสริมเยาวชนรุ่นใหม่ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดชัยนาทมากขึ้น	10	12.8
1.2 ควรให้ความสำคัญกับการสรรหาสมาชิกกลุ่มเป็นระยะๆ และต่อเนื่อง เพื่อให้การดำเนินงานของกลุ่มมีความเข้มแข็งมากขึ้น	2	2.6
2. ด้านงบประมาณ		
2.1 ควรมีการจัดสรรงบประมาณให้กลุ่มเกษตรกรอย่างเพียงพอ	9	11.5
2.2 ควรมีการสนับสนุนงบประมาณเพิ่มขึ้น	3	3.9
3. ด้านวัสดุอุปกรณ์		
3.1 ควรมีการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ทางการเกษตรให้เพียงพอกับการใช้งาน	7	8.9
3.2 ควรมีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ลงสู่พื้นที่การดำเนินงานของกลุ่มตามความต้องการของเกษตรกรอย่างเพียงพอ	11	14.1
4. ด้านการจัดการ		
4.1 ควรมีการวางแผนการดำเนินงานอย่างชัดเจน และเป็นระบบ	4	5.1
4.2 ควรมีการจัดประชุมกลุ่มเกษตรกรอย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง	13	16.6
5. การนำหรือการจูงใจ		
5.1 ผู้นำกลุ่มควรให้สนใจ และเอาใจใส่สมาชิกกลุ่มอย่างเท่าเทียมกัน	2	2.6
5.2 ควรมีกิจกรรมที่สร้างแรงจูงใจให้แก่เยาวชนที่สนใจงานเกษตร	3	3.9

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

n=51		
ประเด็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
6. ด้านการประสานงาน		
5.1 ควรมีการประสานงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อการทำงานที่สะดวก	3	3.9
5.2 ควรมีเอกสารให้เพียงพอ เพื่อใช้ในการประสานงานกับหน่วยงาน อื่นๆ	2	2.6
7. ด้านการติดตามและประเมินผล		
7.1 ควรมีเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องลงพื้นที่ เพื่อสำรวจปัญหา และติดตามผลการดำเนินงานเป็นระยะๆ	8	10.3
7.2 ควรมีสมาชิกให้สมาชิกกลุ่มจัดบันทึกผลการดำเนินงานของตนเอง เพื่อง่ายต่อการตรวจประเมินผลเป็นระยะๆ	1	1.2

จากตารางที่ 4.20 ผลการศึกษาข้อเสนอแนะของกลุ่มยุทธกรที่ได้รับรางวัลใน
จังหวัดชัยนาท พบว่า

1. ด้านกำลังคน พบว่าสมาชิกยุทธกร ร้อยละ 12.8 มีความคิดต่อข้อเสนอแนะใน
การดำเนินงานด้านกำลังคน 1 ประเด็น คือ ควรมีการส่งเสริมเยาวชนรุ่นใหม่ให้เข้ามามีส่วนร่วมใน
การดำเนินงานของกลุ่มยุทธกรในจังหวัดชัยนาทมากขึ้น นอกจากนี้สมาชิกยุทธกร ร้อยละ
2.6 มีความเห็นต่อข้อเสนอแนะในการดำเนินงานด้านกำลังคน 1 ประเด็น คือ ควรให้ความสำคัญ
กับการสรรหาสมาชิกกลุ่มเป็นระยะๆ และต่อเนื่อง เพื่อให้การดำเนินงานของกลุ่มมีความเข้มแข็ง
มากขึ้น

2. ด้านงบประมาณ พบว่าสมาชิกยุทธกร ร้อยละ 11.5 มีความคิดต่อข้อเสนอแนะ
ในการดำเนินงานด้านงบประมาณ 1 ประเด็น คือ ควรมีการจัดสรรงบประมาณให้กลุ่มยุทธ
กรอย่างเพียงพอ นอกจากนี้สมาชิกยุทธกร ร้อยละ 3.9 มีความเห็นต่อข้อเสนอแนะใน
การดำเนินงานด้านงบประมาณ 1 ประเด็น คือ ควรมีการสนับสนุนงบประมาณเพิ่มขึ้น

3. ด้านวัสดุอุปกรณ์ พบว่าสมาชิกยุทธกร ร้อยละ 14.1 มีความคิดต่อข้อเสนอแนะ
ในการดำเนินงานด้านวัสดุอุปกรณ์ ใน 1 ประเด็น คือ ควรมีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ลงสู่พื้นที่
การดำเนินงานของกลุ่มตามความต้องการของยุทธกรอย่างเพียงพอ นอกจากนี้สมาชิก

ยูวเกษตรกร ร้อยละ 8.9 มีความเห็นต่อข้อเสนอแนะในการดำเนินงานด้านวัสดุอุปกรณ์ 1 ประเด็น คือ ควรมีการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ทางการเกษตรให้เพียงพอกับการใช้งาน

4. **ด้านการจัดการ** พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกร ร้อยละ 16.6 มีความคิดต่อข้อเสนอแนะในการดำเนินงานด้านการจัดการ 1 ประเด็น คือ ควรมีการจัดประชุมกลุ่มยูวเกษตรกรอย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง นอกจากนี้สมาชิกยูวเกษตรกร ร้อยละ 5.1 มีความเห็นต่อข้อเสนอแนะในการดำเนินงานด้านการจัดการ 1 ประเด็น คือ ควรมีการวางแผนการดำเนินงานอย่างชัดเจน และเป็นระบบ

5. **ด้านการนำหรือการจูงใจ** พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกร ร้อยละ 3.9 มีความคิดต่อข้อเสนอแนะในการดำเนินงานด้านการนำหรือการจูงใจ 1 ประเด็น คือ ควรมีกิจกรรมที่สร้างแรงจูงใจให้แก่เยาวชนที่สนใจงานเกษตร นอกจากนี้สมาชิกยูวเกษตรกร ร้อยละ 2.6 มีความเห็นต่อข้อเสนอแนะในการดำเนินงานด้านการนำหรือการจูงใจ 1 ประเด็น คือ ผู้นำกลุ่มควรให้สนใจ และเอาใจใส่สมาชิกกลุ่มอย่างเท่าเทียมกัน

6. **ด้านการประสานงาน** พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกร ร้อยละ 3.9 มีความคิดต่อข้อเสนอแนะในการดำเนินงานด้านการประสานงาน 1 ประเด็น คือ ควรมีการประสานงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อการทำงานที่สะดวก นอกจากนี้สมาชิกยูวเกษตรกร ร้อยละ 2.6 มีความเห็นต่อข้อเสนอแนะในการดำเนินงานด้านการประสานงาน 1 ประเด็น คือ ควรมีเอกสารให้เพียงพอ เพื่อใช้ในการประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆ

7. **ด้านการติดตามและประเมินผล** พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกร ร้อยละ 10.3 มีความคิดต่อข้อเสนอแนะในการดำเนินงานด้านการติดตามและประเมินผล 1 ประเด็น คือ ควรมีเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องลงพื้นที่ เพื่อสำรวจปัญหาและติดตามผลการดำเนินงานเป็นระยะๆ นอกจากนี้สมาชิกยูวเกษตรกร ร้อยละ 1.2 มีความเห็นต่อข้อเสนอแนะในการดำเนินงานด้านการติดตามและประเมินผล 1 ประเด็น คือ ควรมีสมาชิกให้สมาชิกกลุ่มจดบันทึกผลการดำเนินงานของตนเอง เพื่อง่ายต่อการตรวจประเมินผลเป็นระยะๆ

6.2 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของกลุ่มเยาวชนเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัลในจังหวัด ชัยนาท

6.2.1 ปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินงานของกลุ่มเยาวชนเกษตรกรที่ไม่ได้รับ รางวัลในจังหวัดชัยนาท

ตารางที่ 4.21 ปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินงานของกลุ่มเยาวชนเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัลใน
จังหวัดชัยนาท

n=51		
ประเด็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ด้านกำลังคน		
1.1 ด้านกำลังคนมีน้อยยังไม่เพียงพอ	4	4.8
1.2 การจัดอบรมพัฒนาทักษะความรู้งานด้านการเกษตรให้แก่สมาชิก เยาวชนเกษตรกรขาดความต่อเนื่อง	9	10.7
2. ด้านงบประมาณ		
2.1 งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานมีน้อย ไม่เพียงพอ	13	15.5
2.2 ขาดผู้สนับสนุนงบประมาณเพื่อใช้ในการดำเนินงานกลุ่ม	5	5.9
3. ด้านวัสดุอุปกรณ์		
3.1 วัสดุอุปกรณ์เก่า ชำรุด ไม่สามารถนำมาใช้ในการทำกิจกรรมได้	1	1.2
3.2 วัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอกับความต้องการของสมาชิกเกษตรกร	10	12.0
4. ด้านการจัดการ		
4.1 การจัดการกลุ่มเยาวชนเกษตรกรยังไม่เป็นระบบ	5	5.9
4.2 ขาดการประชุมกลุ่มเพื่อวางแผนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง	4	4.8
5. การนำหรือการจูงใจ		
5.1 ผู้นำกลุ่มไม่ค่อยมีบทบาทในการดำเนินงาน จึงทำให้มีสมาชิกเข้า ร่วมทำกิจกรรมน้อย	2	2.4
5.2 ขาดการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานให้กับสมาชิก เยาวชนเกษตรกร	7	8.3

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

ประเด็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
n=51		
6. ด้านการประสานงาน		
5.1 การประสานงานระหว่างสมาชิกยูวเกษตรกรกับเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานขาดความต่อเนื่อง	4	4.8
5.2 ขาดการประสานงานจากหน่วยงานภายนอกทั้งจากภาครัฐและเอกชนในการเข้าร่วมพัฒนากลุ่มยูวเกษตรกร	6	7.1
7. ด้านการติดตามและประเมินผล		
7.1 การติดตามและประเมินผลยังไม่ต่อเนื่อง	5	5.9
7.2 ขาดเจ้าหน้าที่รับผิดชอบโครงการ โดยตรงเข้าร่วมติดตามและประเมินผลกับทางสมาชิกยูวเกษตรกร	9	10.7

จากตารางที่ 4.21 ผลการศึกษาปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัลในจังหวัดชัยนาท พบว่า

1. ด้านกำลังคน พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกร ร้อยละ 10.7 มีความคิดต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านกำลังคน 1 ประเด็น คือ การจัดอบรมพัฒนาทักษะความรู้งานด้านการเกษตรให้แก่สมาชิกยูวเกษตรกรขาดความต่อเนื่อง นอกจากนี้สมาชิกยูวเกษตรกร ร้อยละ 4.8 มีความเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านกำลังคน 1 ประเด็น คือ ด้านกำลังคนมีน้อยยังไม่เพียงพอ

2. ด้านงบประมาณ พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกรร้อยละ 15.5 มีความคิดต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านงบประมาณ 1 ประเด็น คือ งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานมีน้อยไม่เพียงพอ นอกจากนี้สมาชิกยูวเกษตรกร ร้อยละ 5.9 มีความเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านงบประมาณ 1 ประเด็น คือ ขาดผู้สนับสนุนงบประมาณเพื่อใช้ในการดำเนินงานกลุ่ม

3. ด้านวัสดุอุปกรณ์ พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกรร้อยละ 12.0 มีความคิดต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านวัสดุอุปกรณ์ 1 ประเด็น คือ วัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอกับความต้องการของสมาชิกยูวเกษตรกร นอกจากนี้สมาชิกยูวเกษตรกร ร้อยละ 1.2 มีความเห็นต่อปัญหา

และอุปสรรคในการดำเนินงานด้านวัสดุอุปกรณ์ 1 ประเด็น คือ วัสดุอุปกรณ์เก่า ชำรุด ไม่สามารถนำมาใช้ในการทำกิจกรรมได้

4. **ด้านการจัดการ** พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกรร้อยละ 5.9 มีความคิดต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านการจัดการ 1 ประเด็น คือ การจัดการกลุ่มยูวเกษตรกรยังไม่เป็นระบบ นอกจากนี้สมาชิกยูวเกษตรกร ร้อยละ 4.8 มีความเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านการจัดการ ใน 1 ประเด็น คือ ขาดการประชุมกลุ่มเพื่อวางแผนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

5. **ด้านการนำหรือการจูงใจ** พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกรร้อยละ 8.3 มีความคิดต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านการนำหรือการจูงใจ 1 ประเด็น คือ ขาดการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานให้กับสมาชิกยูวเกษตรกร นอกจากนี้สมาชิกยูวเกษตรกร ร้อยละ 2.4 มีความเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน ด้านการนำหรือการจูงใจ 1 ประเด็น คือ ผู้นำกลุ่มไม่ค่อยมีบทบาทในการดำเนินงาน จึงทำให้มีสมาชิกเข้าร่วมทำกิจกรรมน้อย

6. **ด้านการประสานงาน** พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกรร้อยละ 7.1 มีความคิดต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านการประสานงาน 1 ประเด็น คือ ขาดการประสานงานจากหน่วยงานภายนอกทั้งจากภาครัฐและเอกชน ในการเข้าร่วมพัฒนากลุ่มยูวเกษตรกร นอกจากนี้สมาชิกยูวเกษตรกร ร้อยละ 4.8 มีความเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านการประสานงาน 1 ประเด็น คือ การประสานงานระหว่างสมาชิกยูวเกษตรกรกับเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานขาดความต่อเนื่อง

7. **ด้านการติดตามและประเมินผล** พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกรร้อยละ 10.7 มีความคิดต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านการติดตามและประเมินผล 1 ประเด็น คือ ขาดเจ้าหน้าที่รับผิดชอบโครงการโดยตรงเข้าร่วมติดตามและประเมินผลกับทางสมาชิกยูวเกษตรกร นอกจากนี้สมาชิกยูวเกษตรกร ร้อยละ 5.9 มีความเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านการติดตามและประเมินผล 1 ประเด็น คือ การติดตามและประเมินผลยังไม่ต่อเนื่อง

6.2.2 ข้อเสนอแนะของกลุ่มยูวเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัล

ตารางที่ 4.22 ข้อเสนอแนะของกลุ่มยูวเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัลในจังหวัดชัยนาท

	n=51	
ประเด็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ด้านกำลังคน		
1.1 ควรมีการส่งเสริมเยาวชนรุ่นใหม่ให้เข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มยูวเกษตรกรเพิ่มขึ้น	6	8.0
1.2 หน่วยงานภาครัฐควรจัดหาวิทยากรมาให้ความรู้ทางด้านวิชาการสมัยใหม่ที่เหมาะสมมาถ่ายทอดให้ความรู้กับกลุ่มยูวเกษตรกร	13	17.1
2. ด้านงบประมาณ		
2.1 ควรจัดสรรงบประมาณให้กลุ่มยูวเกษตรกรอย่างเพียงพอ	7	9.2
2.2 หน่วยงานภาครัฐควรมีการจัดสรรงบประมาณมาสนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกร โดยตรง และรวดเร็ว	4	5.3
3. ด้านวัสดุอุปกรณ์		
3.1 ควรมีการบำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์ทางการเกษตรให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ	4	5.3
3.2 หน่วยงานภาครัฐควรสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ให้สอดคล้องกับกิจกรรมของกลุ่มยูวเกษตรกร	5	6.6
4. ด้านการจัดการ		
4.1 ควรมีการจัดประชุมกลุ่มยูวเกษตรกรอย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง	1	1.3
4.2 สมาชิกยูวเกษตรกรควรมีการร่วมกันวางแผนการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ	8	10.5
5. การนำหรือการจูงใจ		
5.1 ควรมีกิจกรรมที่สร้างแรงจูงใจให้แก่เยาวชนที่สนใจงานเกษตร	2	2.6
5.2 ควรมีการพิจารณาส่งเสริมสนับสนุนผลงานของสมาชิกยูวเกษตรกรในการส่งเข้าประกวดในระดับต่างๆ อย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ	8	10.5

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

n=51		
ประเด็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
6. ด้านการประสานงาน		
5.1 ควรมีการประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง	2	2.6
5.2 โรงเรียนควรประสานงานจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในการ เข้าร่วมกันพัฒนาหลักสูตร	5	6.6
7. ด้านการติดตามและประเมินผล		
7.1 ควรมีเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องลงพื้นที่ เพื่อสำรวจปัญหา และติดตามผลการดำเนินงานเป็นระยะๆ	1	1.3
7.2 สมาชิกควรมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลงานของตนเองอย่าง สม่ำเสมอเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น	10	13.1

จากตารางที่ 4.22 ผลการศึกษาข้อเสนอแนะของกลุ่มผู้เกษียณอายุที่ไม่ได้รับรางวัลใน
จังหวัดชัยนาท พบว่า

1. ด้านกำลังคน พบว่าสมาชิกผู้เกษียณอายุ ร้อยละ 17.1 มีความคิดต่อข้อเสนอแนะใน
การดำเนินงานด้านกำลังคน 1 ประเด็น คือ หน่วยงานภาครัฐควรจัดหาวิทยากรมาให้ความรู้ทางด้าน
วิทยาการสมัยใหม่ที่เหมาะสมมาถ่ายทอดให้ความรู้กับกลุ่มผู้เกษียณอายุ นอกจากนี้สมาชิก
ผู้เกษียณอายุ ร้อยละ 8.0 มีความเห็นต่อข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน ด้านกำลังคน 1 ประเด็น คือ
ควรมีการส่งเสริมเยาวชนรุ่นใหม่ให้เข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มผู้เกษียณอายุเพิ่มขึ้น

2. ด้านงบประมาณ พบว่าสมาชิกผู้เกษียณอายุ ร้อยละ 9.2 มีความคิดต่อข้อเสนอแนะ
ในการดำเนินงาน ด้านงบประมาณ 1 ประเด็น คือ ควรจัดสรรงบประมาณให้กลุ่มผู้เกษียณอายุ
เพียงพอ นอกจากนี้สมาชิกผู้เกษียณอายุ ร้อยละ 5.3 มีความเห็นต่อข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน
ด้านงบประมาณ 1 ประเด็น คือ หน่วยงานภาครัฐควรมีการจัดสรรงบประมาณมาสนับสนุน
การดำเนินงานของกลุ่มผู้เกษียณอายุโดยตรง และรวดเร็ว

3. ด้านวัสดุอุปกรณ์ พบว่าสมาชิกผู้เกษียณอายุ ร้อยละ 6.6 มีความคิดต่อข้อเสนอแนะ
ในการดำเนินงาน ด้านวัสดุอุปกรณ์ ใน 1 ประเด็น คือ หน่วยงานภาครัฐควรสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์
ให้สอดคล้องกับกิจกรรมของกลุ่มผู้เกษียณอายุ นอกจากนี้สมาชิกผู้เกษียณอายุ ร้อยละ 5.3 มี

ความเห็นต่อข้อเสนอแนะในการดำเนินงานด้านวัสดุอุปกรณ์ 1 ประเด็น คือ ควรมีการบำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์ทางการเกษตรให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ

4. **ด้านการจัดการ** พบว่าสมาชิกยุวเกษตรกร ร้อยละ 10.5 มีความคิดต่อข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน ด้านการจัดการ 1 ประเด็น คือ สมาชิกยุวเกษตรกรควรมีการร่วมกันวางแผนการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้สมาชิกยุวเกษตรกร ร้อยละ 1.3 มีความเห็นต่อข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน ด้านการจัดการ 1 ประเด็น คือ ควรมีการจัดประชุมกลุ่มยุวเกษตรกรอย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง

5. **ด้านการนำหรือการจูงใจ** พบว่าสมาชิกยุวเกษตรกร ร้อยละ 10.5 มีความคิดต่อข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน ด้านการนำหรือการจูงใจ 1 ประเด็น คือ ควรมีการพิจารณาส่งเสริมสนับสนุนผลงานของสมาชิกยุวเกษตรกรในการส่งเข้าประกวดในระดับต่างๆ อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ นอกจากนี้สมาชิกยุวเกษตรกร ร้อยละ 2.6 มีความเห็นต่อข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน ด้านการนำหรือการจูงใจ 1 ประเด็น คือ ควรมีกิจกรรมที่สร้างแรงจูงใจให้แก่เยาวชนที่สนใจงานเกษตร

6. **ด้านการประสานงาน** พบว่าสมาชิกยุวเกษตรกร ร้อยละ 6.6 มีความคิดต่อข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน ด้านการประสานงาน 1 ประเด็น คือ โรงเรียนควรประสานงานจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในการเข้าร่วมกันพัฒนากลุ่มยุวเกษตรกร นอกจากนี้สมาชิกยุวเกษตรกร ร้อยละ 2.6 มีความเห็นต่อข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน ด้านการประสานงาน 1 ประเด็น คือควรมีการประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง

7. **ด้านการติดตามและประเมินผล** พบว่าสมาชิกยุวเกษตรกร ร้อยละ 13.1 มีความคิดต่อข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน ด้านการติดตามและประเมินผล 1 ประเด็น คือสมาชิกควรมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลงานของตนเองอย่างสม่ำเสมอเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น นอกจากนี้สมาชิกยุวเกษตรกร ร้อยละ 1.3 มีความเห็นต่อข้อเสนอแนะในการดำเนินงานด้านการติดตามและประเมินผล 1 ประเด็น คือ ควรมีเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องลงพื้นที่เพื่อสำรวจปัญหาและติดตามผลการดำเนินงานเป็นระยะๆ

ตอนที่ 7 การทดสอบสมมติฐาน

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกับผลการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท ในตารางที่ 4.17-4.18 สรุปได้ว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน 7 ตัว มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท จึงพิสูจน์สมมติฐานได้ว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท ได้แก่ ด้านกำลังคน ด้านการประสานงาน ด้านการนำหรือการจูงใจ ด้านงบประมาณ ด้านการติดตามและประเมินผล ด้านการจัดการ และด้านวัสดุอุปกรณ์ ดังนั้นจึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ส่วนปัจจัยพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของยูวเกษตรกร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา การติดต่อสื่อสารภายในกลุ่ม การติดต่อสื่อสารกับครูที่ปรึกษา การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม การประกอบอาชีพของบิดามารดา ประสบการณ์ทางการเกษตร และความสนใจด้านการเกษตร นั้น ไม่พบว่ามีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษานี้ มุ่งศึกษาการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท โดยมีสรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. สรุปการวิจัย

การศึกษาเรื่อง การดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท มีวัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินการ และผลการวิจัย ดังนี้

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อข้อมูลพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

1.1.2 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของยูวเกษตรกรต่อการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

1.1.3 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

1.1.4 เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

1.1.5 เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

1.2 วิธีการดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ กลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท จำนวน 21 กลุ่ม มีสมาชิกยูวเกษตรกร รวมทั้งสิ้น 436 คน และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับรางวัล จำนวน 51 คน ใช้วิธีการศึกษาจากประชากรทั้งหมด โดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง และ (2) กลุ่มยูวเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัล จำนวน 385 คน ใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยวิธีจับสลาก และเลือกศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิกยูวเกษตรกร จำนวน 51 คน รวมกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งหมด 102 คน

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามแบบมีโครงสร้างในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีการนำแบบสอบถามมาตรวจสอบ โดยนำแบบสอบถามไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบ และขอรับคำแนะนำ หรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประเด็นหรือข้อความที่ควรเพิ่มเติมหรือแก้ไข มีการตรวจสอบความน่าเชื่อถือได้ (Reliability) โดยการนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบแก้ไขตามคำแนะนำ ไปทดสอบกับยูวเกษตรกรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเป้าหมาย จำนวน 30 คน จากนั้นนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์เพื่อหาค่า Reliability Coefficients ผลปรากฏว่า (1) การดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ .930 (2) ผลการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ .952

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษานี้ ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลในเดือนสิงหาคม ถึงกันยายน 2558 โดยการสอบถามตามบัญชีรายชื่อกลุ่มตัวอย่าง และได้ทำการตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของข้อมูลในแบบสอบถามแต่ละชุด การศึกษานี้ได้แบบสอบถามครบ 102 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีทางสถิติโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เป็นเครื่องมือช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าสถิติต่างๆ ช่วยแปลความหมาย ซึ่งประกอบด้วย ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าต่ำสุด (Minimum) ค่าสูงสุด (Maximum) ค่าที (t-test) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

1.3 ผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง การดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท สรุปผลการวิจัยดังนี้

1.3.1 ข้อมูลพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัด

ชัยนาท

1) ข้อมูลพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มยูวเกษตรกรที่ได้รับรางวัล พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกร ร้อยละ 66.7 เป็นเพศหญิง อายุเฉลี่ย 12.33 ปี กำลังศึกษาอยู่ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 มีการติดต่อสื่อสารภายในกลุ่มกับครูที่ปรึกษาผ่านทางโทรศัพท์ มีการเข้าร่วมกิจกรรมทำการเกษตร เช่น ทำสวนผัก เลี้ยงสัตว์ ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ บิดามารดาประกอบ

อาชีพทำนา มีประสบการณ์ทางการเกษตร และมีความสนใจด้านการเกษตรเกี่ยวกับการเลี้ยงสัตว์ การปลูกพืชไร่ การปลูกผัก และการปลูกพืชอื่นๆ

2) ข้อมูลพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มยูวเกษตรกรที่ไม่ได้ รับรางวัล พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกร ร้อยละ 54.9 เป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ย 12.86 ปี กำลังศึกษาอยู่ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีการติดต่อสื่อสารภายในกลุ่มกับครูที่ปรึกษาผ่านทางโทรศัพท์ มีการเข้าร่วมกิจกรรมทำการเกษตร เช่น ทำสวนผัก เลี้ยงสัตว์ ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ บิดามารดา ประกอบอาชีพปลูกพืชไร่ มีประสบการณ์ทางการเกษตร และมีความสนใจด้านการเกษตรเกี่ยวกับการเกษตร เช่น การเลี้ยงสัตว์ การปลูกพืชไร่ การปลูกผัก และการปลูกพืชอื่นๆ

1.3.2 ความคิดเห็นของยูวเกษตรกรต่อการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรใน จังหวัดชัยนาท

1) ความคิดเห็นของกลุ่มยูวเกษตรกรที่ได้รับรางวัลต่อการดำเนินงานของกลุ่ม พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของกลุ่มโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถสรุปได้ดังนี้

(1) ด้านกำลังคน พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านกำลังคนในระดับมากที่สุด 1 ประเด็น ได้แก่ กลุ่มให้ความสำคัญกับการพัฒนาขีดความสามารถของสมาชิกยูวเกษตรกร เพื่อสร้างผลงานที่ดีกว่าเดิม ทั้งนี้โดยภาพรวมสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านกำลังคนของกลุ่มอยู่ในระดับมาก

(2) ด้านงบประมาณ พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านงบประมาณในระดับมาก 7 ประเด็น ได้แก่ งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานมีจำนวนเพียงพอ กลุ่มมีการวางระเบียบเกี่ยวกับการใช้จ่ายงบประมาณ กลุ่มมีการวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณอย่างชัดเจน กลุ่มมีการจัดทำบัญชีการเบิกจ่ายงบประมาณอย่างสม่ำเสมอ กลุ่มมีการใช้จ่ายงบประมาณให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกร กลุ่มมีการควบคุมการเบิกจ่ายงบประมาณ และกลุ่มมีการใช้จ่ายงบประมาณตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ ทั้งนี้โดยภาพรวมสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านงบประมาณของกลุ่มอยู่ในระดับมาก

(3) ด้านวัสดุอุปกรณ์ พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านวัสดุอุปกรณ์ในระดับมากที่สุด 1 ประเด็น ได้แก่ อุปกรณ์ทางการเกษตรมีความพร้อมในการใช้งาน เช่น จอบ เสียม ทั้งนี้โดยภาพรวมสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านวัสดุอุปกรณ์ของกลุ่มอยู่ในระดับมาก

(4) ด้านการจัดการ พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการจัดการในระดับมาก 6 ประเด็น ได้แก่ กลุ่มมีการกำหนดผู้รับผิดชอบ

โครงการไว้อย่างชัดเจน กลุ่มมีการจัดประชุมสมาชิกยูวเกษตรกรอย่างสม่ำเสมอ กลุ่มมีการจัดทำข้อตกลงเกี่ยวกับการดำเนินงานร่วมกันของสมาชิกยูวเกษตรกร กลุ่มมีการจัดทำแผนการดำเนินงานของกลุ่มไว้อย่างชัดเจน กลุ่มมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานไว้เป็นลายลักษณ์อักษร และกลุ่มการร่วมกันพิจารณาโครงการและกิจกรรมลงสู่พื้นที่ ทั้งนี้โดยภาพรวมสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการจัดการของกลุ่มอยู่ในระดับมาก

(5) ด้านการนำหรือการจูงใจ พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการนำหรือการจูงใจในระดับมากที่สุด 2 ประเด็น ได้แก่ คณะกรรมการที่ปรึกษา เป็นที่ยอมรับของสมาชิกกลุ่ม และกลุ่มมีการเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนได้แสดงความคิดเห็นสร้างสรรค์ ทั้งนี้โดยภาพรวมสมาชิกยูวเกษตรกรที่ได้รับรางวัล มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการนำหรือการจูงใจของกลุ่มอยู่ในระดับมาก

(6) ด้านการประสานงาน พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการประสานงานในระดับมาก 6 ประเด็น ได้แก่ ผู้ทำหน้าที่ประสานงานมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง กลุ่มมีการประสานงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดฝึกอบรม ถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตรให้แก่สมาชิกยูวเกษตรกร กลุ่มมีการร่วมมือและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกอย่างชัดเจน กลุ่มมีการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดกิจกรรมให้แก่สมาชิกยูวเกษตรกรกลุ่มมีการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนงานโครงการและกิจกรรมต่างๆ และกลุ่มมีการประสานงานเพื่อจัดหางบประมาณสนับสนุนแผนงานโครงการและกิจกรรมของกลุ่ม ทั้งนี้ โดยภาพรวมสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการประสานงานของกลุ่มอยู่ในระดับมาก

(7) ด้านการติดตามและประเมินผล พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการติดตามและประเมินผลในระดับมาก 5 ประเด็น ได้แก่ นำผลที่ได้จากการดำเนินงานมาเป็นข้อมูลพิจารณาแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานของกลุ่ม เจ้าหน้าที่ส่งเสริมมีการติดตามดูแลการดำเนินงานตลอดเป็นระยะๆ กลุ่มมีการสำรวจผลการดำเนินงานของสมาชิกยูวเกษตรกรอย่างสม่ำเสมอ กลุ่มมีการร่วมกันติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง และกลุ่มมีการจดบันทึกและสรุปผลการดำเนินงานเป็นประจำ ทั้งนี้โดยภาพรวมสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการติดตามและประเมินผลของกลุ่มอยู่ในระดับมาก

2) *ความคิดเห็นของกลุ่มยูวเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัลต่อการดำเนินงานของกลุ่ม* พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของกลุ่มโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถสรุปได้ดังนี้

(1) ด้านกำลังคน พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านกำลังคนในระดับปานกลาง 5 ประเด็น ได้แก่ กลุ่มมีการพัฒนาความรู้ ทักษะ และอบรมเพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกร สมาชิกยูวเกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน กลุ่มให้ความสำคัญกับการพัฒนาขีดความสามารถของสมาชิกยูวเกษตรกร เพื่อสร้างผลงานที่ดีกว่าเดิม กลุ่มมีการมอบหมายงานให้กับสมาชิกยูวเกษตรกรทุกคนตามความเหมาะสม และกลุ่มมีการสรรหา คัดเลือกสมาชิกยูวเกษตรกรอย่างเหมาะสม ทั้งนี้โดยภาพรวมสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านกำลังคนของกลุ่มอยู่ในระดับปานกลาง

(2) ด้านงบประมาณ พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านงบประมาณในระดับปานกลาง 7 ประเด็น ได้แก่ กลุ่มมีการใช้จ่ายงบประมาณตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ กลุ่มมีการวางระเบียบเกี่ยวกับการใช้จ่ายงบประมาณ กลุ่มมีการใช้งบประมาณให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกร กลุ่มมีการวางแผนการใช้งบประมาณอย่างชัดเจน กลุ่มมีการควบคุมการเบิกจ่ายงบประมาณ กลุ่มมีการจัดทำบัญชีการเบิกจ่ายงบประมาณอย่างสม่ำเสมอ และงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานมีจำนวนเพียงพอ ทั้งนี้โดยภาพรวมสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านงบประมาณของกลุ่มอยู่ในระดับปานกลาง

(3) ด้านวัสดุอุปกรณ์ พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านวัสดุอุปกรณ์ในระดับปานกลาง 5 ประเด็น ได้แก่ กลุ่มมีการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงานอย่างเพียงพอ กลุ่มมีความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนรู้ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ กระดาน เครื่องเขียน วัสดุอุปกรณ์ทางการเกษตรมีจำนวนเพียงพอกับความต้องการของสมาชิกยูวเกษตรกร อุปกรณ์ทางการเกษตรมีความพร้อมในการใช้งาน เช่น จอบ เสียม และคู่มือหรือเอกสารที่ให้ความรู้มีความเหมาะสมและเพียงพอ ทั้งนี้โดยภาพรวมสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านวัสดุอุปกรณ์ของกลุ่มอยู่ในระดับปานกลาง

(4) ด้านการจัดการ พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการจัดการในระดับมาก 5 ประเด็น ได้แก่ กลุ่มมีการจัดทำแผนการดำเนินงานของกลุ่มไว้อย่างชัดเจน กลุ่มมีการกำหนดผู้รับผิดชอบโครงการไว้อย่างชัดเจน กลุ่มการร่วมกันพิจารณาโครงการและกิจกรรมลงสู่พื้นที่ กลุ่มมีการจัดทำข้อตกลงเกี่ยวกับการดำเนินงานร่วมกันของสมาชิกยูวเกษตรกร และกลุ่มมีการจัดประชุมสมาชิกยูวเกษตรกรอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้โดยภาพรวมสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการจัดการของกลุ่มอยู่ในระดับมาก

(5) ด้านการนำหรือการจูงใจ พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการนำหรือการจูงใจในระดับมาก 2 ประเด็น ได้แก่ กลุ่มมีการเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนได้แสดงความคิดสร้างสรรค์ และคณะกรรมการที่ปรึกษาเป็นที่ยอมรับของสมาชิก กลุ่ม ทั้งนี้โดยภาพรวมสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการนำหรือการจูงใจของกลุ่มอยู่ในระดับปานกลาง

(6) ด้านการประสานงาน พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการประสานงานในระดับปานกลาง 6 ประเด็น ได้แก่ กลุ่มมีการประสานงานเพื่อจัดหางบประมาณสนับสนุนแผนงาน โครงการและกิจกรรมของกลุ่ม กลุ่มมีการประสานงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตรให้แก่สมาชิกยูวเกษตรกร กลุ่มมีการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดกิจกรรมให้แก่สมาชิกยูวเกษตรกร กลุ่มมีการร่วมมือและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกอย่างชัดเจน กลุ่มมีการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนงาน โครงการและกิจกรรมต่างๆ และผู้ทำหน้าที่ประสานงานมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง ทั้งนี้โดยภาพรวมสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการประสานงานของกลุ่มอยู่ในระดับปานกลาง

(7) ด้านการติดตามและประเมินผล พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการติดตามและประเมินผลในระดับมาก 3 ประเด็น ได้แก่ กลุ่มมีการสำรวจผลการดำเนินงานของสมาชิกยูวเกษตรกรอย่างสม่ำเสมอ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมมีการติดตามดูแลการดำเนินงานตลอดเป็นระยะๆ และกลุ่มมีการจดบันทึกและสรุปผลการดำเนินงานเป็นประจำ ทั้งนี้โดยภาพรวมสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการติดตามและประเมินผลของกลุ่มอยู่ในระดับมาก

1.3.3 ความคิดเห็นของยูวเกษตรกรต่อผลการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

1) *ความคิดเห็นของกลุ่มยูวเกษตรกรที่ได้รับรางวัลต่อผลการดำเนินงานของกลุ่ม* พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อผลการดำเนินงานของกลุ่ม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นสามารถสรุปได้ดังนี้

(1) ด้านความพึงพอใจ พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกร มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของกลุ่มในระดับมาก 6 ประเด็น ได้แก่ การให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่มอย่างเท่าเทียมกัน ผลการดำเนินงานของกลุ่มอยู่ในระดับดี นำพึงพอใจ วัตถุประสงค์ของการดำเนินงานมีความชัดเจน มีการจัดสรรผลประโยชน์หรือผลกำไรให้กับสมาชิกกลุ่มอย่าง

เท่าเทียมกัน มีการจัดกิจกรรมให้คำแนะนำปรึกษา และแก้ไขปัญหา และมีการจัดวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่ม ทั้งนี้โดยภาพรวมสมาชิกยูวเกษตรกร มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของกลุ่มอยู่ในระดับมาก

(2) ด้านการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นภายหลังจากการเป็นสมาชิกกลุ่ม/การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มในระดับมาก 7 ประเด็น ได้แก่ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการเพาะปลูกอย่างถูกต้อง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าเกษตรมากขึ้น มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการตลาดของสินค้าเกษตรมากขึ้น มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น สามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมไปประยุกต์ใช้กับการดำเนินชีวิตประจำวัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลี้ยงสัตว์อย่างถูกต้อง และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิคการเกษตร ทั้งนี้โดยภาพรวมสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นภายหลังจากการเป็นสมาชิกกลุ่ม/การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มอยู่ในระดับมาก

(3) ด้านพฤติกรรม พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการทำงานภายหลังการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มในระดับมาก 5 ประเด็น ได้แก่ สามารถนำทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในการทำการเกษตรได้อย่างเหมาะสม สามารถถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตรให้แก่เพื่อนสมาชิกได้อย่างถูกต้อง สามารถตัดสินใจและแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้เป็นอย่างดีมีการปรับปรุงพฤติกรรมการทำงานเกษตรอย่างถูกต้อง และมีการพัฒนาปรับปรุงเทคนิคการทำงานเกษตรเพื่อให้ได้ผลผลิตที่สูงขึ้น ทั้งนี้โดยภาพรวมสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการทำงานภายหลังจากการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มอยู่ในระดับมาก

(4) ด้านผลลัพธ์ที่ได้ พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อผลลัพธ์ที่ได้ภายหลังจากการเป็นสมาชิกกลุ่ม/การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มในระดับมาก 5 ประเด็น ได้แก่ ได้รับการยอมรับจากเพื่อนสมาชิกยูวเกษตรกร ครูที่ปรึกษา ผู้บริหารโรงเรียน และผู้ปกครอง ได้ผลิตผลผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพ ลดภาระค่าใช้จ่ายในครัวเรือน มีเงินออมเพิ่มมากขึ้น และมีรายได้เสริมจากการทำอาชีพเกษตรกรรม ทั้งนี้โดยภาพรวมสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อผลลัพธ์ที่ได้ภายหลังจากการเป็นสมาชิกกลุ่ม/การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มอยู่ในระดับมาก

2) *ความคิดเห็นของกลุ่มยูวเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัลต่อผลการดำเนินงานของกลุ่ม* พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อผลการดำเนินงานของกลุ่มโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นสามารถสรุปได้ดังนี้

(1) ด้านความพึงพอใจ พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกร มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของกลุ่มในระดับมาก 3 ประเด็น ได้แก่ มีการจัดวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้

เกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่ม วัตถุประสงค์ของการดำเนินงานมีความชัดเจน และการให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่มอย่างเท่าเทียมกัน ทั้งนี้โดยภาพรวมสมาชิกยูวเกษตรกร มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของกลุ่มอยู่ในระดับปานกลาง

(2) ด้านการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นภายหลังจากการเป็นสมาชิกกลุ่ม/การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มในระดับมาก 5 ประเด็น ได้แก่ สามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมไปประยุกต์ใช้กับการดำเนินชีวิตประจำวัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการเพาะปลูกอย่างถูกต้อง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลี้ยงสัตว์อย่างถูกต้อง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิคการเกษตร ทั้งนี้โดยภาพรวมสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นภายหลังจากการเป็นสมาชิกกลุ่ม/การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มอยู่ในระดับมาก

(3) ด้านพฤติกรรม พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกร มีพฤติกรรมการทำงานภายหลังการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มในระดับมาก 4 ประเด็น ได้แก่ สามารถตัดสินใจและแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้เป็นอย่างดี สามารถถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตรให้แก่เพื่อนสมาชิกได้อย่างถูกต้อง สามารถนำทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในการทำการเกษตรได้อย่างเหมาะสม และมีการพัฒนาปรับปรุงเทคนิคการทำการเกษตรเพื่อให้ได้ผลผลิตที่สูงขึ้น ทั้งนี้โดยภาพรวมสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการทำงานภายหลังจากการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มอยู่ในระดับมาก

(4) ด้านผลลัพธ์ที่ได้ พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อผลลัพธ์ที่ได้ภายหลังจากการเป็นสมาชิกกลุ่ม/การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มในระดับมาก 5 ประเด็น ได้แก่ มีเงินออมเพิ่มมากขึ้น ได้รับการยอมรับจากเพื่อนสมาชิกยูวเกษตรกร ครูที่ปรึกษา ผู้บริหารโรงเรียน และผู้ประกอบการ ลดภาระค่าใช้จ่ายในครัวเรือน มีรายได้เสริมจากการทำอาชีพเกษตรกรรม และได้ผลผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพ ทั้งนี้โดยภาพรวมสมาชิกยูวเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อผลลัพธ์ที่ได้ภายหลังจากการเป็นสมาชิกกลุ่ม/การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มอยู่ในระดับมาก

1.3.4 การเปรียบเทียบการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

พบว่าสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรที่ได้รับรางวัลและกลุ่มยูวเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัลมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสมาชิกยูวเกษตรกรมีความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่องของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านการจัดการ ด้านกำลังคน ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการนำหรือการจูงใจ และด้านการประสานงาน นอกจากนี้สมาชิกยูวเกษตรกรยังมีความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่องของผลการดำเนินงานของกลุ่มด้านการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น ด้านพฤติกรรม ด้านความพึงพอใจ และ

ด้านผลลัพธ์ที่ได้จากการเป็นสมาชิกกลุ่ม/การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม โดยกลุ่มยูวเกษตรกรที่ได้รับรางวัลมีการดำเนินงานของกลุ่มและผลการดำเนินงานของกลุ่มมากกว่ากลุ่มยูวเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัล

1.3.5 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

พบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน ซึ่งได้แก่ ด้านกำลังคน ด้านการประสานงาน ด้านการนำหรือการจูงใจ ด้านงบประมาณ ด้านการติดตามและประเมินผล ด้านการจัดการ และด้านวัสดุอุปกรณ์ ตามลำดับ ส่วนปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท คือ ปัจจัยพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มยูวเกษตรกร ซึ่งได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา การติดต่อสื่อสารภายในกลุ่ม การติดต่อสื่อสารกับครูที่ปรึกษา การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม การประกอบอาชีพของบิดามารดา ประสบการณ์ทางการเกษตร และความสนใจด้านการเกษตร

1.3.6 ปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัด

ชัยนาท

จากการรวบรวมข้อมูลจากความคิดเห็นของสมาชิกยูวเกษตรกรเกี่ยวกับปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท สรุปได้ดังนี้

1) ปัญหาและอุปสรรคของกลุ่มยูวเกษตรกรที่ได้รับรางวัล

(1) ด้านกำลังคน พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกรมีปัญหาและอุปสรรค คือ กำลังคนมีน้อยจึงทำให้การบริหารจัดการงานด้านต่างๆ เป็นไปด้วยความล่าช้า และยังขาดกำลังในการสร้างกลุ่ม เพราะเยาวชนไทยไม่สนใจในการเกษตร

(2) ด้านงบประมาณ พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกรมีปัญหาและอุปสรรค คือ ขาดงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรและ งบประมาณไม่เพียงพอสำหรับซื้อสิ่งของ/วัสดุอุปกรณ์ทางการเกษตร

(3) ด้านวัสดุอุปกรณ์ พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกรมีปัญหาและอุปสรรค คือ วัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอ เช่น จอบ บัวรดน้ำ เป็นต้น นอกจากนี้วัสดุอุปกรณ์เก่า ชำรุด ไม่สามารถนำมาใช้ในการทำกิจกรรมได้

(4) ด้านการจัดการ พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกรมีปัญหาและอุปสรรค คือ ทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินงานยังไม่เพียงพอ และขาดการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ

(5) ด้านการนำหรือการจูงใจ พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกรมีปัญหาและอุปสรรค คือ สมาชิกส่วนใหญ่ไม่สนใจเข้าร่วมกิจกรรม และผู้นำกลุ่มไม่ค่อยมีบทบาทในการดำเนินงาน จึงทำให้มีสมาชิกเข้าร่วมทำกิจกรรมน้อย

(6) ด้านการประสานงาน พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกรมีปัญหาและอุปสรรค คือ การประสานงานยังไม่ต่อเนื่อง และขาดเจ้าหน้าที่เป็นคนกลางในการประสานงานกลุ่ม จึงทำให้การดำเนินงานไม่ค่อยประสบความสำเร็จ

(7) ด้านการติดตามและประเมินผล พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกรมีปัญหาและอุปสรรค คือ การติดตามและประเมินผลยังไม่ต่อเนื่อง นอกจากนี้การติดตามและประเมินผล อยู่ในเกณฑ์พอใช้

2) ปัญหาและอุปสรรคของกลุ่มยูวเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัล

(1) ด้านกำลังคน พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกรมีปัญหาและอุปสรรค คือ การจัดอบรมพัฒนาทักษะความรู้ด้านการเกษตรให้แก่สมาชิกยูวเกษตรกรขาดความต่อเนื่อง และกำลังคนมีน้อยยังไม่เพียงพอ

(2) ด้านงบประมาณ พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกรมีปัญหาและอุปสรรค คือ งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานมีน้อย ไม่เพียงพอ และขาดผู้สนับสนุนงบประมาณเพื่อใช้ในการดำเนินงานกลุ่ม

(3) ด้านวัสดุอุปกรณ์ พบว่าปัญหาและอุปสรรค คือ วัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอกับความต้องการของสมาชิกยูวเกษตรกร และวัสดุอุปกรณ์เก่า ชำรุด ไม่สามารถนำมาใช้ในการทำกิจกรรมได้

(4) ด้านการจัดการ พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกรมีปัญหาและอุปสรรค คือ การจัดการกลุ่มยูวเกษตรกรยังไม่เป็นระบบ และขาดการประชุมกลุ่มเพื่อวางแผนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

(5) ด้านการนำหรือการจูงใจ พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกรมีปัญหาและอุปสรรค คือ ขาดการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานให้กับสมาชิกยูวเกษตรกร และผู้นำกลุ่มไม่ค่อยมีบทบาทในการดำเนินงาน จึงทำให้มีสมาชิกเข้าร่วมทำกิจกรรมน้อย

(6) ด้านการประสานงาน พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกรมีปัญหาและอุปสรรค คือ ขาดการประสานงานจากหน่วยงานภายนอกทั้งจากภาครัฐและเอกชนในการเข้าร่วมพัฒนากลุ่มยูวเกษตรกร รวมถึงการประสานงานระหว่างสมาชิกยูวเกษตรกรกับเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานขาดความต่อเนื่อง

(7) ด้านการติดตามและประเมินผล พบว่าปัญหาและอุปสรรค คือ ขาดเจ้าหน้าที่รับผิดชอบโครงการโดยตรงเข้าร่วมติดตามและประเมินผลกับทางสมาชิกยูวเกษตรกร ตลอดจนการติดตามและประเมินผลยังไม่ต่อเนื่อง

1.3.7 ข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

1) ข้อเสนอแนะของกลุ่มยูวเกษตรกรที่ได้รับรางวัล

(1) ด้านกำลังคน พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกรมีข้อเสนอแนะ คือ ควรมีการส่งเสริมเยาวชนรุ่นใหม่ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาทมากขึ้น รวมทั้งควรให้ความสำคัญกับการสรรหาสมาชิกกลุ่มเป็นระยะๆ และต่อเนื่อง เพื่อให้การดำเนินงานของกลุ่มมีความเข้มแข็งมากขึ้น

(2) ด้านงบประมาณ พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกรมีข้อเสนอแนะ คือ ควรมีการจัดสรรงบประมาณให้กลุ่มยูวเกษตรกรอย่างเพียงพอ และควรมีการสนับสนุนงบประมาณเพิ่มขึ้น

(3) ด้านวัสดุอุปกรณ์ พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกรมีข้อเสนอแนะ คือ ควรมีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ลงสู่พื้นที่การดำเนินงานของกลุ่มตามความต้องการของยูวเกษตรกร และควรมีการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ทางการเกษตรให้เพียงพอกับการใช้งาน

(4) ด้านการจัดการ พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกรมีข้อเสนอแนะ คือ ควรมีการจัดประชุมกลุ่มยูวเกษตรกรอย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง และควรมีการวางแผนการดำเนินงานอย่างชัดเจน และเป็นระบบ

(5) ด้านการนำหรือการจูงใจ พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกรมีข้อเสนอแนะ คือ ควรมีกิจกรรมที่สร้างแรงจูงใจให้แก่เยาวชนที่สนใจงานเกษตร และผู้นำกลุ่มควรให้สนใจและเอาใจใส่สมาชิกกลุ่มอย่างเท่าเทียมกัน

(6) ด้านการประสานงาน พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกรมีข้อเสนอแนะ คือ ควรมีการประสานงานอย่างต่อเนื่อง และควรมีเอกสารให้เพียงพอ เพื่อใช้ในการประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆ

(7) ด้านการติดตามและประเมินผล พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกรมีข้อเสนอแนะ คือ ควรมีเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องลงพื้นที่ เพื่อสำรวจปัญหาและติดตามผลการดำเนินงานเป็นระยะๆ และควรมีสมุดให้สมาชิกกลุ่มจดบันทึกผลการดำเนินงานของตนเอง เพื่อง่ายต่อการตรวจประเมินผล

2) ข้อเสนอแนะของกลุ่มยูวเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัล

(1) ด้านกำลังคน พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกรมีข้อเสนอแนะ คือ หน่วยงานภาครัฐควรจัดหาวิทยากรมาให้ความรู้ทางด้านวิทยาการสมัยใหม่ที่เหมาะสมมาถ่ายทอดให้ความรู้กับกลุ่มยูวเกษตรกร และควรมีการส่งเสริมเยาวชนรุ่นใหม่ให้เข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มยูวเกษตรกรเพิ่มขึ้น

(2) ด้านงบประมาณ พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกรมีข้อเสนอแนะ คือ ควรจัดสรรงบประมาณให้กลุ่มยูวเกษตรกรอย่างเพียงพอ และหน่วยงานภาครัฐควรมีการจัดสรรงบประมาณมาสนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรโดยตรง และรวดเร็ว

(3) ด้านวัสดุอุปกรณ์ พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกรมีข้อเสนอแนะ คือ หน่วยงานภาครัฐควรสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ให้สอดคล้องกับกิจกรรมของกลุ่มยูวเกษตรกร และควรมีการบำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์ทางการเกษตรให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ

(4) ด้านการจัดการ พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกรมีข้อเสนอแนะ คือ สมาชิกยูวเกษตรกรควรมีการร่วมกันวางแผนการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ และควรมีการจัดประชุมกลุ่มยูวเกษตรกรอย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง

(5) ด้านการนำหรือการจูงใจ พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกรมีข้อเสนอแนะ คือ ควรมีการพิจารณาส่งเสริมสนับสนุนผลงานของสมาชิกยูวเกษตรกรในการส่งเข้าประกวดในระดับต่างๆ อย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ และควรมีกิจกรรมที่สร้างแรงจูงใจให้แก่เยาวชนที่สนใจงานเกษตร

(6) ด้านการประสานงาน พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกรมีข้อเสนอแนะ คือ โรงเรียนควรประสานงานจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในการเข้ามาร่วมกันพัฒนากลุ่มยูวเกษตรกร และควรมีการประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง

(7) ด้านการติดตามและประเมินผล พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกรมีข้อเสนอแนะ คือ สมาชิกควรมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลงานของตนเองอย่างสม่ำเสมอเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น และควรมีเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องลงพื้นที่ เพื่อสำรวจปัญหาและติดตามผลการดำเนินงานเป็นระยะๆ

1.3.8 การทดสอบสมมติฐาน พบว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน 7 ตัว มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท จึงพิสูจน์สมมติฐานได้ว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท ได้แก่ ด้านกำลังคน ด้านการประสานงาน ด้านการนำหรือการจูงใจ ด้านงบประมาณ ด้านการติดตามและประเมินผล ด้านการจัดการ และด้านวัสดุอุปกรณ์ ดังนั้นจึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนปัจจัยพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของยูวเกษตรกร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา

การติดต่อสื่อสารภายในกลุ่ม การติดต่อสื่อสารกับครูที่ปรึกษา การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม การประกอบอาชีพของบิดามารดา ประสบการณ์ทางการเกษตร และความสนใจด้านการเกษตร นั้น ไม่พบว่ามีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. อภิปรายผล

การศึกษาเรื่อง การดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท สามารถอภิปรายผลประเด็นสำคัญได้ดังนี้

2.1 ข้อมูลพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

ผลการศึกษาในภาพรวมพบว่าสมาชิกเกษตรกรของกลุ่มที่ได้รับรางวัล มีสัดส่วนสมาชิกเกษตรกรที่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย (ร้อยละ 66.7 และ 33.3) และกลุ่มที่ไม่ได้รับรางวัลก็มีสัดส่วนสมาชิกเกษตรกรที่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายด้วยเช่นกัน (ร้อยละ 54.9 และ 45.1) ทั้งนี้ เพราะเกษตรกรที่เป็นเพศหญิงมีความสนใจกับอาชีพการเกษตรมากกว่าเกษตรกรที่เป็นเพศชาย ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของฉันทกร ก้านนท์ (2555, น. 47) ที่รายงานว่าสมาชิกเกษตรกรในโรงเรียนมีสัดส่วนเกือบเท่ากัน โดยร้อยละ 51.0 เป็นเพศชาย และร้อยละ 49.0 เป็นเพศหญิง

สมาชิกเกษตรกรทั้งกลุ่มเกษตรกรที่ได้รับรางวัล และกลุ่มเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัล ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 96.1 และ 90.2) มีการเข้าร่วมกิจกรรมทำการเกษตร เช่น ทำสวน เลี้ยงสัตว์ ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ เพราะต้องการความรู้เพิ่มเติมซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของฉันทกร ก้านนท์ (2555, น. 48) ที่รายงานว่าสมาชิกเกษตรกรในโรงเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 83.7 สมัครเป็นสมาชิกเพราะต้องการความรู้ รองลงมาร้อยละ 63.3 ต้องการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

สมาชิกเกษตรกรของกลุ่มเกษตรกรที่ได้รับรางวัล ส่วนใหญ่มีบิดามารดาประกอบอาชีพทำนา ส่วนสมาชิกเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัล มีบิดามารดาประกอบอาชีพปลูกพืชไร่ ทั้งนี้จะเห็นว่าสมาชิกเกษตรกรทั้งสองกลุ่มมีบิดามารดาประกอบอาชีพทางการเกษตรเหมือนกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ฉันทกร ก้านนท์ (2555, น. 48) ที่รายงานว่าสมาชิกเกษตรกรในโรงเรียน ร้อยละ 51.0 มาจากครอบครัวประกอบอาชีพเกษตรกร

สมาชิกเกษตรกรทั้งกลุ่มเกษตรกรที่ได้รับรางวัล และกลุ่มเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัล ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 100) มีความสนใจด้านการเกษตรเกี่ยวกับการเกษตร เช่น การเลี้ยงสัตว์ การปลูกพืชไร่ การปลูกผัก และการปลูกพืชอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วิไลวรรณ แผลดสุระ (2558, น.245-246) ที่รายงานว่าเยาวชนส่วนใหญ่มีความสนใจในการทำอาชีพการเกษตร

สาเหตุของความสนใจเพราะเป็นอาชีพของครอบครัว ได้ทดลองปลูกพืชใหม่จึงสนุกกับการลงมือทำ ถึงแม้ว่าจะไม่มีรายได้มากมายแต่ได้บริโภคเองในครัวเรือน

2.2 ความคิดเห็นของยูวเกษตรกรต่อการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

2.2.1 ด้านกำลังคน

พบว่าสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรที่ได้รับรางวัล มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านกำลังคนในระดับมาก โดยกลุ่มให้ความสำคัญกับการพัฒนาขีดความสามารถของสมาชิกยูวเกษตรกร เพื่อสร้างผลงานที่ดีกว่าเดิมมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ ฦภัทร ก้านนท์ (2555, น. 62) ที่รายงานว่าสมาชิกยูวเกษตรกรมีความเข้าใจในวัตถุประสงค์การดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรอยู่ในระดับมาก

ส่วนสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัล มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านกำลังคนในระดับปานกลาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นกลุ่มมีการพัฒนาความรู้ ทักษะและอบรมเพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่ม สมาชิกยูวเกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน นอกจากนี้จากการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านกำลังคนของกลุ่ม พบว่าการจัดอบรมพัฒนาทักษะความรู้ทางด้านเกษตรให้แก่สมาชิกยูวเกษตรกรไม่ต่อเนื่อง และกำลังคนมีน้อยไม่เพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของกอบลาภ อารีศรีสม(2557, น. 202) ที่รายงานว่าปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของกลุ่มด้านสมาชิก คือสมาชิกร่วมงานกับกลุ่มน้อย และสมาชิกยังขาดองค์ความรู้ในหลายด้าน เช่น การบริหารจัดการกลุ่ม ด้านการเกษตร ด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตร ช่องทางการตลาด ขาดความรู้ด้านการใช้ยาปราบศัตรูพืช ตลอดจนสมาชิกขาดความกระตือรือร้นในการดำเนินกิจกรรมเนื่องจากไม่มีแรงขับเคลื่อนจากโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จเอามาเปรียบเทียบ

2.2.2 ด้านงบประมาณ

พบว่าสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรที่ได้รับรางวัล มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านงบประมาณอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานมีจำนวนเพียงพอ การวางระเบียบ การวางแผนการใช้งบประมาณ การจัดทำบัญชี การเบิกจ่ายงบประมาณ การใช้งบประมาณให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การดำเนินงานของกลุ่ม การควบคุมการเบิกจ่ายงบประมาณ และการใช้จ่ายงบประมาณตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของฦภัทร ก้านนท์ (2555, น. 55) รายงานว่าในภาพรวมทางโรงเรียนให้การสนับสนุนต่อการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในระดับมาก

ส่วนสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัล มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านงบประมาณในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เพราะขึ้นอยู่กับความพร้อมของงบประมาณสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมภายในกลุ่มของแต่ละกลุ่มว่ามีความพร้อมด้านงบประมาณมากน้อยเพียงใด แต่จากการศึกษาปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินงานด้านงบประมาณของกลุ่ม พบว่างบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานมีน้อย ไม่เพียงพอ และขาดผู้สนับสนุนงบประมาณเพื่อใช้ในการดำเนินงานกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของกอบลาภ อารีศรีสม (2557, น. 109) ที่รายงานว่ากลุ่มยูวเกษตรกรร้อยละ 53.77 ได้รับเงินสนับสนุนจากทางโรงเรียนหรือหน่วยงานภายนอก ในขณะที่ร้อยละ 46.23 ไม่เคยได้รับเงินสนับสนุนจากทางโรงเรียนหรือหน่วยงานภายนอก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับภาระงานหรือการให้ความสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาหรือครูที่ปรึกษาในการขอสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก เช่นเดียวกับกับ วิลัยวรรณ แผ่นสุระ (2558, น.245) รายงานว่าเยาวชนมีความต้องการได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากหน่วยงานท้องถิ่นด้านงบประมาณมากที่สุด

2.1.3 ด้านวัสดุอุปกรณ์

พบว่าสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรที่ได้รับรางวัล มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านวัสดุอุปกรณ์ในระดับมากที่สุด 1 ประเด็น ได้แก่ อุปกรณ์ทางการเกษตรมีความพร้อมในการใช้งาน เช่น จอบ เสียม นอกจากนี้จากการศึกษาปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินงานด้านวัสดุอุปกรณ์ของกลุ่ม พบว่าวัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอ และวัสดุอุปกรณ์เก่า ชำรุด ไม่สามารถนำมาใช้ในการทำกิจกรรมได้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของกอบลาภ อารีศรีสม(2557, น. 202-203) รายงานว่าปัญหาด้านการดำเนินงานของกลุ่ม คือ ขาดอุปกรณ์ทางการเกษตรในการดำเนินงานกลุ่ม ดังนั้น โรงเรียนควรจัดหาอุปกรณ์ทางการเกษตรมาให้สมาชิกยูวเกษตรกรยืมเพื่อใช้ดำเนินงาน

ส่วนสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัลมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านวัสดุอุปกรณ์ในระดับปานกลาง 5 ประเด็น ได้แก่ กลุ่มมีการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงานอย่างเพียงพอ กลุ่มมีความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนรู้ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ กระดาน เครื่องเขียน วัสดุอุปกรณ์ทางการเกษตรมีจำนวนเพียงพอกับความต้องการของสมาชิก อุปกรณ์ทางการเกษตรมีความพร้อมในการใช้งาน และคู่มือหรือเอกสารที่ให้ความรู้มีความเหมาะสมและเพียงพอ ทั้งนี้เพราะสมาชิกยูวเกษตรกรส่วนใหญ่มีบิดามารดาประกอบอาชีพเกษตรกรรมจึงได้รับการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ทางการเกษตรผู้ปกครอง รวมทั้งวัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนรู้ต่างๆ ก็ได้รับการสนับสนุนจากที่โรงเรียนและครูที่ปรึกษากลุ่ม จึงทำให้การดำเนินงานของกลุ่มเป็นไปด้วยความราบรื่น และไม่ค่อยประสบปัญหามากนัก

2.1.4 ด้านการจัดการ

พบว่าสมาชิกกลุ่มยุทธภพที่ได้รับ และสมาชิกกลุ่มยุทธภพที่ไม่ได้รับรางวัล มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการจัดการในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นการจัดทำแผนการดำเนินงานของกลุ่ม การกำหนดผู้รับผิดชอบ โครงการ การร่วมกันพิจารณาโครงการและกิจกรรมลงสู่พื้นที่ การจัดทำข้อตกลงเกี่ยวกับการดำเนินงานร่วมกันของสมาชิก และการจัดประชุมสมาชิกยุทธภพอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของฉันทน์ ก้านนท์ (2555, น. 68) ที่รายงานว่าสมาชิกยุทธภพมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของกลุ่มอยู่ในระดับมาก ในประเด็นการถ่ายทอดความรู้จากรุ่นพี่สู่รุ่นน้อง การศึกษาดูงานนอกสถานที่ การส่งกลุ่มเข้าประกวดระดับจังหวัด การทำงานของกลุ่มมีการจดบันทึกสม่ำเสมอ การดำเนินงานของกลุ่มมีการแบ่งหน้าที่ชัดเจน การแนะนำให้สมาชิกนำความรู้ที่ได้มาบูรณาการกับกิจกรรมที่บ้าน การนำผลผลิตไปจำหน่ายในตลาดชุมชน การให้ความรู้และช่วยเหลือสังคม กลุ่มส่งเสริมให้สมาชิกมีการออมทรัพย์ และมีการประชุมประจำทุกเดือน

2.1.5 ด้านการนำหรือการจูงใจ

พบว่าสมาชิกกลุ่มยุทธภพที่ได้รับรางวัล มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการนำหรือการจูงใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นคณะกรรมการที่ปรึกษาเป็นที่ยอมรับของสมาชิกกลุ่ม และกลุ่มมีการเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนได้แสดงความคิดสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของฉันทน์ ก้านนท์ (2555, น. 52) ที่รายงานว่าสมาชิกยุทธภพมีความคิดเห็นต่อการสนับสนุนของครูที่ปรึกษาต่อการดำเนินงานของกลุ่มยุทธภพในระดับมาก ทั้งนี้เพราะครูที่ปรึกษามีการถ่ายทอดความรู้สู่สมาชิกกลุ่ม มีความกระตือรือร้นในฐานะที่เป็นที่ปรึกษาของกลุ่ม มีการเข้าเยี่ยมเยียนการทำงานของกลุ่ม การติดตามงาน การให้คำแนะนำในการนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันการแก้ไขปัญหาหารือร่วมกัน การเข้าร่วมประชุมประจำเดือน และให้ความสนใจพาไปศึกษาดูงานนอกสถานที่

ส่วนสมาชิกกลุ่มยุทธภพที่ไม่ได้รับรางวัล มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการนำหรือการจูงใจภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้จากการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านการนำหรือการจูงใจ พบว่า ขาดการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานให้กับสมาชิกยุทธภพ และผู้นำกลุ่มไม่ค่อยมีบทบาทในการดำเนินงาน จึงทำให้มีสมาชิกเข้าร่วมทำกิจกรรมน้อย ดังนั้นจึงควรมีกิจกรรมที่สร้างแรงจูงใจให้แก่เยาวชนที่สนใจงานเกษตร และผู้นำควรมีบทบาทในการเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับสมาชิกยุทธภพภายในกลุ่มให้มากยิ่งขึ้น เนื่องจากการดำเนินงานของกลุ่มยุทธภพจะต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของสมาชิกยุทธภพทุกคน เพื่อให้การดำเนินงานของกลุ่มประสบความสำเร็จ หากมีผู้นำกลุ่ม

ไม่สามารถผลักดันสมาชิกให้สร้างผลงานจนสามารถบรรลุเป้าหมายของการดำเนินงานของกลุ่มได้ ก็จะส่งผลให้สมาชิกกลุ่มขาดขวัญกำลังใจ และไม่ยอมไปร่วมกิจกรรมกลุ่ม ซึ่งจะเป็นสาเหตุที่ทำให้การดำเนินงานของกลุ่มยุทธศาสตร์ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร

2.1.6 ด้านการประสานงาน

พบว่าสมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์ที่ได้รับรางวัล มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการประสานงานในระดับมาก 6 ประเด็น ได้แก่ ผู้ทำหน้าที่ประสานงานมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง กลุ่มมีการประสานงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตรให้แก่สมาชิกยุทธศาสตร์ มีการร่วมมือและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกอย่างชัดเจน มีการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดกิจกรรม จัดทำแผนงาน โครงการและกิจกรรมต่างๆ และมีการประสานงานเพื่อจัดหางบประมาณ สนับสนุนแผนงาน โครงการและกิจกรรมของกลุ่ม ทั้งนี้เพราะการดำเนินงานของกลุ่มยุทธศาสตร์ในจังหวัดชัยนาท จะต้องมีการประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่ม เพื่อให้การดำเนินงานของกลุ่มประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

ส่วนสมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์ที่ไม่ได้รับรางวัล มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการประสานงานภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้จากการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านการประสานงานของกลุ่ม พบว่าขาดการประสานงานจากหน่วยงานภายนอกทั้งจากภาครัฐและเอกชนในการเข้าร่วมพัฒนา กลุ่มยุทธศาสตร์ รวมถึงการประสานงานระหว่างสมาชิกยุทธศาสตร์กับเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานขาดความต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของกอบลาภ อารีศรีสม (2557, น. 197) ที่รายงาน ว่า กลุ่มมีการประสานงานผู้นำชุมชนช่วยประชาสัมพันธ์ เช่น การเรียนประชุม และการประกาศเสียงตามสายในชุมชนในระดับปานกลาง

2.1.7 ด้านการติดตามและประเมินผล

พบว่าสมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์ที่ได้รับรางวัล มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการติดตามและประเมินผลอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นนำผลที่ได้จากการดำเนินงานมาเป็นข้อมูลพิจารณาแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานของกลุ่ม เจ้าหน้าที่ส่งเสริมมีการติดตามดูแลการดำเนินงานตลอดเป็นระยะๆ กลุ่มมีการสำรวจผลการดำเนินงานของสมาชิกยุทธศาสตร์อย่างสม่ำเสมอ มีการร่วมกันติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน และมีการจดบันทึกและสรุปผลการดำเนินงานเป็นประจำ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของกอบลาภ อารีศรีสม (2557, น. 197) ศึกษาการพัฒนาบทบาทกลุ่มยุทธศาสตร์ต่อการส่งเสริมการเกษตรในเขตภาคเหนือ

ตอนบน พบว่ากลุ่มมีการติดตามประเมินผลชี้แจงรายงานผลการปฏิบัติงานแก่สมาชิกให้รับทราบในระดับมาก

ส่วนสมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์ที่ไม่ได้รับรางวัล มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านการติดตามและประเมินผลในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นกลุ่มมีการสำรวจผลการดำเนินงานของสมาชิกยุทธศาสตร์อย่างสม่ำเสมอ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมมีการติดตามดูแลการดำเนินงานตลอดเป็นระยะๆ มีการจัดบันทึกและสรุปผลการดำเนินงานเป็นประจำ ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของฉันทร์ ก้านนท (2555, น. 74) ที่รายงานว่าสมาชิกยุทธศาสตร์มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ผลการดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม และการกำหนดกฎเกณฑ์หรือตัวชี้วัดสำหรับใช้ประเมินผลการดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม อยู่ในระดับปานกลาง

2.2 ความคิดเห็นต่อผลการดำเนินงานของกลุ่มยุทธศาสตร์ในจังหวัดชัยนาท

2.2.1 ด้านความพึงพอใจ

พบว่าสมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์ที่ได้รับรางวัล มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของกลุ่มในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นการให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่มอย่างเท่าเทียมกัน ผลการดำเนินงานของกลุ่มอยู่ในระดับดี น่าพึงพอใจ วัตถุประสงค์ของการดำเนินงานมีความชัดเจน มีการจัดสรรผลประโยชน์หรือผลกำไรให้กับสมาชิกกลุ่มอย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของฉันทร์ ก้านนท (2555, น. 52) ที่รายงานว่าสมาชิกมีความพึงพอใจกับผลตอบแทนจากการทำงานกลุ่มในระดับปานกลาง และมีความพึงพอใจต่อการได้รับเงินออมจากการทำงานกลุ่มอยู่ในระดับน้อย

ส่วนสมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์ที่ไม่ได้รับรางวัล มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของกลุ่มในระดับมาก 3 ประเด็น ได้แก่ มีการจัดวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่ม วัตถุประสงค์ของการดำเนินงานมีความชัดเจน และการให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่มอย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของฉันทร์ ก้านนท (2555, น. 52) ที่รายงานว่าสมาชิกมีความพึงพอใจต่อการได้รับความรู้เกี่ยวกับการเกษตร การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ความสัมพันธ์ที่ดีจากเพื่อนสมาชิก การได้รับอาหารกลางวันภายในโรงเรียน และการได้รับความรู้จากการทำงานกลุ่มอยู่ในระดับมาก

2.2.2 ด้านการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น

พบว่าสมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์ที่ได้รับรางวัล มีความคิดเห็นต่อการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นภายหลังจากการเป็นสมาชิกกลุ่ม/การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มในระดับมาก 7 ประเด็น ได้แก่ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการเพาะปลูกอย่างถูกต้อง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าเกษตร การตลาดของสินค้าเกษตร การแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น สามารถนำความรู้ที่

ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมไปประยุกต์ใช้กับการดำเนินชีวิตประจำวัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลี้ยงสัตว์อย่างถูกต้อง และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิคการเกษตร ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของกอบลาภ อารีศรีสม (2557, น.110) ที่รายงานว่า กลุ่มยุวเกษตรกรรากลุ่มใหญ่ได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการปลูกพืช การทำบัญชีครัวเรือน การแปรรูปอาหาร การทำปุ๋ยหมัก การเพาะเห็ด การเลี้ยงสัตว์ การแกะสลักไม้ การทำอาหาร และการทำขนม และหัตถกรรม

ส่วนสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัล มีความคิดเห็นต่อการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นภายหลังจากการเป็นสมาชิกกลุ่ม/การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มในระดับมาก 5 ประเด็น ได้แก่ สามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมไปประยุกต์ใช้กับการดำเนินชีวิตประจำวัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการเพาะปลูก การเลี้ยงสัตว์อย่างถูกต้อง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิคการเกษตร ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของณภัทร ก้านนท์ (2555, น. 82) ที่รายงานว่าสมาชิกมีความรู้หลังจากร่วมทำกิจกรรมเรื่องการอนุรักษ์ธรรมชาติมากที่สุด รองลงมาคือความรู้เรื่องการปลูกผัก ซึ่งแสดงว่าสมาชิกให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ธรรมชาติ และสนใจในการทำผักสวนครัว เพราะส่วนใหญ่การดำเนินงานของกลุ่มจะเน้นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เช่น การผลิตปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ การปลูกผักปลอดสารพิษด้วยวิธีธรรมชาติ การปลูกผักสวนครัว การสาธิตทำนาข้าวอินทรีย์ การผลิตน้ำส้มควันไม้ การเลี้ยงไส้เดือนเพื่อการผลิตปุ๋ย และการผลิตสารชีวภัณฑ์ ซึ่งเป็นการปลูกฝังให้สมาชิกกลุ่มให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ธรรมชาติ สมาชิกจึงมีความรู้ในเรื่องนี้มาก ประกอบกับกลุ่มส่งเสริมให้สมาชิกนำความรู้ไปสานต่อบ้าน ดังนั้นที่บ้านของสมาชิกจึงมีการปลูกผักสวนครัวและที่สำคัญสมาชิกส่วนใหญ่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมการปลูกผักมากที่สุด และส่วนใหญ่มาจากครอบครัวเกษตรกร สมาชิกจึงมีความรู้เรื่องการปลูกผักมาก

2.2.3 ด้านพฤติกรรม

พบว่าสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรที่ได้รับรางวัล มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการทำงานภายหลังการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มในระดับมาก 5 ประเด็น ได้แก่ สามารถนำทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในการทำการเกษตรได้อย่างเหมาะสม สามารถถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตรให้แก่เพื่อนสมาชิกได้อย่างถูกต้อง สามารถตัดสินใจและแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้เป็นอย่างดี มีการปรับปรุงพฤติกรรมการทำงานเกษตรอย่างถูกต้อง และมีการพัฒนาปรับปรุงเทคนิคการทำงานเกษตรเพื่อให้ได้ผลผลิตที่สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของอนุวัฒน์ สงคง (2554, น. 8) ที่รายงานว่ากลุ่มที่ได้รับการพัฒนาตามกระบวนการกลุ่ม และฝึกทักษะด้านการเกษตรสามารถบริหารจัดการกลุ่ม โดยสมาชิกกลุ่มเข้ามามีส่วนร่วม จนทำให้กลุ่มประสบความสำเร็จในการดำเนินกิจกรรม และเป็นตัวอย่างการศึกษาเรียนรู้ของสมาชิกยุวเกษตรกร

ส่วนสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัล มีพฤติกรรมการทำงาน ภายหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มในระดับมาก 4 ประเด็น ได้แก่ สามารถตัดสินใจและแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้เป็นอย่างดี สามารถถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตรให้แก่เพื่อนสมาชิกได้อย่างถูกต้อง สามารถนำทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในการทำการเกษตรได้อย่างเหมาะสม และมีการพัฒนาปรับปรุงเทคนิคการทำการเกษตรเพื่อให้ได้ผลผลิตที่สูงขึ้น ทั้งนี้เพราะสมาชิกยูวเกษตรกรกลุ่มที่ไม่ได้รับรางวัล ร้อยละ 100 มีประสบการณ์ทางการเกษตร และร้อยละ 100 มีความสนใจด้านการเกษตร จึงทำให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรได้อย่างรวดเร็ว

2.2.4 ด้านผลลัพธ์ที่ได้

พบว่าสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรที่ได้รับรางวัล และสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัล มีความคิดเห็นต่อผลลัพธ์ที่ได้ภายหลังจากการเป็นสมาชิกกลุ่ม/การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นการได้รับการยอมรับจากเพื่อนสมาชิกยูวเกษตรกร ครูที่ปรึกษา ผู้บริหารโรงเรียน และผู้ปกครอง ได้ผลผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพ ลดภาระค่าใช้จ่ายในครัวเรือน มีเงินออมเพิ่มมากขึ้น และมีรายได้เสริมจากการทำอาชีพเกษตรกรรม ทั้งนี้เพราะการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรนอกจากจะมีการส่งเสริมให้เยาวชนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำการเกษตร เทคนิคการเกษตรอย่างถูกต้องแล้ว ผลพลอยได้ที่ได้ที่สมาชิกยูวเกษตรกรทุกคนจะได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม คือ เกิดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างเพื่อนสมาชิกด้วยกัน เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ส่งผลให้ได้รับการยอมรับจากเพื่อน ครูที่ปรึกษา ผู้บริหารโรงเรียน และผู้ปกครอง นอกจากนี้ก็ยังเป็นการลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือนเกี่ยวกับการซื้อสินค้าทางการเกษตรเพื่อการบริโภค ได้ผลผลิตที่ดี มีคุณภาพ และเสริมสร้างรายได้ให้แก่ครอบครัวได้อีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของกอบลาภ อารีศรีสม (2557, น. 189) ที่รายงานว่าผลที่ได้รับจากการปฏิบัติกิจกรรม โครงการ สมาชิกยูวเกษตรกรมีทัศนคติที่ดีและภูมิใจในคุณค่าของการเกษตร และยอมรับอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่มีเกียรติและมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิต และเศรษฐกิจของประเทศ ได้รับความรู้และเทคโนโลยีการเกษตร เทคนิคเกษตร ธุรกิจเกษตร การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ถูกต้องเหมาะสมสอดคล้องกับครอบครัวและท้องถิ่น ตลอดจนเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ รู้จักการทำงานเป็นหมู่คณะ ส่งเสริมการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย โดยอาศัยข้อบังคับและวิธีการดำเนินงานยูวเกษตรกรเป็นแนวทางฝึกหัด

2.3 การเปรียบเทียบการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

พบว่าสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรที่ได้รับรางวัลและกลุ่มยูวเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัล มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสมาชิกยูวเกษตรกรมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านการจัดการ ด้านกำลังคน ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการนำหรือการจูงใจ และด้านการประสานงาน แตกต่างกัน นอกจากนี้สมาชิกยูวเกษตรกรยังมีความคิดเห็นต่อผลการดำเนินงานของกลุ่มด้านการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น ด้านพฤติกรรม ด้านความพึงพอใจ และด้านผลลัพธ์ที่ได้จากการเป็นสมาชิกกลุ่ม/การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม แตกต่างกันอีกด้วย ทั้งนี้เป็นเพราะขึ้นอยู่กับความพร้อมของปัจจัยต่างๆ ที่ใช้ในการดำเนินงานกิจกรรมของกลุ่ม จึงส่งผลทำให้สมาชิกของกลุ่มยูวเกษตรกรที่ได้รับรางวัลมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของกลุ่ม และผลการดำเนินงานของกลุ่มมากกว่ากลุ่มยูวเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัล

2.4 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

พบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท คือปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน ซึ่งได้แก่ ด้านกำลังคน ด้านการประสานงาน ด้านการนำหรือการจูงใจ ด้านงบประมาณ ด้านการติดตามและประเมินผล ด้านการจัดการ และด้านวัสดุอุปกรณ์ ส่วนปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มยูวเกษตรกร ไม่มีความสัมพันธ์การดำเนินงานของกลุ่ม ทั้งนี้เพราะการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรจะต้องนำหลักการบริหารจัดการมาใช้เพื่อให้การดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรเป็นไปได้อย่างราบรื่น และประสบความสำเร็จ หากขาดปัจจัยสำคัญอย่างใดอย่างหนึ่งไป ก็จะมีผลกระทบต่อการทำงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

3. เสนอแนะ

ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะการวิจัย ดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 ด้านกำลังคน จากผลการศึกษาพบว่ามีส่วนสมาชิกยูวเกษตรกรที่เป็นเพศชายน้อยกว่าเพศหญิง และการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรมีปัญหาด้านกำลังมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอต่อการดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม ดังนั้นจึงควรมีการส่งเสริมเยาวชนรุ่นใหม่ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาทมากขึ้น โดยใช้วิธีการนำหลักมวลชนสัมพันธ์ด้วยการอาศัยความร่วมมือระหว่างผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่าย ทั้งหน่วยงานภาครัฐ

โรงเรียน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ร่วมกันรณรงค์ส่งเสริมเยาวชนในพื้นที่ของจังหวัด ชัยนาทในแต่ละเขตอำเภอให้มาเข้าร่วมกิจกรรมการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรซึ่งเป็น โครงการของกรมส่งเสริมการเกษตรที่มุ่งเน้นส่งเสริมความรู้ทางการเกษตรและส่งเสริม การประกอบอาชีพให้แก่เยาวชนในอนาคต

3.1.2 ด้านงบประมาณ จากผลการศึกษาพบว่าการดำเนินงานด้านงบประมาณของ กลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท แต่ละกลุ่มมีความพร้อมด้านงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน ไม่เท่ากัน กลุ่มยูวเกษตรกรที่ได้รับรางวัลมีความพร้อมด้านงบประมาณมากกว่ากลุ่มยูวเกษตรกรที่ ไม่ได้รางวัล จึงทำให้การดำเนินงานของกลุ่มมีความแตกต่างกันทุกด้าน ดังนั้นจึงควรเปิดโอกาส ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นหน่วยงานที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนในพื้นที่มากที่สุดให้เข้า มามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ และสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อ ทำให้การบริหารจัดการด้านงบประมาณมีความเป็นระบบมากยิ่งขึ้น

3.1.3 ด้านวัสดุอุปกรณ์ จากผลการศึกษาพบว่าการดำเนินงานด้านวัสดุอุปกรณ์ ของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท แต่ละกลุ่มมีความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ใน การดำเนินงานไม่เท่ากันด้วยเช่นกัน กลุ่มยูวเกษตรกรที่ได้รับรางวัลมีความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์ มากกว่ากลุ่มยูวเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัล จึงทำให้การดำเนินงานของกลุ่มแตกต่างกันทุกด้าน ดังนั้นหน่วยงานภาครัฐ เช่น เกษตรจังหวัด เกษตรอำเภอ และเกษตรกรตำบล ควรมีการสนับสนุน ทางด้านโครงการ และวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นแก่กลุ่มเกษตรกร รวมทั้งมีการประสานกับหน่วยงาน อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมให้มีความต่อเนื่อง และเป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้และ ทักษะด้านการเกษตรในทุกด้าน

3.1.4 ด้านการจัดการ จากผลการศึกษาพบว่าการดำเนินงานด้านการจัดการของ กลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท ทั้งกลุ่มยูวเกษตรกรที่ได้รับรางวัล และกลุ่มยูวเกษตรกรที่ไม่ได้ รับรางวัล มีการดำเนินงานด้านการจัดการอยู่ในระดับมาก และจากการศึกษาพบว่าทั้งสองกลุ่มยังมี ปัญหาในเรื่องทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินงานยังไม่เพียงพอ การจัดการกลุ่มยูวเกษตรกรยังไม่เป็น ระบบ และขาดการประชุมกลุ่มเพื่อวางแผนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นคณะกรรมการและ สมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร เจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับ ควรมีการวางแผนการดำเนิน กิจกรรมร่วมกัน และควรมีสมาชิกยูวเกษตรกรร่วมในการแสดงความคิดเห็น เสนอความต้องการใน การทำกิจกรรม เพื่อให้กิจกรรมที่ทำตรงตามความต้องการที่แท้จริงของยูวเกษตรกร รวมถึง กิจกรรมที่ดำเนินการควรเป็นกิจกรรมที่หลากหลาย สามารถนำไปใช้ในวิถีประจำวัน และนำไป ประยุกต์ในการประกอบอาชีพในอนาคตได้

3.1.5 ด้านการนำหรือการจูงใจ จากผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงานด้านการนำหรือการจูงใจของกลุ่มเกษตรกรที่ได้รับรางวัลและกลุ่มเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัล มีการนำหรือการจูงใจในการเป็นสมาชิกกลุ่ม การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มแตกต่างกัน โดยกลุ่มเกษตรกรที่ได้รับรางวัลมีการนำหรือการจูงใจมากกว่ากลุ่มเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัล จึงส่งผลทำให้การดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรแตกต่างกัน และจากการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านการนำหรือการจูงใจของกลุ่มเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัลพบว่าขาดการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานให้กับสมาชิกเกษตรกร ดังนั้นจึงควรส่งเสริมการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรในกิจกรรมที่สามารถให้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ เพื่อให้กลุ่มสามารถดำเนินการทั้งในกิจกรรมรวม และกิจกรรมย่อย เพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการทำกิจกรรม และเพื่อเป็นการสร้างรายได้ให้กับกลุ่มและสมาชิกเกษตรกร

3.1.6 ด้านการประสานงาน จากผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงานด้านการประสานงานของกลุ่มเกษตรกรที่ได้รับรางวัลมีการประสานงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอก เพื่อดำเนินการจัดฝึกอบรม จัดหางบประมาณ จัดทำแผนงาน โครงการและกิจกรรมต่างๆ ให้กับแก่สมาชิกเกษตรกรมากกว่ากลุ่มเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัล และจากการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านการประสานงานของกลุ่มเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัลพบว่าขาดการประสานงานจากหน่วยงานภายนอกทั้งจากภาครัฐและเอกชนในการเข้าร่วมพัฒนา กลุ่มเกษตรกร ดังนั้น โรงเรียนจึงควรมีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เกษตรตำบล เกษตรอำเภอ เกษตรจังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรอื่นๆ ให้เผยแพร่ความรู้ในการทำกิจกรรมต่างๆ รวมถึงการขอสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร เพื่อให้การดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรประสบความสำเร็จ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้ต่อไป

3.1.7 ด้านการติดตามและประเมินผล จากผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงานด้านการติดตามและประเมินผลของกลุ่มเกษตรกรที่ได้รับรางวัลและกลุ่มเกษตรกรที่ไม่ได้รับรางวัลมีการติดตามและประเมินผลอยู่ในระดับมาก และจากการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านการติดตามและประเมินผลของกลุ่มเกษตรกรทั้งสองกลุ่มพบว่า มีปัญหาการติดตามและประเมินผลยังไม่ต่อเนื่องด้วยเช่นเดียวกัน ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับต้องให้การส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง และติดตามประเมินผลให้คำแนะนำแก่กลุ่มเกษตรกรเป็นประจำ

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกลุ่มเยาวชนในจังหวัดต่างๆ

3.2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกลุ่มเยาวชนตรงกับจังหวัดอื่นๆ

3.2.3 ควรมีการศึกษาแรงจูงใจในการดำเนินงานของกลุ่มเยาวชน

3.2.4 ควรมีการศึกษาการประเมินผลการดำเนินงานของกลุ่มเยาวชน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมการเกษตร. (2550). *การดำเนินงานกลุ่มยุวเกษตรกร*. กรุงเทพฯ : กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- กอบลาภ อารีศรีสม. (2557). *การพัฒนาบทบาทกลุ่มยุวเกษตรกรต่อการส่งเสริมการเกษตรในเขตภาคเหนือตอนบน (คุณฉันทิพนธ์ปริญญาคุณฉันทิต ไม้ได้ตีพิมพ์)*. มหาวิทยาลัยแม่โจ้, เชียงใหม่.
- กัลยา วาณิชย์บัญชา. (2554). *การใช้ SPSS for windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล*. (พิมพ์ครั้งที่ 18). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กลุ่มงานพัฒนา กลุ่มยุวเกษตรกร. (2558). *กระบวนการพัฒนายุวเกษตรกร*. สืบค้นจาก <http://www.farmdev.doae.go.th/data/4-h/2014/3ยุวเกษตรกร.pdf>
- กลุ่มงานพัฒนา กลุ่มยุวเกษตรกร. (2558). *โครงการสนับสนุนกลุ่มยุวเกษตรกรจัดตั้งใหม่*. สืบค้นจาก [www.atsc.doae.go.th/report%20choice_project/ .../farmer_group02.doc](http://www.atsc.doae.go.th/report%20choice_project/.../farmer_group02.doc)
- ชัยชนัดถ์กร ภาวิศพิริยะกฤติ. (2553). *เอกสารประกอบการสอนรายวิชาองค์การและการจัดการ*. กรุงเทพฯ : คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ชูชัย สมितिไกร. (2556). *การฝึกอบรมบุคลากรในองค์การ*. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ : วี. พรินท์ (1991).
- ณภัทร ก้านนท์. (2555). *การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียนกรณีศึกษากลุ่มยุวเกษตรกร โรงเรียนบ้านบึงคล้า ตำบลบึงคล้า อำเภอห้วยสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ (วิฑยานิพนธ์ปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต ไม้ได้ตีพิมพ์)*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี.
- นงนุช วงษ์สุวรรณ. (2553). *การบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Management)*. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ : จามจุรีโปรดักส์.
- เนตร์พัฒนา ยาวีราช. (2550). *การจัดการสมัยใหม่ Modern Management*. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ : ทริปเฟลด์ กรุ๊ป.
- บำเพ็ญ เจียวหวาน. (2558). *หน่วยที่ 3 การเปลี่ยนแปลงทางสังคมไทยและสังคมโลก*. สืบค้นจาก <http://www.edupol.org/eduOrganize/eLearning/generalStaff/doc/group02/03/01.pdf>
- พรชูลิย์ นิลวิเศษ. (2553). *กลุ่มเป้าหมายในการส่งเสริมการเกษตร. เอกสารการสอนชุดวิชาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการส่งเสริมการเกษตร หน่วยที่ 1-8, 44-47.*

- พิศดาร จุมจนะ, ศันสนีย์ นิติธรรมยง, อุไรวรรณ รุ่งกำจัด, มงคล อธิกุลวงศ์, มาโนช ระรวยรส, ศิรินทิพย์ พรหมเกตุ และพิมพ์สิริ หอสุวรรณานนท์ .(2554). *คู่มือการดำเนินงานกลุ่มเกษตรกรกร (สำหรับเจ้าหน้าที่)* กรุงเทพฯ : กรมส่งเสริมการเกษตร.
- ระบบสารสนเทศองค์กรเกษตรกร. (2558). *แบบจัดเก็บข้อมูลกลุ่มเกษตรกร*. สืบค้นจาก http://farmgroup.doae.go.th/system/young_farmers_group_disp.php?bWVudV9pZCUzRDMIMjZtZw51x3N1YI9pZCUzRDMY
- วิไลวรรณ แผ่นสุระ. (2558). ความสนใจและความต้องการของเยาวชนในการประกอบอาชีพด้านการเกษตร : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแท่น อำเภอบ้านแท่น จังหวัดชัยภูมิ. *วารสารรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์*, 4(1), 245-246.
- สมคิด บางโม. (2558). *องค์การและการจัดการ*. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ : วิทย์พัฒนา.
- สมใจ ลักษณะ. (2552). *การพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงาน Efficiency Development*. กรุงเทพฯ : พิมพ์การพิมพ์.
- สำนักงานจังหวัดชัยนาท. (2557). *ข้อมูลทั่วไปจังหวัดชัยนาท ปี 2557*. ชัยนาท : สำนักงานจังหวัดชัยนาท.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2557). *สถิติการศึกษาของประเทศไทย ปีการศึกษา 2555-2556*. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- โสภณ ภูเก้าล้วน และฐิติวรรณ สินธุ์นอก. (2557). *การบริหารทรัพยากรมนุษย์ สำหรับผู้จัดการในสายงานในทศวรรษหน้า*. กรุงเทพฯ : แพลน พรินท์ติ้ง.
- อนิวัช แก้วจางค์. (2555). *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับธุรกิจ (Introduction to Business)*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : นาคีลป์ โฆษณา.
- อนุวัฒน์ สงคง. (2554). *รายงานผลการดำเนินงาน เรื่องการสร้างและพัฒนาเกษตรกรคลีนลูกใหม่จังหวัดกระบี่ ปี 2553*. สืบค้นจาก www.research.doae.go.th/webphp/researchwork/search_research.php
- อรุณ รักธรรม และเฉลิมพงษ์ มีสมนัย. (2554). *การศึกษาพฤติกรรมมนุษย์ระดับองค์กร. เอกสารการสอนชุดวิชาพฤติกรรมมนุษย์ในองค์กร หน่วยที่ 1-7*, 43-44.
- Hellriegel, Don ; Jackson, Susan E. and Slocum, Jr. John W. (2005). *Management a Comptency-Based Approach*. (10th ed.). Singapore : Seng Lee Press.
- Jones, Gareth R. and George, Jenniffer M. (2007). *Management*. Singapore : McGraw-Hill.
- Robbins, S.P. and Coulter, Mary. (2003). *Management*. (7th ed.). New Jersey : Prentice-Hall.

ภาคผนวก

เลขที่

สังกัดกลุ่ม.....

แบบสอบถามสำหรับการวิจัย

เรื่อง

การดำเนินงานของกลุ่มเยาวชนเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

คำชี้แจง

1. การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาการดำเนินงานของกลุ่มเยาวชนเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท ไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถามเป็นรายบุคคลแต่ประการใด

2. แบบสอบถามนี้ แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มเยาวชนเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของเยาวชนเกษตรกรต่อการดำเนินงานของกลุ่มเยาวชนเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

ตอนที่ 3 ผลการดำเนินงานของกลุ่มเยาวชนเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

ตอนที่ 4 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของกลุ่มเยาวชนเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มเยาวชนเกษตรกร

1. เพศ

() 1. ชาย () 2. หญิง

2. อายุ..... ปี

3. ระดับการศึกษา

() 1. ประถมศึกษาปีที่ 4 () 2. ประถมศึกษาปีที่ 5

() 3. ประถมศึกษาปีที่ 6 () 4. มัธยมศึกษาปีที่ 1

() 5. มัธยมศึกษาปีที่ 2 () 6. มัธยมศึกษาปีที่ 3

4. การติดต่อสื่อสารภายในกลุ่ม

- () 1. โทรศัพท์ () 2. E-mail
 () 3. LINE () 4. Ch@t on
 () 5. iMessage () 6. Facebook Message
 () 7. WhatsApp () 8. BlackBerry Messenger
 () 9. อื่นๆ (ระบุ).....

5. การติดต่อสื่อสารกับครูที่ปรึกษา

- () 1. โทรศัพท์ () 2. E-mail
 () 3. LINE () 4. Ch@t on
 () 5. iMessage () 6. Facebook Message
 () 7. WhatsApp () 8. BlackBerry Messenger
 () 9. อื่นๆ (ระบุ).....

6. การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มทำอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. ทำการเกษตร เช่น ทำสวนผัก เลี้ยงสัตว์ ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ
 () 2. งานเลหกิจเกษตร เช่น การถนอมอาหาร การแปรรูปอาหาร ศิลปะประดิษฐ์
 () 3. การจัดชุมนุมยูวเกษตรกร (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 () ฟังการบรรยายภาควิชาการ
 () จัดนิทรรศการ
 () จัดการแข่งขันและประกวดต่างๆ เช่น การตอบปัญหา การสาธิตทำการเกษตร
 () ทักษะศึกษา
 () สันทนาการ (กีฬาและเกมต่างๆ)
 () การเลือกตั้งคณะกรรมการสภายูวเกษตรกร
 () การเลือกตั้งที่ปรึกษากลุ่มยูวเกษตรกร
 () สันทนาการ (กีฬาและเกมต่างๆ)

7. พ่อแม่ประกอบอาชีพอะไร

- () 1. ทำนา () 2. ทำสวน
 () 3. ปลูกผัก () 4. ปลูกพืชไร่
 () 5. เลี้ยงสัตว์ () 6. รับราชการ
 () 7. ค้าขาย () 8. พนักงานบริษัท
 () 9. อื่นๆ (ระบุ).....

8. เคยมีประสบการณ์ทำการเกษตรบ้างหรือไม่

- () 1. มี () 2. ไม่มี

9. สนใจทำการเกษตรต่อจากพ่อแม่หรือไม่

() 1. สนใจทำการเกษตร ในด้าน

- () การเกษตร เช่น การเลี้ยงสัตว์ การปลูกพืชไร่ การปลูกผัก และการปลูกพืช
อื่นๆ
- () เศรษฐกิจเกษตร เช่น การถนอมอาหาร การแปรรูปอาหาร การเย็บปักถักร้อย
การจัดการบ้านเรือน ศิลปะประดิษฐ์ ฯลฯ
- () เครื่องจักรกลการเกษตร เช่น การซ่อมบำรุง การประหยัดพลังงาน
การประดิษฐ์เครื่องกล
- () การอนุรักษ์ธรรมชาติ เช่น การปลูกป่า การอนุรักษ์ดิน น้ำ ป่าไม้

() 2. ไม่สนใจ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของยูวเกษตรกรต่อการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่กำหนด ตามเกณฑ์ต่อไปนี้

1 = เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด 2 = เห็นด้วยในระดับน้อย 3 = เห็นด้วยในระดับปานกลาง

4 = เห็นด้วยในระดับมาก 5 = เห็นด้วยในระดับมากที่สุด

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน	ระดับความคิดเห็น				
	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)
1. ด้านกำลังคน					
1.1 จำนวนสมาชิกยูวเกษตรกรของกลุ่มมีเพียงพอในการดำเนินงาน					
1.2 กลุ่มมีการสรรหา คัดเลือกสมาชิกยูวเกษตรกรอย่างเหมาะสม					
1.3 กลุ่มมีการมอบหมายงานให้กับสมาชิกยูวเกษตรกรทุกคนตามความเหมาะสม					
1.4 สมาชิกยูวเกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ และวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน					
1.5 กลุ่มมีการพัฒนาความรู้ ทักษะและอบรมเพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกร					

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน	ระดับความคิดเห็น				
	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)
1.6 กลุ่มให้ความสำคัญกับการพัฒนาขีดความสามารถของสมาชิก ยูวเกษตรกร เพื่อสร้างผลงานที่ดีกว่าเดิม					
2. ด้านงบประมาณ					
2.1 กลุ่มมีการวางแผนการใช้งบประมาณอย่างชัดเจน					
2.2 กลุ่มมีการใช้งบประมาณให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การ ดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกร					
2.3 กลุ่มมีการใช้จ่ายงบประมาณตามกิจกรรมที่กำหนดไว้					
2.4 กลุ่มมีการวางระเบียบเกี่ยวกับการใช้จ่ายงบประมาณ					
2.5 กลุ่มมีการควบคุมการเบิกจ่ายงบประมาณ					
2.6 กลุ่มมีการจัดทำบัญชีการเบิกจ่ายงบประมาณอย่างสม่ำเสมอ					
2.7 งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานมีจำนวนเพียงพอ					
3. ด้านวัสดุอุปกรณ์					
3.1 กลุ่มมีการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงานอย่าง เพียงพอ					
3.2 อุปกรณ์ทางการเกษตรมีความพร้อมในการใช้งาน เช่น จอบ เสียม					
3.3 คู่มือหรือเอกสารที่ให้ความรู้มีความเหมาะสมและเพียงพอ					
3.4 กลุ่มมีความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนรู้ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ กระดาน เครื่องเขียน					
3.5 วัสดุอุปกรณ์ทางการเกษตรมีจำนวนเพียงพอกับความต้องการ ของสมาชิกยูวเกษตรกร					
4. ด้านการจัดการ					
4.1 กลุ่มมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานไว้เป็นลาย ลักษณ์อักษร					
4.2 กลุ่มมีการจัดทำข้อตกลงเกี่ยวกับการดำเนินงานร่วมกันของ สมาชิกยูวเกษตรกร					
4.3 กลุ่มมีการจัดทำแผนการดำเนินงานของกลุ่มไว้อย่างชัดเจน					
4.4 กลุ่มการร่วมกันพิจารณาโครงการและกิจกรรมลงสู่พื้นที่					
4.5 กลุ่มมีการจัดประชุมสมาชิกยูวเกษตรกรอย่างสม่ำเสมอ					
4.6 กลุ่มมีการกำหนดผู้รับผิดชอบโครงการไว้อย่างชัดเจน					

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน	ระดับความคิดเห็น				
	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)
5. ด้านการนำหรือการจูงใจ					
5.1 กลุ่มมีการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสมาชิกอย่างสม่ำเสมอ					
5.2 กลุ่มมีการให้รางวัลกับสมาชิกที่มีผลงานดีเด่น					
5.3 กลุ่มมีการเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนได้แสดงความคิดเห็นสร้างสรรค์					
5.4 กลุ่มมีการคัดเลือกผลงานจากสมาชิกเพื่อเข้าประกวดในระดับจังหวัด					
5.5 กลุ่มได้รับคำแนะนำและข้อเสนอแนะจากประธานที่ปรึกษา กลุ่ม					
5.6 คณะกรรมการที่ปรึกษาเป็นที่ยอมรับของสมาชิกกลุ่ม					
6. ด้านการประสานงาน					
6.1 กลุ่มมีการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนงาน โครงการและกิจกรรมต่างๆ					
6.2 กลุ่มมีการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดกิจกรรมให้แก่ สมาชิกชุมชน					
6.3 กลุ่มมีการประสานงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัด ฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตรให้แก่สมาชิกชุมชน					
6.4 กลุ่มมีการประสานงานเพื่อจัดทำงบประมาณสนับสนุน แผนงานโครงการและกิจกรรมของกลุ่ม					
6.5 กลุ่มมีการร่วมมือและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้ง ภายในและภายนอกอย่างชัดเจน					
6.6 ผู้ทำหน้าที่ประสานงานมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของ ตนเอง					

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน	ระดับความคิดเห็น				
	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)
7. ด้านการติดตามและประเมินผล					
7.1 กลุ่มมีการสำรวจผลการดำเนินงานของสมาชิกยูวเกษตรกรอย่างสม่ำเสมอ					
7.2 กลุ่มมีการจดบันทึกและสรุปผลการดำเนินงานเป็นประจำ					
7.3 กลุ่มมีการร่วมกันติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง					
7.4 เจ้าหน้าที่ส่งเสริมมีการติดตามดูแลการดำเนินงานตลอดเป็นระยะๆ					
7.5 นำผลที่ได้จากการดำเนินงานมาเป็นข้อมูลพิจารณาแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานของกลุ่ม					

ตอนที่ 3 ผลการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่กำหนด ตามเกณฑ์ต่อไปนี้

1 = เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด 2 = เห็นด้วยในระดับน้อย 3 = เห็นด้วยในระดับปานกลาง

4 = เห็นด้วยในระดับมาก 5 = เห็นด้วยในระดับมากที่สุด

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น				
	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)
1. ท่านมีความพึงพอใจ จากการเข้าร่วมกลุ่ม ในประเด็นเหล่านี้ในระดับใด					
1.1 วัตถุประสงค์ของการดำเนินงานมีความชัดเจน					
1.2 การให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่มอย่างเท่าเทียมกัน					
1.3 มีการจัดกิจกรรมให้คำแนะนำปรึกษา และแก้ไขปัญหา					
1.4 มีการจัดวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่ม					
1.5 มีการจัดสรรผลประโยชน์หรือผลกำไรให้กับสมาชิกกลุ่มอย่างเท่าเทียมกัน					
1.6 ผลการดำเนินงานของกลุ่มอยู่ในระดับดี นำพึงพอใจ					

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น				
	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)
2. ท่านคิดว่าท่านได้เรียนรู้จากการเป็นสมาชิกกลุ่มยุทธกรร ในประเด็นเหล่านี้ ในระดับใด					
2.1 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการเพาะปลูกอย่างถูกต้อง					
2.2 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลี้ยงสัตว์อย่างถูกต้อง					
2.3 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเคหกิจการเกษตร					
2.4 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น					
2.5 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าเกษตรมากขึ้น					
2.6 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการตลาดของสินค้าเกษตรมากขึ้น					
2.7 สามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน					
3. จากการเป็นสมาชิกกลุ่มยุทธกรร/ทำกิจกรรมกลุ่ม ท่านคิดว่า ท่านมีประเด็นเหล่านี้ในระดับใด					
3.1 มีการปรับปรุงพฤติกรรมการทำงานเกษตรอย่างถูกต้อง					
3.2 มีการพัฒนาปรับปรุงเทคนิคการทำงานเกษตรเพื่อให้ได้ผลผลิตที่สูงขึ้น					
3.3 สามารถนำทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในการทำการเกษตรได้อย่างเหมาะสม					
3.4 สามารถถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตรให้แก่เพื่อนสมาชิกได้อย่างถูกต้อง					
3.5 สามารถตัดสินใจและแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้เป็นอย่างดี					
4. ท่านคิดว่าผลลัพธ์ที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมภายในกลุ่ม ในประเด็นเหล่านี้ อยู่ในระดับใด					
4.1 ได้ผลิตผลทางการเกษตรที่มีคุณภาพ					
4.2 มีรายได้เสริมจากการทำอาชีพเกษตรกรรม					
4.3 มีเงินออมเพิ่มมากขึ้น					
4.4 ลดภาระค่าใช้จ่ายในครัวเรือน					
4.5 ได้รับการยอมรับจากเพื่อนสมาชิกยุทธกรร ครูที่ปรึกษาผู้บริหารโรงเรียน และผู้ปกครอง					

ตอนที่ 4 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน
ของกลุ่มยุทธศาสตร์ในจังหวัดชัยนาท

1. ด้านกำลังคน

.....
.....
.....
.....
.....

2. ด้านงบประมาณ

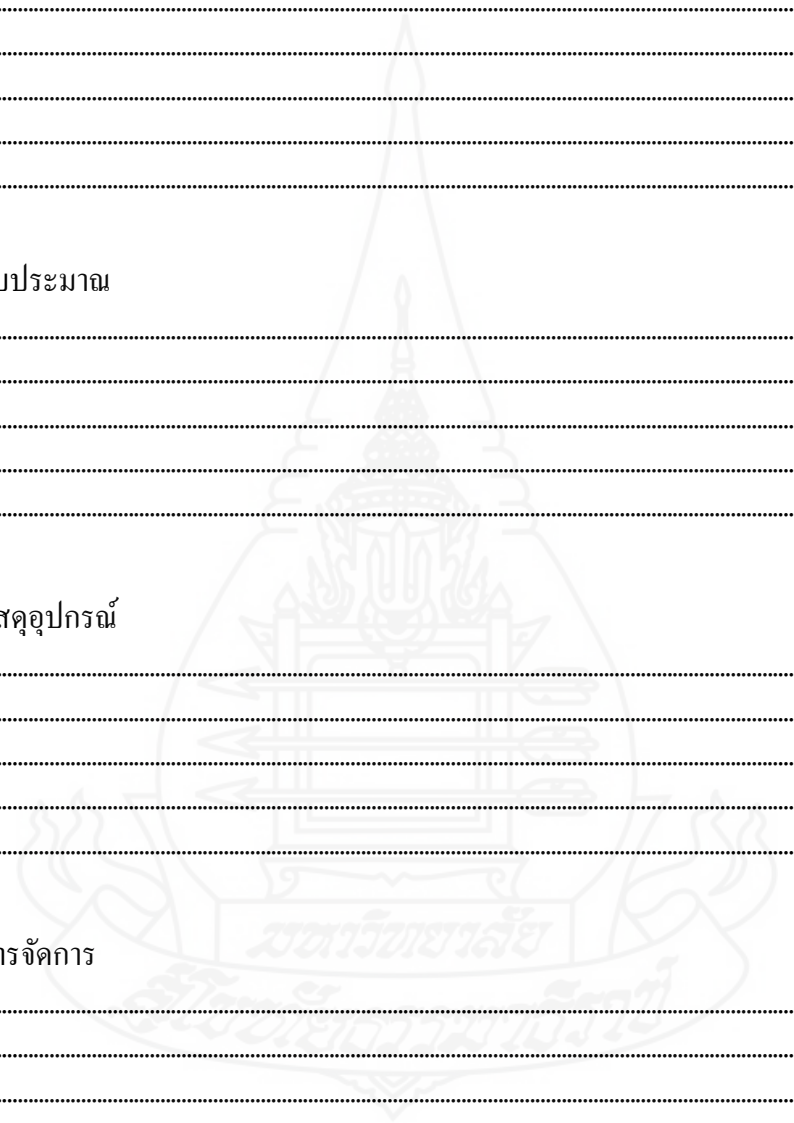
.....
.....
.....
.....
.....

3. ด้านวัสดุอุปกรณ์

.....
.....
.....
.....
.....

4. ด้านการจัดการ

.....
.....
.....
.....
.....

5. ด้านการนำหรือการจูงใจ

.....

.....

.....

.....

6. ด้านการประสานงาน

.....

.....

.....

.....

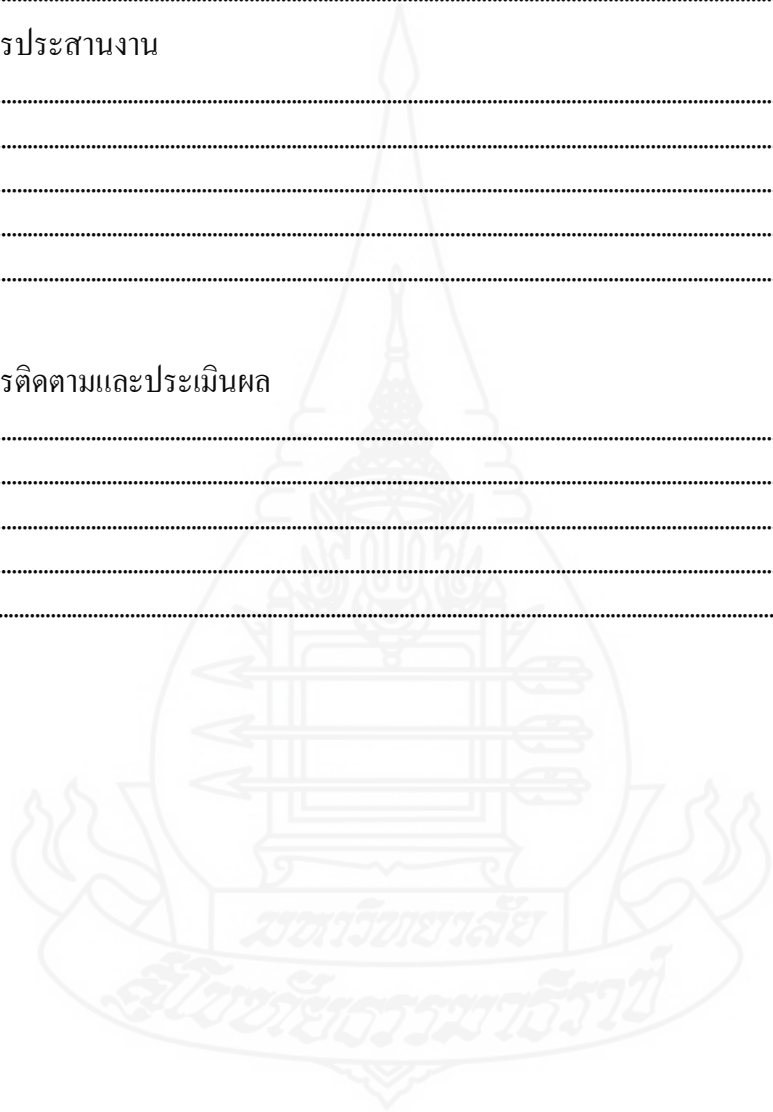
7. ด้านการติดตามและประเมินผล

.....

.....

.....

.....

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นายสุทิน จันอิน
วัน เดือน ปีเกิด	29 กรกฎาคม 2523
สถานที่เกิด	อำเภอหันคา จังหวัดชัยนาท
ประวัติการศึกษา	วท.บ. (เกษตรศาสตร์) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. 2547
สถานที่ทำงาน	สำนักงานเกษตรอำเภอวัดสิงห์ อำเภอวัดสิงห์ จังหวัดชัยนาท สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยนาท อำเภอเมืองชัยนาท จังหวัดชัยนาท
ตำแหน่ง	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

